

BIHANG TILL K. SVENSKA VET.-AKAD. HANDLINGAR Band 16. Afsl. III. No 9.

ÖFVERSIGT

AF

MISSOURI
BOTANICAL
GARDEN

William Campbell Steere
Library
Purchased 1977

SMÅLANDS MOSSFLORA

AF

ROB. TOLF.

MEDDELADET DEN 12 NOVEMBER 1890 GENOM A. G. NATHORST.

STOCKHOLM, 1891.

KONGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER.

Rättelse i högra kolumn titlarne: står N:o 4, skall vara N:o 9.

Under de år, som förflutit, sedan D:r N. J. W. SCHEUTZ utgaf sina »Anteckningar rörande Smålands mossflora«,¹⁾ har kännedomen om provinsens mossvegetation ökats ej så litet: mer än hundrade för landskapet nya arter hafva upptäckts eller urskilts, och växtlokalernas antal har mångdubblats. I Bot. Not.²⁾ har D:r H. W. ARNELL redogjort för resultaten af sina synnerligen lyckliga undersökningar kring Boarp i Barkebyds socken på småländska höglandet, genom hvilka denne skarpsynte forskare riktat provinsens bryologi med en öfverraskande mängd rara arter. Med samma framgång har D:r ARNELL kring Jönköping fortsatt J. E. ZETTERSTEDTS verk, samt genom många vackra fynd kompletterat denna trakts intressanta flora. Stationsskrifvaren A. ARVÉN, som företagit bryologiska exkursioner såväl kring Jönköping som i nejden kring Tenhult, har äfven genom flera anmärkningsvärda bidrag ökat listan på Wetteromgifningarnes egendomliga växtlighet.

Amanuensen K. A. TH. SETH, hvars verksamhet inom denna provins hufvudsakligen haft till föremål det i bryologiskt afseende ganska ofullständigt kända vestra Småland, uppspanade der såväl för landskapet som för vetenskapen nya arter. Professor Sv. BERGGREN i Lund företog utflygter icke blott kring Stenbrohult, utan äfven i hittills oundersöpta bygder på höglandet, alltid med stor framgång. I östra Småland samlade D:r E. V. EKSTRAND, Apotekare J. PERSON, Kandidat E. NYMAN, Ingeniör P. DUSEN och Cand. Pharm. C. JENSEN i Hvalsö många både för landskapets flora nya och i växtnaturgeografiskt afseende värdefulla arter. Hvad slutligen mig sjelf beträffar, har jag under en följd af år genomforskat nordöstra höglandets skogsbygder, hvilkas utomordentliga

¹⁾ Öfversigt af Kongl. Vetenskaps-Akademien Förhandlingar 1870 N:o 2. Sid. 75—103.

²⁾ Botaniska Notiser 1885. Sid. 123—129.

mossriksedom jag har att tacka för ett eller annat lyckligt fynd.

För att gifva en öfverskådlig bild af Smålands i flera afseenden egendomliga mossvegetation och för att undan glömskan rädda många intressanta uppgifter om växtlokaler har det synts mig vara af vigt att i ett arbete samla så mycket som möjligt af det, man för närvarande har sig bekant rörande Smålands mossor. Ofvannämnde forskare hafva med en hos botanister vanlig förbindlighet tillåtit mig att publicera sina upptäckter i samband med mina egna. Amanuensen SETH har derjemte med mycken uppoffring af tid och arbete ur Upsala Universitets herbarium antecknat och meddelat mig en stor mängd uppgifter öfver småländska mossor samt derigenom möjliggjort offentliggörandet af månget gammalt värderikt fynd af EL. FRIES, ZETTERSTEDT, EKSTRAND, SCHEUTZ m. fl. Jag uppfyller blott en kär pligt, då jag ber att få offentligen betyga min djupa tacksamhet mot följande herrar, som på ett eller annat sätt bidragit till detta lilla arbete: Professor Sv. BERGGREN i Lund, D:r A. GRÖNVALL i Malmö, D:r K. F. DUSÉN i Kalmar, Amanuens K. A. TH. SETH i Upsala, Fil. Kand. E. NYMAN i Linköping, Ingeniör P. DUSÉN i Södra Wi, Stationsskrifvare A. ARVÉN Jönköping, D:r C. U. MONTELIN i Wexiö, som stält till mitt förfogande en del af aflidne Lektor SCHEUTZ' anteckningar, D:r C. SANIO i Lyck (Westpreussen), Apotekare J. PERSON i Sveg, Cand. Pharm. C. JENSEN i Hvalsö, men först och sist D:r H. W. ARNELL i Jönköping, som uttröttligt handledt mina bryologiska studier samt granskat de flesta och bestämt många af mina fynd.

I sin »Samling af et hundrade växter upfundne på Gothland, Öland och Smoland» (V. A. H. 1741) omnämner LINNÉ följande i sistnämde provins tagna mossor:

1. »*Riccia* foliis glabris bipartitis acutis — Växer der vattnet, som stått öfver vintern, uttorkats, såsom vid Nydala och Stenbrohult.» = *Riccia glauca* β. *acuta* HARTM. Fl.
2. »*Hypophyllum*. Växer i Smoland öfverallt på sidländta ängar eller vid grafvar.» = *Pellia* sp.
3. »*Blasia* pusilla, lichenis pyxidati facie. Växer något litet under den förra i Smoland.» = *Blasia pusilla*.

Af de 100 — N:o 959—1037, 1038—1056 samt 1293 (Buxbaumia) — i LINNÉS Fl. Suec. ed. 2 upptagna mossorna angifvas blott två för Småland, nemlig »*Jungermania pinguis*. In paludibus Smol. ad Stenbrohult in Maën» och »*Riccia minima*. In Smol. pascuis, ubi aquæ per hyemem stagnarunt.»

SWARTZ samlade här *Blepharostoma setiforme* samt *Polytrichum alpinum*, och säkerligen äro af samma hand tagna de i WÄHLENBERGS Fl. Suec. från Skurugata anförda *Hylocomium umbratum* och *Bartramia norvegica*

I WEBER och MOHRS Schwedische Reise äro ett par mossor, *Splachnum ampullaceum* och *Hypnum trichoides*, upptagna från småländska växtlokaler; äfven AHNFELT anförl i FRIES Nov. Fl. Suec. några fynd från denna provins. I HARTMANS Handbok 2:dra upplagan angifvas *Bazzania trilobata* och *Hypnum Starkei* från Skurugata, båda tagna af AHNFELT.

Den, som lade grunden till kännedomen om Smålands bryologi, var dock EL. FRIES. Man måste i sanning häpna öfver den skarpa blicken hos denne forskare, hvilken utan att specielt vara bryolog likvälv uppdagade så många sällsynta och intressanta arter inom ett jemförelsevis litet område. Några bland de viktigaste må nämnas: *Lophocolea heterophylla*; *Riccardia multifida*; *Lepidozia setacea*; *Cephalozia bifida* och *denudata*; *Trichocolea*; *Martinellia resupinata*; *Diplophyllum obtusifolium*; *Jungermania exsecta*, *incisa* och *saxicola*; *Nardia scalaris*; *Anthoceros laevis*; *Polytrichum nánum* och *strictum*; *Buxbaumia aphylla*; *Cinclidium stygium*; *Astrophyllum marginatum*; *Meesia trichoides*; *Bartramia Oederi*; *Bryum alpinum*, *intermedium* och *argenteum*; *Pohlia annotina* och *cucullata*; *Funaria obtusa*; *Amblyodon*; *Splachnum pedunculatum*; *Webera sessilis*; *Dicranum spurium*, flagellare och schisti; *Blindia*; *Pleuridium subulatum* och *axillare*; *Dichodontium*; *Oncophorus striatus*; *Weissia intermedia*, *coarc-tata* och *americana*; *Dorcadion stramineum*, *pumilum* och *urnigerum*; *Zygodon viridissimus*; *Grimmia ovata* och *Muehlenbeckii*; *Andreaea Rothii*; *Anomodon viticulosus*; *Amblystegium subtile*, *glaucum*, *lycopodioides* och *cordifolium*; *Hypnum purum*, *striatum*, *viridulum* och *pseudoplumosum*; *Pterygynandrum filiforme*; *Hylocomium loreum*; *Isopterygium repens*; *Plagiothecium undulatum*; *Pterygophyllum*; *Entodon*; *Pot- trichum*; *Neckera crispa* och *pennata*; *Dichelyma capillaceum*. Några bland dessa hafva visserligen först på senare tider

urskilts i FRIES' samlingar, men bland de 139 i Stirpes agri Feimionensis uppräknade mossorna voro dock många nya för Sveriges flora och så godt som alla för landskapets.

Från 1825, då Stirpes etc. publicerades, förgingo flera år, innan provinsens bryologi riktades med några nya fynd. 1846 undersökte provinsialläkaren A. E. STRÖMBÄCK Odensvi-trakten i Kalmar län och upptäckte der bland annat åtskilliga intressanta jordmossor såsom: *Pohlia pulchella*; *Pyramidula tetragona*; *Mollia crispa* och *Ephemerum serratum*; samt af klippmossor *Oncophorus gracilescens* och *Anoectangium Mousseotii* m. fl. De flesta af dessa fynd publicerades i HARTM. Fl. 5:te upplagan.

Med J. E. ZETTERSTEDTS anställning 1864 såsom lektor i naturvetenskap vid Jönköpings läroverk, inträdde kändomen om Smålands mossvegetation i ett nytt glänsande skede. Under talrika exkursioner i nejden kring Jönköping, på Wissingsö och i Almesåkratrakten genomforskade han med utmärkt lycka dessa bygder samt var den förste, som lät ana mossflorans i Wetteromgifningarna högst egendomliga skaplynne. För sina fynd redogjorde ZETTERSTEDT dels i Kongl. Sv. Vetensk.-Akad. Handlingar och Bihang, dels öfverlät han åt SCHEUTZ, hvars bryologiska verksamhet börjar med denna tid, att begagna sig af dem för dennes ofvannämnda »Iakttagelser rörande Smålands mossflora.» Bland ZETTERSTEDTS många upptäckter, af hvilka en eller annan först efter samlarens död urskilts eller bestämts af S. O. LINDBERG eller ARNELL, visa följande mer än tillräckligt den förtjenst, han sörvärsvat om landskapets bryologi:

Chomocarpon; *Hepatica*; *Asterella pilosa*; *Frullania fragilifolia*; *Radula Lindbergii*; *Cephalozia myriantha*; *Mylia Taylori*; *Jungermania alpestris*; *Nardia insecta*; *Astrophyllum inclidioides*, *Seligeri* och *marginatum*; *Paludella*; *Meesea triquetra*; *Bryum Duvalii* och *pendulum*; *Pohlia albicans* och *carnea*; *Schistostega*; *Gymnostomum pyriforme*; *Tayloria tenuis*; *Leersia contorta*, *extinctoria* och *laciniata*; *Tortula subulata* och *intermedia*; *Mollia viridula*; *Barbula rubella*, *unguiculata* och *convoluta*; *Dicranum Bonjeani*; *Anisothecium crispum*, *rufescens* och *rubrum*; *Trematodon*; *Ditrichum flexicaule*; *Oncophorus virens*; *Weissia crispula* och *Bruchii*; *Dorcadion Schimperi*, *diaphanum*, *Lyellii*, *striatum* och *gymnostomum*; *Zygodon rupestris*; *Anoectangium lapponicum*; *Grimmia fasci-*

cularis, ramulosa, patens, campestris, elatior och decipiens. Anomodon attenuatus och longifolius; Amblystegium fluviatile, Sprucei, chrysophyllum, Sendtneri, intermedium, palustre och trifarium; Hypnum Stokesii, Swartzii, reflexum, glareosum och lutescens; Heterocladium heteropterum; Hylocomium brevirostre och calvescens; Campylium Sommerfeltii; Isopterygium Borreri och nitidum; Plagiothecium piliferum; Dichelyma falcatum och Fontinalis dalecarlica. Den rikhaltiga förteckningen på ZETTERSTEDTS vackra fynd skulle kunna förlängas betydligt!

BERGGREN har — dels enligt SCHEUTZ, dels enligt benäget meddelande i bref — funnit följande för landskapet nya arter: Jungermania autumnalis; Sphagnum molle, molluscum och rubellum; Dicranum fulvum; Dicranoweissia crispula; Didymodon denudatus; Bruchia paelustris; Grimma microcarpa; Stereodon imponens och Lesquereuxia filamentosa.

SCHEUTZ genomforskade under sina många resor flera trakter i Småland och iakttog bland andra: Reboulia hemisphaerica; Riccia canaliculata; Bazzania triangularis; Riccardia multifida / ambrosioides; Martinellia irrigua; Diplophyllum taxifolium; Jungermania gracilis och birenata; Nardia Funckii; Pohlia elongata; Splachnum luteum; Mollia æruginosa; Barbula rigidula; Anisothecium squarrosum; Swartzia montana; Ditrichum tenuifolium; Oncophorus Bruntoni; Weissia americana; Dorcadion fastigiatum, Schimperi och Sturmii; Thuidium Blandowii; Amblystegium revolvens; Plagiothecium striatum; Myurella julacea och Leskea nervosa.¹⁾

Generaldirektör M. HUSS samlade, enligt LINDBERG, vid Grenna Porella rivularis, Polytrichum strictum och Astrophylum cinclidiooides samt enligt N. C. KINDBERG vid Qvistrum Schistophyllum serrulatum.

J. E. STRANDMARK gjorde sig förtjent genom att först påvisa Riccia fluitans, Anthoceros punctatus, Tortula muralis och Weissia crispula. W. OSÉEN observerade i Wilstadtrakten många intressanta mossor, deribland nya för provinsens flora Buxbaumia viridis och Mollia microstoma.

Under de sista två decennierna hafva nedanstående arter funnits inom landskapet:

Asterella pilosa (Wahlenb.) — ZETTERSTEDT, ARNELL.

Metzgeria conjugata Lindb. — ARNELL, TOLF.

¹⁾ Utom i sina »Anteckningar» lemnade äfven SCHEUTZ i Bot. Not. några uppgifter om småländska mossar.

- Cephalozia fluitans* (Nees). — ARNELL (m. fr.), TOLF.
C. connivens — ARNELL, TOLF.
C. media Lindb. — ARNELL, TOLF.
C. serriflora Lindb. — SETH, TOLF.
C. leucantha Spruce — TOLF.
C. Helleri (Nees). — SETH, TOLF, SCHEUTZ.
C. compacta Lindb. — SETH.
C. myriantha Lindb. — ZETTERSTEDT.
Lophocolea cuspidata Limpr. — SETH.
Harpanthus Flotowii Nees — ARNELL, TOLF.
H. scutatus (W. M.) — ARNELL.
Saccogyna graveolens (Schrad.) — SCHEUTZ, TOLF, ARNELL.
Riccardia latifrons Lindb. — ARNELL, TOLF, ARVÉN.
R. incurvata Lindb. — NYMAN, TOLF, ARNELL.
R. fuscovirens Lindb. — TOLF.
Trichocolea Tomentella (Ehrh.) m. fr. — ARNELL.
Blepharozia pulcherrima (Web.) — ARNELL, TOLF.
Martinellia gracilis Lindb. — TOLF.
M. rosacea Corda. — TOLF, ARNELL, P. DUSÉN.
Jungermania pumila With. — TOLF, ARNELL.
J. autumnalis D. C. — BERGGREN, SETH, PERSON, ARNELL.
J. cæspiticia Lindenb. — SETH, PERSON, ARNELL.
J. lycopodioides Wallr. — ARVÉN.
J. Floerkei W. M. — TOLF.
J. Mildei Gottsch. — PERSON.
J. socia Nees. — ARNELL.
J. Kaurini Limpr. — ARNELL.
J. Limprichtii Lindb. — SCHEUTZ, SETH, ARNELL etc.
J. alpestris Schleich. — ZETTERSTEDT, TOLF.
J. longidens Lindb. — SETH, ARNELL, NYMAN, TOLF (m. kalk).
J. guttulata Lindb. et Arn. — ARNELL, TOLF.
J. orcadensis Hook. — WETTERHALL, TOLF.
J. obtusa Lindb. — TOLF.
J. heterocolpa Thed. — TOLF.
J. Kunzei Hüb. — ARNELL
J. Michauxii Web. f. — TOLF.
Nardia hyalina (Lyell.) — SETH, TOLF.
N. obovata (Nees) — TOLF.
N. hæmatosticta (Nees) — SETH, TOLF.
N. insecta Lindb. — ZETTERSTEDT.

- Fossombronia cristata* Lindb. — PERSON, TOLF.
Marsilia endiviæfolia (Dicks.) — ARNELL och TOLF, ARVÉN.
M. Neesii (Limpr.) — ARNELL, TOLF, ZETTERSTEDT.
Sphagnum imbricatum Russ. — SCHEUTZ, SETH, K. F. DUSÉN,
TOLF.
Sph. papillosum Lindb. — ZETTERSTEDT, SCHEUTZ, ADLERZ,
TOLF etc.
Sph. contortum Schulz. — ZETTERSTEDT, ARNELL, TOLF.
Sph. subnitens Russ. et Warnst. — C. JENSEN.
Sph. quinquefarium (Braithw.) — C. JENSEN.
Sph. Warnstorffii Russ. — C. JENSEN.
Sph. fuscum (Schimp.) — TOLF.
Sph. Russowii Warnst. — C. JENSEN.
Sph. angustifolium C. Jensen. — C. JENSEN.
Sph. riparium Ångst. — K. F. DUSÉN, TOLF.
Sph. obtusum Warnst. — C. JENSEN.
Polytrichum nanum β. *Dicksoni* (Turn.) — EL. FRIES, AR-
NELL, TOLF.
Catharinea anomala Bryhn — ARNELL.
Schistophyllum decipiens (De N.) — P. DUSÉN.
Sch. viridulum (Sw.) — SCHEUTZ.
Sch. pusillum (Wils.) — TOLF, ARNELL.
Sch. Bloxami Wils. — ARVÉN.
Sch. julianum (Sav.) ARNELL.
Astrophyllum pseudopunctatum (B. S.) — ARNELL, TOLF.
Astr. Seligeri (Jur.) — ZETTERSTEDT, TOLF.
Astr. medium (Br. eur.) — TOLF, ARNELL.
Timmia austriaca Hedw. — TOLF.
Philonotis Arnellii Husn. — ARNELL, TOLF.
Ph. mollis Vent. — ARNELL, TOLF.
Bryum elegans Nees — TOLF.
Br. cyclophyllum Schwægr. — EKSTRAND, TOLF (m. fr.), AR-
NELL.
Br. Muehlenbeckii Br. eur. — TOLF.
Br. erythrocarpon Schwægr. — EKSTRAND, TOLF, ARVÉN.
Br. Funckii Schwægr. — ARNELL.
Br. pendulum (Hornsch.) — ZETTERSTEDT.
Br. inclinatum (Sw.) — SCHEUTZ.
Br. lacustre (Bland.) — ARVÉN.
Pohlia cucullata Schwægr. — EL. FRIES.
Amblyodon dealbatus (Dicks.) — EL. FRIES.

- Disclium nudum* (*Dicks.*) — ARNELL, ARVÉN.
Splachnum rubrum Montin. — CLEVE, TOLF.
Spl. vasculosum L. — ÖSTMAN, ARNELL, TOLF.
Tetraplodon bryoides (*Zoeg.*) — ARVÉN.
Tortula brevirostris H. Gr. — ARNELL.
T. mucronifolia (*Schwægr.*) — ZETTERSTEDT.
T. pusilla (*Hedw.*) — EKSTRAND.
Phascum acaulon L. — ZETTERSTEDT, ARNELL.
Acaulon muticum (*Schreb.*) — ARNELL, ARVÉN.
Mollia fragilis (*Drumm.*) — EKSTRAND, TOLF.
M. tenuirostris (*H. T.*) — TOLF, ARNELL.
Barbula brevifolia Br. eur. — ZETTERSTEDT, TOLF.
Dicranum congestum Brid. — TOLF.
D. elatum Lindb. — TOLF.
Dicranoweissia crispula (*Hedw.*) — BERGGREN.
Bruchia palustris (*Br. eur.*) — BERGGREN.
Anisothecium Grevillei (*Br. eur.*) — ZETTERSTEDT.
Archidium alternifolium (*Dicks.*) — ARNELL.
Oncophorus Wahlenbergii Brid. — TOLF.
O. virens (*Sw.*) — ZETTERSTEDT, ARNELL.
O. crispatus *Dicks.* — TOLF.
O. striatus (*Schrad.*) — EL. FRIES, TOLF, ARVÉN.
Weissia intermedia Bruch. — EL. FRIES, ARNELL, TOLF etc.
Dorcadion pallens (*Bruch.*) — ARNELL.
D. patens (*Bruch.*) — ZETTERSTEDT.
Pleurozygodon aestivus (*Hedw.*) — TOLF.
Anoectangium Mougectii Bruch m. fr. — ARVÉN.
Grimmia affinis (*Schleich.*) — ARNELL, TOLF.
Gr. unicolor Hook. — ÖSTMAN, TOLF.
Gr. campestris Burch. — ZETTERSTEDT.
Gr. ovalis *Hedw.* — FRIES, ZETTERSTEDT, ARNELL, TOLF.
Gr. elatior Bruch. — ZETTERSTEDT, TOLF.
Gr. decipiens (*Schultz.*) — ZETTERSTEDT, TOLF.
Gr. microcarpa Gmel. — BERGGREN.
Gr. gracilis Schleich. — TOLF.
Thytidium delicatulum L. — ZETTERSTEDT, ARNELL, TOLF,
Leskeia polycarpa Ehrh. — TOLF.
Amblystegium Juratzkæ Sch. — ARNELL, TOLF.
A. protensum (*Brid.*) — TOLF, ARNELL.
A. polygamum Br. eur. — ARNELL, TOLF.
A. fallaciosum (*Jur.*) — TOLF.

- A. falcatum* (*Brid.*) — SCHEUTZ, TOLF, ARNELL.
A. Richardsoni (*Mitt.*) — SETH, ARNELL, TOLF.
Hypnum hians *Hedw.* — TOLF.
H. crassinerve *Tayl.* — TOLF, ARNELL.
H. curtum *Lindb.* — ARNELL, TOLF.
H. Mildei *Sch.* — ARNELL.
H. erythorrhizon β . *Thedenii* (*Br. eur.*) — TOLF.
Lesquereuxia filamentosa (*Dicks.*) — BERGGREN.
Hylocomium rugosum (*L.*) — TOLF.
Stereodon pallescens (*Hedw.*) — TOLF, NYMAN.
St. reptilis (*Mich.*) — TOLF.
St. mamillatus (*Brid.*) — ARNELL, TOLF.
Isopterygium depresso (*Bruch.*) — ZETTERSTEDT.
Entodon palatinus (*Neck.*) — EL. FRIES, TOLF, ARNELL,
 ARVÉN.
Neckera Besseri (*Lobarz.*) — TOLF.
N. fontinaloides β . *Philippei* (*Br. eur.*) — SETH.
Dichelyma capillaceum (*Dicks.*) — EL. FRIES, SCHEUTZ,
Fontinalis gracilis *Lindb.* — TOLF.
-

Den stora omvexling, som råder i Smålands natur, kan ej annat än högst fördelaktigt inverka på dess mossvegetation, åt hvilken derigenom äfven på små områden erbjudas ständer af de mest skiftande slag. Så kan man — åtminstone i provinsens östra del — ofta på en ganska inskränkt rymd få se barrskogar vexla med ängar och med blandskog af rätt olikartad sammansättning; eller väldiga bergväggar, som i sitt skuggiga hägn taga den frodigaste lundvegetation, skifta med solöppna björkbackar samt lafklädda moar. Ån öppnar sig en mörk klysta, liksom sprängd af jättehänder; än dansar en lekande bäck i fall efter fall genom svala dalgångar. Sjöar, kärr och torfmossar — allt blandas i rikaste mångfald om hvartannat. Så är mindre fallet vesterut, hvarest vidsträckta trakter äro utmärkta af en sådan enformighet i landskapets ytbeskaffenhet, att milsvidt knapt en backe höjer sig öfver den jemna marken. Detta olika skaplynne hos landskapsbilderna i östra och vestra Småland betingas helt och hållit af berggrundens skiljaktiga beskaffenhet. Östra sluttningarne af småländska höglandet utgöras nemligent till största delen af mer eller

mindre finkorniga graniter, i hvilka här och der uppträda granulitpartier mer eller mindre mäktiga. Af öfriga bergarter, som i någon nämnvärd grad ingå i östliga Smålands bergbyggnad, må nämnas diorit och diabas: den senare bildar större gångar på några ställen i Kalmar och Kronobergs län samt är i all synnerhet rådande i Nässjötrakten; den förra uppträder här och der i landskapet såsom smärre bergknölar. På Visingsö, kring Grenna och Jönköping anstår sedimentära bergarter af Visingsöserien, hvilka utan tvifvel utöfva ett stort inflytande på mossfloran; kring Jönköping m. fl. st. finnes äfven protogingneiss. Vid Almesåkra påträffas utom Almesåkraseriens bergarter äfven qvartsitdiabaskonglomerat, och sagde series qvartsiter äro äfven rådande i Nässjötrakten samt finnas längre norrut i Marbäcks och Bredestads socknar. Kalk är ytterst sällsynt inom provinsen. Vid Humlenäs i Kristdala socken (Kalmar län) finnes Sveriges säkerligen minsta förekomst af silurisk kalk; en till Almesåkraserien hörande kalksten finnes vid Hamnaryd i Solberga; urkalk vid Årset i Fröderyd, nära Komstad i Ljunga, kring Eksjö o. s. v.

I vestra Småland utgöres deremot berggrunden nästan öfvervägande af jerngneiss i ganska flackt läge och med ringa stupning. Hyperit äger en icke obetydlig utbredning inom jerngneissens region, samt bildar större eller mindre bergåsar, hvilka ej sällan — såsom framför allt Taberg — höja sig rätt betydligt öfver kringliggande nejd.

Af dessa bergarter har graniten synts mig vara den i bryologiskt afseende rikaste, gneissen åter den fattigaste, kanske till följd af sin ringa benägenhet till klippbildning. De af mig undersökta diorit- och diabasforekomsterna hafva icke haft att uppvisa några för dem egendomliga arter eller någon ovanligare frodighet i vegetationen. Silurförekomsten vid Humlenäs företedde endast allmännare kalkmossor såsom *Grimmia pulvinata*, *Tortula muralis*, *Ditrichum flexicaule* och några andra, samt var ganska individfattig; kalken vid Hamnaryd, som tillhör Almesåkraserien, erbjöd deremot ett och annat af intresse, och växtligheten var der ganska präktigt utvecklad: så fann jag *Amblystegium Kneiffii* och *Juratzkæ*, *Hypnum glareosum* och *lutescens*, *Barbula convoluta* och *fallax* o. s. v., alla i mängd. Att granuliten hyser en så förvånande stor rikedom på sällsynta arter, och att de på den uppträdande mossorna visa en sådan yppighet och lifskraft, torde kanske

vara att tillskrifva utomordentligt gynsamma lokala förhållanden. Inga särskilda former synas vara bundna vid Almesåkra-bergarterna, ej heller tycktes mossfloran der i trakten äga någon anmärkningsvärdare frödighet. Den ymnighet, i hvilken en mängd jordmossor, så t. ex. *Anisothecium rubrum*, *Barbula fallax* m. fl. — ofta i häpnadsväckande individmängd! — anträffas i nejden kring Jönköping, är säkert en följd af Wetteromgifningarnes stora rikedom på lera. På det egentliga, ganska lerfattiga höglandet är jordmossfloran ytterst trivial. Några hyperitberg har jag ej varit i tillfälle att undersöka och kan således icke uttala mig öfver de bryologiska förhållandena vid dem: att deras fanerogama flora kan vara högst olikartad med växtligheten i ett jerngneissområde, har SCHEUTZ sökt påvisa i inledningen till sin Smålandsflora.

Af stort intresse i bryologiskt afseende äro de dalgångar eller klyftor — »skuror» — hvilka förekomma synnerligen talrikt i nordöstra Småland samt angränsande delar af Östergötland. I allmänhet gå de temligen parallela från NNV till SSO inom ett bälte genom Lemnhults, Korsberga, Ökna, Hesselby, Ingatorps, Hults, Svinhults och Sunds socknar. De förnämsta af dessa bildningar, som af allmogen erhållit mer eller mindre karakteristiska namn, äro: Helveteshåla i Lemnhult, Skäftesfallshåla i Korsberga, Djupskurana i Ökna; Putteklef och Skrälechie i Ingatorp; Skurugata, Hessläsdam och Skäljaryds-skuran (»Lilla Skurugata») i Hult; Wadadalen i Hesselby; Korphålan och Susehål i Svinhult samt Skamsgata i Sund. SCHEUTZ omnämner äfven Ingarydsdal i Ölmestad, Sqvalregata i Hultsjö, Käringegata i Ekeberga och Ornaskur i Hestra. De senare har jag icke varit i tillfälle att besöka.

Några bland dessa klyftor — Wadadalen till exempel — torde hafva rinnande vatten att tacka för sin uppkomst; bildningssättet af andra kan vara svårförklarligare. Vid Hessläsdam har Ingeniör P. DUSÉN påträffat en särdeles vacker breccia; en omständighet, som kan synas tala för att de stå i samband med förkastningar, allrahelst som de båda begränsande väggarna oftast äro af olika höjd. Huru härmad än må vara, visst är, att dessa skuror höra till de intressantaste bryologiska ständorter i södra Sverige, och att de redan tidigt fåst botanisternas uppmärksamhet på sig. SCHEUTZ var dock den, som först lät ana dessa lokalers stora rikedom på mossor samt uppräknar i sitt ofta omnämnda arbete ett femtiotal sällsyntare

arter från de af honom besöpta.¹⁾ I Bot. Not. för år 1886 p. 50—55 hade äfven jag anledning att i korthet beröra mossvegetationen i ett par dittills undersökta dylika dalgångar och genom fortsatta exkursioner i såväl de förut genomforskade som i sådana, om hvilka jag sedan fått kunskap, har jag funnit dem åga ett snart sagdt outtömligt förråd af mindre allmänna arter. På få ställen i södra delen af vårt land torde mossorna också vara lemnade i så helt och hället obestridd besittningsrätt af platsen eller att med så fullständig frihet sinsemellan strida för tillvaron.

Följden blir äfven, att nästan hvarje tillgängligt ställe upptages af en ytterst olikartad och allt efter ståndorterna skiftande vegetation, och att ofta hvarje art endast uppträder på ett rätt litet område, som han lyckats tillkämpa sig och behålla. Såsom en egendomlighet må anföras, att antalet af de för alla skurorne gemensamma arterna är ganska litet. Enligt mina anteckningar räkna samtliga klyftorna omkring 70 Hepaticæ, 14 Sphagna, 97 acrocarpiska och 80 pleurocarpiska mossor eller tillsammans 261 species; af dessa äro knapt ett tretiotal anträffade på alla lokalerna. Massvegetationen bildas ständigt af *Hylocomium umbratum* och *proliferum* samt på klippväggarna af *Amphoridium Mousseotii* och *Neckera crispa*. I spridda tufvor eller mattor förekomma *Jungermannia quinquedentata* och *minuta*; åtskilliga *Sphagna*; *Polytrichum attenuatum*; *Bartramia crispa* och *norvegica*; *Dicranum fuscescens*, *majus*, *undulatum* och *scoparium*; *Oncophorus strumifer*; *Grimmia Hartmani*; *Hypnum striatum* och *curtum*; *Hylocomium parietinum*; *Stereodon imponens* och *cupressiforme*; *Plagiothecium denticulatum* och *silvaticum*. Anmärkningsvärd torde vara förekomsten i alla skurorna af *Stereodon imponens*, som äfven sätter frukt i Hessläsdam.

Ofvan anförda arter samt dessutom några Hepaticæ bildar huvudmassan af växtligheten. Mera lysande ter sig förteckningen af de mossor, som uppträda i den ena eller andra af skurorna. Högnordiska och sydsvenska former, infödingar på klippor, stenar, lefvande eller döda trädstammar, från rinnande vatten och kärr träffas der i brokig blandning om hvarandra. Några af de mest karakteristiska må anföras: *Chomocarpon*

¹⁾ SCHEUTZ uppgift, att höjden af bergväggarna i Skurugata skulle uppgå till 190 fot, torde böra rättas: den stiger aldrig — efter noggranna mätningar — öfver 30 meter. Anmärkas bör, att djupet i klyftan ärlligen förminskas genom ras.

m. fr.; Hepatica m. fr.; Asterella pilosa; Riccia canaliculata; Radula Lindbergii m. fr.; Porella rivularis m. fr.; Metzgeria conjugata; Bazzania trilobata och triangularis; Cephalozia Helleri, media, serriflora, leucantha, curvifolia och denudata; Saccogyna m. fr.; Riccardia multifida och latifrons; Trichocolea; Blepharostoma setiformis; Martinellia resupinata, curta, convexa och irregua m. fr.; Diplophyllum taxifolium; Mylia Taylori; Jungermania pumila m. fr., Floerkei, gracilis, longidens, guttulata m. fr., orcadensis, heterocolpa, Michauxii m. fr. och saxicola m. fr.; Nardia obovata och Funckii; Marsilia Neesii ♂ och m. fr. Sphagnum Austini, papillosum, platyphylum, simbriatum och riparium.

Polytrichum alpinum; Buxbaumia viridis; Schistophyllum decipiens och pusillum; Astrophyllum pseudopunctatum; Timmia austriaca; Philonotis Arnellii m. fr.; Bryum cyclophyllum m. fr. och Mühlenbeckii; Splachnum rubrum, vasculosum och pedunculatum; Tayloria tenuis; Webera sessilis; Mollia tenuirostris; Didymodon denudatus; Oncophorus Wahlenbergii, Bruntoni och schisti; Blindia acuta; Dichodontium pellucidum; Weissia intermedia; Zygodon rupestris; Pleurozygodon; Grimmia affinis, unicolor, decipiens och torquata.

Thyridium tamariscifolium m. fr. och delicatulum — ofta i massa; Hypnum Stokesii och Starkei; Heterocladium heteropterum; Hylocomium brevirostre och calvescens m. fr., Campylium Sommerfeltii; Isopterygium Borreri, nitidum och repens; Plagiothecium striatellum m. fr., undulatum m. fr. och piliferum; Porotrichum; Dichelyma falcatum; Fontinalis gracilis och dalecarlica.

Såsom af ofvanstående synes, är lefvermoss-vegetationen i skurorna särdeles rik. Naturligtvis kan endast ett besök på något af dessa ställen gifva en föreställning om den individmängd, i hvilken Hepaticæ der uppträda. På så svårtillgängliga lokaler blir all kuillfallen skog qvarliggande år efter år, och de multnande stammarne blifva växtplats för en brokig mångfald af lefvermossor. Här breder Cephalozia curvifolia sin vackra, hvitröda slöja öfver förgängelsen, eller blanda jättetufvor af Jungermania incisa sin ljusa grönska i Cephalozia serrifloras och Helleris brunaktiga mattor. Någongång kan man få njuta den sällsynta anblicken af en väldig stam höljd af tusentals fruktsättande Jungermania Michauxii, och sjelfva

Mylia Taylori slår sig i frodiga bestånd ned på denna för henne nog ovanliga jordmån.

Sedan gammalt är väl kändt, att en stor olikhet råder mellan östra och vestra Smålands fanerogama flora: den förra är icke allenast dubbelt så artrik, utan visar äfven en betydlig skiljaktighet i skaplynne såsom varande både yppigare, mera mångskiftande, rikare på vårväxter o. s. v. Jag har redan för flera år tillbaka uttalat den förmodan, att en med fanerogam-vegetationen analog olikhet finnes mellan båda landskapshälfternas mossväxtlighet, och fortsatta undersökningar hafva endast bekräftat mitt antagande. Såvidt vår nuvarande kännedom om Smålands bryologiska förhållanden tillåter oss att döma, synas följande arter antingen saknas eller vara i hög grad sällsynta vesterut: *Chomocarpon*; *Hepatica*; *Asterella*; *Riccia glauca*; *Frullania fragilifolia*; *Metzgeria conjugata*; *Bazzania trilobata* och *triangularis*; *Cephalozia fluitans*, *catenulata*, *leucantha* och *Helleri*; *Harpanthus*; *Saccogyna*; *Riccardia incurvata* och *palmata*; *Blepharostoma setiformis*; *Martinellia gracilis*, *irrigua* och *rosacea*; *Diplophyllum albicans* och *taxifolium*; *Mylia Taylori*; *Jungermania pumila*, *Floerkei*, *lycopodioides*, *Mildei*, *alpestris*, *guttulata*, *orcadensis*, *Kaurini*, *obtusa*, *heterocolpa*, *Kunzei* och *Michauxii*; *Nardia insecta* och *ovovata*; *Fossombronia cristata*; *Marsilia Neesii* och *endiviæfolia*; *Sphagnum papillosum*, *laricinum*, *platyphyllum* och *riparium*.

Catharinea anomala; *Schistophyllum serrulatum*, *decipiens*, *incurvum*, *viridulum*, *pusillum*, *Bloxami* och *julianum*; *Astrophyllum pseudopunctatum*, *Seligeri* och *medium*; *Timmia austriaca*; *Paludella*; *Meesea triquetra*; *Philonotis mollis* och *Arnelli*; *Bartramia norvegica*; *Bryum cyclophyllum*, *Muehlenbeckii*, *Funckii*, *erythrocarpon*, *pendulum*, *inclinatum*, och *lacustre*; *Pohlia pulchella*; *Schistostega*; *Pyramidula*; *Disculum*; *Splachnum luteum* och *rubrum*; *Tayloria tenuis*; *Tetraplodon bryoides*; *Leersia contorta*, *extinctoria* och *laciniata*; *Tortula subulata*, *brevirostris* och *pusilla*; *Phascum acaulon*; *Acaulon muticum*; *Mollia tortuosa*, *fragilis*, *tenuirostris*, *aeruginosa* och *crispa*; *Barbula rubella*, *unguiculata*, *rigidula*, *fallax* och *brevifolia*; *Dicranum congestum*, *spurium* och *elatum*; *Dicranoweissia cirrata*; *Anisothecium squarrosum*, *rufescens* och *rubrum*; *Swartzia montana*; *Ditrichum flexicaule* och *tenuisolum*; *Archidium*; *Dichodontium*; *Oncophorus virens*, *Wahlenbergii*, *schisti* och *Bruntoni*; *Dorcadion palleus*, *patens*,

diaphanum och gymnostomum; Pleurozygodon; Zygodon rupestris; Anoectangium lapponicum; Grimmia affinis, unicolor, campestris, elatior, decipiens, microcarpa och torquata.

Thyidium Blandowii; Leskea polycarpa; Amblystegium Juratzkæ, Sprucei, elodes, chrysophyllum, polygamum, Sendtneri, revolvens, vernicosum, Kneiffii, giganteum och trifarium, Hypnum purum, Stokesii, hians, Swartzii, crassinerve, Starkei, Mildei, Lesquerexia filamentosa; Myurella julacea; Hylocomium calvescens och rugosum; Campylium; Ctenidium; Stereodon imponens (den på berg växande formen), pallescens och reptile; Isopterygium depressum, nitidum och repens; Plagiothecium striatum; Porotrichum; Neckera Besseri. — Bland de uppräknsade är det stora antalet jord- och kärrmossor i ögonen fallande; för öfright finner man bebyggare af alla slags ständorter, dock företrädesvis sådane, som kunnat gifva mossorna det bästa skydd.

För vestra delen egendomliga äro endast följande arter, af hvilka ingen tillhör de mera varaktiga formationerna: Lophocolea cuspidata; Cephalozia compacta; Jungermania autumnalis; Sphagnum molle. Meecea trichoides; Bryum intermedium; Funaria obtusa; Amblyodon; Dicranoweissia crispula; Bruchia; Weissia Drummondii och coarctata; Neckera fontinaloides med var. Philippei samt Neckera pennata; Pterygophyllum.

Vesterut synas vidare vara sällsynta följande arter, hvilka österut kunna betecknas såsom allmänna: Lejeunea cavifolia; Porella rivularis; Jungermania lanceolata. Polytrichum uningerum; Schistophyllum osmundioides; Astrophlyllum undulatum; Mnium androgynum; Bryum proliferum; Pohlia annotina; Dicranum Bergeri; Grimmia Hartmani och Muehlenbeckii samt Hypnum strigosum. Anmärkningsvärd är den ganska ymniga förekomsten i östra delen af Stereodon imponens — klippformen. Denna mosse, som i Nord-Amerika är ganska allmän, men på kontinenten särdeles rar, uppträder synnerligt rik och praktfull i skurorna och på en mängd andra tjenliga lokaler på småländska höglandets östra sluttningar.

En egendomlig prägel företer Wetteromgifsningarnes flora, hvilken kan sägas karakteriseras af en större rikedom på jordmossor såväl till arter som individ, än hvad man är van att se på sjelfva höglandet. Den sannolika orsaken härtill är, såsom redan förut blifvit nämnt, jordens större lerhalt. Tyvärr

uppträda i Vetterns södra del inga klippöar eller större sandstensförekomster — på Visingsö gå sandstenen och ler-skiffern mera nämnvärdt i dagen endast på sydöstra delen vid sjöstranden, — hvarför hoppet är ringa nog, att inom Småland finna några af de intressanta mossor, som tagits i de till Vettern stötande delarne af Nerike eller Östergötland t. ex. *Astrophyllum orthorhynchum*; *Timmia bavarica*; *Catoscopium*; *Bryum Mildei*, *cernuum* och *concinnatum*; *Tayloria splachnoides*; *Mollia inclinata*; *Swartzia inclinata*; *Amblystegium irriguum*, *ochraceum* och *eugyrium*; *Hypnum Schleicheri*; *Stereodon subrufus* m. fl. Men det oaktadt intar denna bygds mossvegetation en alltför fristående plats inom den småländska floran för att ej förtjena ett omnämndande. Bland de arter, hvilka — i öfriga delar af landskapet felande eller sällsynta — uppträda ymnigare kring Vettern, må följande anföras: *Asterella pilosa*; *Riccia fluitans*; *Metzgeria conjugata*; *Jungermania obtusa* och *Limprechtii*; *Fossombronia cristata*; *Marsilea endiviæfolia*; *Schistophyllum taxifolium*, *bryoides* och *Bloxami*; *Astrophyllum marginatum*; *Bryum Funckii* och *lacustre*; *Pohlia carneae* och *pulchella*; *Gymnostomum pyriforme*; *Discellium*; *Tortula mucronifolia* (Visingsö), *subulata*, *muralis* och *brevirostris*; *Phascum acaulon*; *Acaulon muticum*; *Barbula brevisolia* (Visingsö), *rubella*, *unguiculata* och *fallax*; *Anisothecium crispum*, *rufescens* och *rubrum*; *Pleuridium alternifolium* och *subulatum*; *Oncophorus virens*; *Dorcadion patens*, *urnigerum*, *Schimpéri* och *diaphanum*; *Grimmia decipiens*, *campestris* (båda från Visingsö) och *unicolor* m. fl.; *Andreæa Rothii*; *Anomodon viticulosus* m. fr.; *Amblystegium Sprucei*, *falcatum*, *Sendtneri*, *intermedium*, *vernicosum* (de tre senare i massa i Lillsjökärren) och *trifarium*; *Hypnum purum*, som här förekommer allmänt steril och äfven ej sällan med frukt, är i det öfriga Småland ganska sällsynt och uppträder vanligtvis i ringa individmängd, och *crassinerve*; *Ctenidium molluscum* m. fl.

Till sitt allmänna skaplynne är den småländska mossfloran afgjordt sydsvensk, om också på sjelfva höglandet uppträda ej så få arter, hvilka äro mera nordiska med afseende på sin utbredning inom Skandinavien, och hvilka på kontinenten företrädesvis tillhörta den alpina eller subalpina vegetationen. Dessa mossor äro dock nästan alla inskränkta till några få lokaler och äfven på dem uppträda de i allt för ringa

individmängd för att på växtligheten kunna trycka en mer än tillfällig prägel. En del af dem hafva Dalarne och Helsingland såsom sydgräns för sitt allmänna uppträdande inom Sverige; de förekomma *icke* eller särdeles sällsynt på Mälardalens lågland och Östgötaslätten, men uppdyka derefter plötsligt på småländska höglandet, några äfven på Omberg och Vestgötaslättens berg. Andra träffas sporadiskt genom hela södra och mellersta delen af landet ända ned i Skånes skogsbygd, ja till och med på slätten; men emedan de förefinnas allmännast och *rikligast* norrut, tvekar jag ej att anse äfven dem såsom till ein utbredning öfvervägande nordliga. Till de förstnämde torde böra räknas: *Harpanthus Flotowii*; *Diplophyllum taxifolium*; *Jungermania lycopodioides*, *Floerkei*, *heterocolpa*, *oreadensis*, *Kunzei* och *alpestris*; *Nardia obovata*; *Blepharostoma setiformis*; *Polytrichum alpinum*; *Timmia austriaca*; *Meesea trichoides*; *Bartramia norvegica*; *Disceum*; *Splachnum luteum*, *rubrum*, *pedunculatum* och *vasculosum*; *Tetraplodon bryoides*; *Tayloria tenuis*; *Tortula mucronifolia* och *brevirostris*; *Mollia æruginosa*; *Blindia acuta*; *Dicranum elatum* och *schisti*; *Dicranoweissia crispula*; *Oncophorus virens*, *Wahlenbergii* och *gracilescens*; *Anisothecium squarrosum*; *Amphoridium lapponicum*; *Pleurozygodon*; *Grimmia microcarpa* och *torquata*; *Amblystegium Sprucei*; *Lesquereuxia filamentosa*; *Hylocomium rugosum* och *Fontinalis dalecarlica*. — I Mellersta Europa hafva dessa sin sörnämsta utbredning på Tysklands högre berg samt på Alperna, och deras sydsvenska ständorter äro sälunda ganska isolerade. I följd häraf, samt i betraktande af svårigheten att förklara deras nog fristående växtplatser såsom en i senare tid skedd kolonisering, hyser jag ingen tvekan att betrakta dem såsom reliker af en flora med mer nordisk karakter än den, som Smålands nuvarande mossflora eger. De flesta af dessa arter tillhörä äfven klippornas, klyftornas, kärrens, kålldragens och forsarnes mycket beständiga formationer.

Bland provinsens mossor är ingen till sin utbredning egenomligare än *Jungermania oreadensis*, perlan bland Skurugatas rariteter. Enligt »*Musci Scandinavici in systemate novo naturali dispositi a S. O. LINDBERG Upsaliæ 1879*» skulle densamma icke florområdet endast förekomma i Norge »*pluribus locis*»; HARTMAN uppgifver likväl i »*Handbok i Skandinaviens Flora*» 10:nde upplagan denna art vara funnen i Lule Lappmark,

Herjedalen samt Dalarne. Huru härmed än må vara, är det småländska växtstället så enstaka, att man här om någonsin kan vara öfvertygad att hafva framför sig en växt, hvars reliktningar är stäld utom allt tvifvel. Den lemnar äfven en glänsande bekräftelse åt HULTS ord i »Mossfloran mellan Aavasaksa och Pallastunturit», att de svårtillgängligaste lokalerna — åt de sista återstoderna af försvunna tiders vegetationer erbjudit fristäder, der de med framgång kunnat värja sig mot den rundt omkring herskande nya vegetationen.

Bland de mossor, hvilka — fastän förekommande i de flesta större skogstrakterna öfver hela landet — dock enligt min åsigt äfven äro öfvervägande nordliga till sin utbredning, hafva följande påträffats i Småland: *Sphagnum riparium*; *Cinclidium stygium*; *Astrophyllum pseudopunctatum* och *medium*; *Meesea triquetra*; (*Bryum Muehlenbeckii*); *Pohlia albicans*; *Paludella*; *Oncophorus Wahlenbergii*; *Grimmia ramulosa*, *ovata* och *unicolor*; *Amblystegium revolutum*; *Heterocladium squarrosulum*; *Hylocomium calvescens*; *Myurella julacea*; *Plagiothecium striatellum* och *piliferum*; *Isopterygium nitidum*; *Dichelyma falcatum* och *Fontinalis gracilis*.

Småland cger sälunda mera än 50 arter, hvilka åt mossavegetationen i detta »Norrländ midt i Göta rike» förläna åtminstone skymten af ett nordiskt drag. Af dem påträffas de allraflesta i de högre liggande nejderna — ofta några former i sällskap; blott ett fåtal såsom *Dicranoweissia crispula*, *Blindia*, *Oncophorus gracilescens*, *Cinclidium* och *Meesea trichoides* hafva glömt sig qvar i lågtrakterna. På klippor förekomma 32, i kärr 14, vid källsprång 1, i och vid rinnande vatten 3, på multnade stammar 1 och på jord 4¹⁾ bland dem; i klyftorna eller »skurorna» äro samlade 34 arter tillhörande denna grupp. Skurornas fuktighet och låga temperatur — i Skurugata kan man träffa snö eller is qvarliggande i slutet af Augusti — bidrager nog äfven till dessa mossors trefnad på dylika lokaler.

Småland räknar för närvarande såsom kända 113 Hepaticæ, 26 Sphagna, 223 Acrocarpi och 125 Pleurocarpi eller tillsammans 487 mossor; jag är dock fullt öfvertygad att antalet i en snar framtid skall befinnas uppgå till åtminstone 500. Landskapet kan sälunda betraktas såsom ett i bryologiskt afseende ganska rikt område.

¹⁾ Ingen af dessa fyra är dock någon egentlig jordmossa.

Af lefvermossorna äro 20 allmänna, 40 spridda och 53 äro sällsynta.

Af Sphagna äro 15 allmänna, 4 spridda och 7 äro sällsynta.

Af Acrocarpi äro 36 allmänna, 50 spridda och 127 äro sällsynta.

Af Pleurcarpi äro 37 allmänna, 25 spridda och 77 äro sällsynta.

Bland de 185 mossor — 24 Hepaticæ, 12 Sphagna och 149 Bryaceæ, som enligt ZETTERSTEDT uppträda på Visingsö, är ingen lefvermossa allmän, och af Bryaceerna (+ Sphagna) kunna icke mindre än 133 betraktat såsom sällsynta.

Den kamp för tillvaron, som landskapets mossor under tidernas lopp haft att utstå, har således i deras uppträdande lemnat likartade spår här som på andra trakter: de allmänna och spridda arterna äro relativt få, de sällsynta utgöra det stora flertalet. Härtill komma i våra dagar omständigheter, som väl kunna fresta bryologen att med saknad tänka tillbaka på en tid, då ej människan uppträdde såsom den fruktansvärdaste af mossornas fiender; med skogarnes uthuggande, kärrens och mossarnes utdikning o. d. skall säkert i en snar framtid försvinna än en, än en annan af de arter, hvilka nu kunna räknas såsom den småländska mossflorans stoltaste prydnader.

Att anställa jemförelser mellan Smålands och angränsande provinsers mossvegetation är vansktigt nog, cmedan inga uppgifter öfver deras mossflorors artantal äro tillgängliga, utom för Öland, hvars bryologiska förhållanden dock synas mig alltför olikartade med våra för att vara fullt commensurabla. Men efter all sannolikhet bör landskapet i detta hänseende godt kunna mäta sig med såväl Öster- och Västergötland som med Skåne. Hepaticæ torde öfverstiga, Acrocarpi måhända vara underlägsna, men Pleurocarpi fullt jemförliga med samma gruppars númerär i sistnämnde delar af vårt land. Jemförd med några utom Sverige befintliga väl undersökta områdens floror visar sig den småländska äfven intaga en aktningsvärd plats. Så eger Danmark enligt Musc. Scand. (1879) 84 Hepaticæ, Harz enligt HAMPE (1873) 120, Baden enligt JACK (1870) 108, Sachsen och Thüringen enligt RABENHOBST (1863) samt Mähren och österrikiska Schlesien enligt NISSL 98, det med Småland lika stora Belgien enligt DELOGNE 106, öfre Österrike

enligt v. HOHENBÜHEL-HEUFLER (1871) 96, provinsen Preussen enligt v. KLINGGRÆFF (1872) 63 och Pyreneerna enligt SPUCE 92.

Bladmossornas antal uppgår i Danmark till 309 (26 Sphagna och 283 Bryaceæ), i Mähren enligt KALMUS och NIELSSL till 360, i provinsen Preussen enligt v. KLINGGRÆFF till 309, i Harz enligt HAMPE till 359, i Ober-Franken med Fichtelgebirge enligt WALTHER och MOLENDÖ (1868) till 383, i Rhöngebirge enligt GRHEER (1874) till 362 och i Belgien till 347 arter. De lokala förhållandena i flera af dessa bygder äro dock i hög grad gynnsamma för rik mossvegetation.

Hvad synonymiken i efterföljande förteckning beträffar, har jag i allmänhet följt LINDBERGS »Musc. Scandin.« För lefvermossorna har LINDBERG och ARNELLS »Musci Asiae borealis« Theil I användts och för Bryacéerna har jag vid en eller annan art rättat mig efter speciesbegreppet i LIMPRICHTS »Die Laubmoose« (RABENHORSTS Kryptogamen-Flora von Deutschland, Oesterreich und der Schweiz. Band IV. 1885—1889). Hvitmossorna äro ordnade efter C. JENSEN »De Danske Sphagnum-Arter« Kjøbenhavn 1870, och åtskilliga af de på senare tider urskilda nya arterna eller formerna hafva upptagits. De äro samtliga funna och bestärmda af Cand. Pharm. C. JENSEN i Hvalsö, i hvilken sällskap förf. gjorde några lika angenäma som lärorika exkursioner inom Småland i Sept 1890. Tyvärr har ej tiden medgifvit en noggrannare granskning af förf:s i Småland insamlade Sphagna.

Till det värde de kunna hafva upptagas äfven en del af D:r C. SANTO i Lyck benäget bestämda Harpidium-former.

Ett utropstecken efter fyndorten betecknar att uppgiften hemtats ur SCHEUTZ »Anteckningar rörande Smålands mossflora;« tvenne sådane tecken antyda, att arten finnes i Upsala Universitets herbarium och att Amanuens K. A. Th. SETH godhetsfullt meddelat mig underrättelse derom. Slutligen må anmärkas, att jag anfört ett eller annat fynd från den vid smålandsgränsen inom Östergötland belägna Svinhults socken, som till sin naturbeskaffenhet fullständigt öfverensstämmer med småländska höglandet, till hvilket den så att säga utgör en af hörnstenarne.

Musci.

I. Hepaticæ.

1. Marchantiaceæ.

1. **Marchantia polymorpha** L. På fuktig jord, synnerligen yppig och i riklig mängd på torfjord, allmän samt vanligtvis rikt fruktbarande.

2. **Chomocarpon quadratus** (Scop.) LINDB. = *Preissia commutata* NEES. I klippspringor och på myllkladda hällar, sällsynt men oftast med frukt. Jönköping ofvan Tormenås (J. E. Z.)!! Husqvarna m. fr., Taberg söder om Tabergs hufvud (J. E. Z.)! Lommaryd! Bredestad! Solberga: Hamnarydsdalen (P. DUSÉN). Hult: Hessläadam ymnig och m. fr. Ingatorp i en genomsprängning för jernvägen m. fr. Pelarne: Valklef m. fr.

3. **Hepatica conica** (L.) LINDB. = *Fegatella conica* RADD. På bäckstränder, fuktiga klippor och dylikt, sällsynt men på sina lokaler vanligen ymnig. Grenna vid Gerabäcken! Marbäck: Stalpet! Jönköping: Husqvarna (J. E. Z.)!, bäckdal vid Henriksbo m. fr. (ARN.), Taberg (J. E. Z.)! Hult: Hessläadam i klipphålor m. fr. Hesselby: Vadadalens rikligt och m. fr. — Synes saknas vesterut.

4. **Asterella pilosa** (WAHLKNB.) Treviz = *Fimbriaria gracilis* (WEB.) LINDB. På jordtäckta klippor, sällsynt. Jönköping: Dunkehallar ganska ymnigt på myllkladda hällar m. fr. (ARN.), Husqvarna (J. E. Z.)!! Hult: Hessläadam på humusklädd klippafallsats, steril och sparsamt.

5. **Reboulia hemisphærica** (L.) Raddi. På jord eller i klippspringor, sällsynt och vanligtvis sparsamt förekommande. Öfverum: Trollträdgården m. fr. Ankarsrum på jordtäckta klippafallsatser vid Hällsjön m. fr. Årsets kalkbrott! Galtåsen i springor på berghällar (M. ÖSTMAN)!!

6. *Riccia glauca* L. På myllkädda hällar eller stenar och på bördigare jord, h. o. d., vanligen sparsamt. Jönköping: dikeskanter vid väg åt vattenledningen; berg nära Piko (ARN.), östra kyrkogården (ARVÉN). Tenhult (ARN.). Barkeryd: Boarp (ARN.). Ingatorp flerestådes t. ex. vid Ryssebo m. fr. Karls-torp nära prestgården. Södra Vi (P. DUSEN). Tjust, allmän på åkrar. Vestervik: Karlstorp (J. PERSON). Elmhult (BERG-GREN). Visingsö: Haga trädgård (J. E. Z.) o. s. v. — Synt vara mycket sällsynt vesterledes.

f. *minor* LINDENB. Ingatorp på jordtäckta hällar i Uf-bergen ymnig och m. fr.

var. *β acuta* L. Nydala och Stenbrohult (LINNÉ).

7. *R. canaliculata* HOFFM. På tidtals öfversvämmade stränder, vid dammar och i fuktiga diken, h. o. d., oftast ymnig men steril. Säby kyrka nära Sommen! Jönköping: Strömsberg (J. E. Z.)!! Barkeryd: Boarp i qvarndammen ymnigt och m. fr. (ARN.). Hult: Hessläsdam sparsamt. Ingatorp: »Skråle-hie», Ryssebo, Dal, diken mellan stationen och prestgården o. s. v. Hesselby: Lökanäs och Hulta sågdam ymnigt. Karls-torp vid Ryd. Kristdala: Humlenäs och Sandslätt. Döderhult i en qvarndam nära Fagerhult ymn. Tryserum vid Säfsjön. Burseryd: Mölneberg och Påbo (SETH.). Vexiö (GUST. JOHANSSON)!! Bergunda vid sundet (SCHEUTZ)!! Östra Torsås: Sun-nansjö (C. J. JOHANSSON) o. s. v.

var. *γ fluitans* (L.). I vatten, sällsynt. Jönköping: Munk-sjön (C. A. ANDERSSON)!!; vid Rosendala och Jordbron (ARVÉN). Ljunga i lergropar söder om Ljunga sjö (P. STRANDMARK)!!

2. Jungermanniaceæ.

8. *Frullania tamarisci* (L.) DUM. På bergväggar, allmän steril. M. fr. sällsyntare t. ex. Barkeryd: Boarp (ARN.). Ingatorp: Ufbergen. Pelarne: Henneklef. Burseryd (SETH.).

9. *Fr. fragilifolia* TAYL. På klippväggar sällsynt och alltid steril. Jönköping: bergen ofvan Tormenäs, Dunkehallar, Husqvarna och Taberg (allt enl. J. E. Z.)!! Hakarp: Bruns-torp (J. E. Z.)!! Barkeryd: bergvägg på »Ostbiten» åt Kossa-maden till (ARN.). Almesåkra: Klintaberg (J. E. Z.)!! Bellö: bergvägg vid Borsebo ej sparsamt. Ingatorp: klippväggar i Ufbergen, nära Lindås och vid »Putteklef». Hesselby: nära

Hvitsjöle samt på Fagerkullsbergen. Pelarne: Henneklef. Huseby bruk (P. T. CLEVE)!!

10. *Fr. dilatata* (L.) DUM. På trädstammar — oftast hassel, rönn, al och ek, — sparsammare på klippväggar, allmän samt nästan alltid fruktbarande.

11. *Lejeunia cavifolia* (EHRH.) LINDB. På fuktiga, skuggade bergväggar, allmän och oftast sparsamt. Af mig iakttagen endast steril. M. fr. Tenhult i Tjurbergen (ARVÉN).

12. *Radula Lindbergii* GOTTSCH. = *R. Lindbergii* GOTTSCH. På översvämmade stenar vid strömmar och bäckar, sällsynt, men på sina ständer oftast ymnigt förekommande. Jönköping på stenar i bäcken ofvan Torpa (J. E. Z.)!!, Husqvarna på stenar i ån (J. E. Z.)!! Hult: Hesslåsdam sparsamt. Ingatorp: Skrälechie. Lemnhult: »Helveteshåla» (SCHEUTZ)!! Ljungby: Strömsholm (EKSTRAND)!! Burseryd: Mölneberg (SETH). — Svinhult: Susehål ytterst ymnigt på stenar i bäcken ♂ och ♀ med kalkar och utbildade frukter 17 Maj 1890.

Enligt benäget meddelande af Amanuens K. A. TH. SETH finnas i HARTMANS herbarium tvenne af SCHEUTZ i »Helveteshålan» tagna Radula-former: den ena är af C. HARTMAN riktigt bestämd till *R. Lindbergii*, den andra kallas *R. complanata* var. *aquatica* SCHEUTZ.

13. *R. complanata* (L.) DUM. På klippväggar och trädstammar, oftast på asp, rönn och hassel, allmän och vanligen fruktborande.

14. *Porella platyphylla* (L.) LINDB. = *Madotheca platyphylla* DUM. På klippväggar eller trädstammar, sällsynt och steril. Jönköping: branterna ofvan Torpa (J. E. Z.), Husqvarnabergen ofvan Rosendala (ARN.). Tenhult (ARVÉN). Solberga: Hamnarydsdalen (P. DUSÉN). Ingatorp: Himmestorp på sälge och lind ymnigt. Kråkshult: Qvill. Ökna: Mösshult. Pelarne: Henneklef (möjligen var. β major). Öfverum: Trollträdgården. Gårdserum på ek. Burseryd: Mölneberg (SETH). Femsjö: Hägnen! Bergqvara i parken! Ljunga (STRANDMARK). — Alla af mig tagna eller skärskädade småländska ex. af denna art, som synes vara betydligt sällsyntare än följande, hafva varit steril ♀.

15. *P. rivularis* (NEES) = *Madotheca rivularis* (DICKS.). På skuggiga klippväggar, stundom på trädstammar h. o. d. på sina ställen ymnig. Småländska ex. sterila. Jönköpingstrakten vid Frickens qvarnar (ARN.), Dunkehallar (J. E. Z.)!! Torpa

(J. E. Z.)!! Graneback (J. E. Z.)!! Husqvarna (J. E. Z.)!! Tenhult (ARVÉN). Adelöf! Ölmestad! Linderås! Grenna! Säby! Barkeryd: Boarp (ARN.) Marbäck! Almesåkra (J. E. Z.). Årsets kalkbrott! Vrigstad. Hult flerstädes. Ingatorp flerstädes. Hesselby. Pelarne flerstädes. Lönneberga. Södra Vi (P. DUSEN). Vimmerby: Vinketomta (P. DUSEN). Törnesfalla: Blekhem. Dörby: Ingelstorp (EKSTRAND). Burseryd: Röshult (SETH). Vilstad! Vexiö! Gårdsby! Huseby bruk (P. T. CLEVE)!! o. s. v. — Svinhult: Suschål ♂ och ♀ med kalkar och frukter i Aug. och Sept. 1889 samt i Maj 1890.

var. β simplicior (ZETT.). Jönköping nära vattenledningsdammarne (J. E. Z.)!! Tenhult: Tjurbergen (ARVÉN).

16. *Metzgeria conjugata* LINDB. = *M. furcata* β *communis*, β I *major*, β I * *albescens*, β * *minor ex parte et* γ *Opuntia* N. v. Es. På skuggade bergväggar och stenar, sällsynt. Jönköping: Husqvarna på skuggade stenar ymnigt och fruktbarande (ARN.). Ökna: Djupskuran beklädande en hel bergvägg steril.

17. *M. furcata* (L.) DUM. LINDB. På klippväggar och trädstammar temligt allmän, men oftast sparsamt och steril ♀. M. fr. på bok i Burseryd: Mölneberg och Kätabo (SETH). Sandvik: Hörebo (SETH). Nydala i bokskog vid Karlsnäs med kalk.

18. *Mastigophora reptans* (L.) DUM. LINDB. = *Lepidozia reptans* NEES. På murkna stammar och torfjord, stundom på sten, allmän äfven m. fr.

19. *M. setacea* (WEB.) LINDB. = *Jungermania setacea* WEB. På torfjord och bland Sphagna gerna i sällskap med Mylia anomala, h. o. d. Barkeryd vid Källerydsgölen med kalk samt vid en liten göl nära väg från Karlstorp ♂ (ARN.). Almesåkra: Fredriksdals mosse (J. E. Z.). Eksjö vid gölen nedom Soåsen steril. Hult: Lillahem steril. Ingatorp flerstädes; med kalk på Ryssebo mosse. Pelarne vid Kuarpsgöl. Södra Vi i en mosse nära kyrkan (P. DUSEN). Vimmerby. Storebro steril. Tryserum: Knappekulla vid Ålegöl steril. Vrigstad nedom »Sinai». Stockaryd. Burseryd och Sandvik temligt allmän (SETH). Femsjö! Stenbrohult: Elmhult (BERGRREN) o. s. v.

20. *Bazzania trilobata* (L.) B. GR. = *Mastigobryum trilobatum* NEES. På skuggad skogsmark, mest i östra delen h. o. d.; på sina ständorter vanligtvis ymnig. Jönköping: stadsskogen (ARVÉN). Tenhult: Tjurbergen ymnigt (ARVÉN). Barkeryd:

Boarp i dalgång mellan Karltorpssjön och Häntagölen (ARN.). Ölmestad: Ingaryds dal! Almesåkra: Storqvärnsdalen (J. E. Z.)! Hult: Skurugata!, Vestralund samt nära Skäljaryd. Ingatorp flerstädes t. ex. »Skrålechie», skog vid Klinten, nära Karsås göl (f. *minor* NEES). Korsherga: Skäftesfalls håla! Södra Vi: Ramsefallsdalen. Vestervik (Joh. LANGE)!! Burseryd: Lida (SETH). — Svinhult: Korpehål ytterst ymnig, bildande mass-vegetation i vida svällande tufvor.

21. **B. triangularis** (SCHLEICH.) = *Mastigobryum deflexum* NEES. På bergväggar och fuktig skogsmark, sällsynt. Ölme-
stad: Ingarydsdal! Lemnhult: »Helveteshåla» ymnig! Hult:
Skurugata sparsamt. Pclarne: Henneklef vid foten af skuggade
klippor ♂ (f. *gemmaipara* NEES).

22. **Cephalozia Helleri** (NEES) LINDB. = *Jungermania Helleriana* NEES. På murkna stammar sällsynt, men oftast med kalk eller frukt. Barkeryd: Boarp m. fr. (ARN.) och nära prest-
gården (SCHEUTZ)!! Hult: Hessläsdam ymnigt och m. fr. Ingatorp flerstädes t. ex. Putteklef m. fr., Prestgårdens skog ymn.
m. fr., i skog nära Klinten ymn. m. fr. Bellö: i dalgång
nära Borsebo ymn. m. fr. Hesselby: Vadadalens och skog
nära Fagerkullen steril. Burseryd rätt vanlig (SETH). Vexiö
(SCHEUTZ).

23. **C. * compacta** (LINDB.) LINDB. = *Jungermania compacta* LINDB. På multnande stammar sällsynt. Burseryd:
Mölneberg (SETH). — En del former från Ingatorp och Hult
närma sig mycket denna underart.

24. **C. curvifolia** (DICKS.) DUM. = *Trigonanthus curvifolius* SPRUCE. På murkna stammar sällsynt. Jönköping: Husqvarna
sparsamt (J. E. Z.)!! Barkeryd: Boarp i »Giftasbacken» spar-
samt (ARN.). Hult: Hessläsdam ymnigt m. fr. och klädande
hela stammar. Bellö: i en bäckdal nära Borsebo med kalk.
Ingatorp flerstädes t. ex. »Skrålechie» sparsamt, vid Karsås göl
sparsamt, ofvan Ufbergen ymnigt i flera former samt s. o. om
stationen i skog ren ♂. Rumskulla nära Ventzelholm sparsamt.
Tryserum nära Ålegöl. Lemnhult: Helveteshåla med kalk
sparsamt. Burseryd m. fl. socknar i vestra Småland allmän
(SETH.). Femsjö (EL. FRIES). Ljunga i Näs' skog (J. E. Z.)!!
Huseby bruk (P. T. CLEVE).

25. **C. divaricata** (FRANC.) DUM. = *Trigonanthus divaricatus* AUCTT. På jord och öfver döda mossar h. o. d. oftast steril.
Jönköping flerest. såsom vid Ryhof (ARVÉN), Husqvarna och

Taberg (J. E. Z.)!! Barkeryd: Boarp flerstädes m. fr. (ARN.). Ingatorp allmän, h. o. d. m. fr. Hesselby: Baggarp. Södra Vi (P. DUSEN). Vrigstad: Lundholmen sparsamt. Femsjö! Visingsö i Kungsparken (J. E. Z.)!! — Visingsöexemplaren bestämda af Prof. LINDBERG.

Förf. bekänner sin oförmåga att skilja mellan **C. divaricata** (FRANC.) och **C. bifida** (SCHREB.), hvarför möjligen några eller kanske de flesta af ex. från ofvanstående lokaler kunna höra till den senare, som ju enligt Musc. Scandinavici lär vara betydligt allmännare än den förra.

26. **C. myriantha** LINDB. På jord, sällsynt. Visingsö: Kungsskogen och Håga (J. E. Z.)!! — Ex. bestämda af Prof. LINDBERG.

27. **C. catenulata** (HUB.) LINDB. = *Trigonanthus catenulatus* SPRUCE. På torfjord och mossar, sällan på murkna stammar, sällsynt. Barkeryd på dyjord vid Källerydsgölen med Mastigophora setacea (ARN.). Almesåkra: Hulthagen (J. E. Z.). Ingatorp: Ryssebo mosse ymnigt men steril samt på murkna stockar i skog nära Klinten m. fr. Bellö i en bäckdal nära Borsebo m. kalk. Hults socken! Asa: Kråketorps gästgivaregård.

28. **C. leucantha** SPRUCE. På murkna stammar, sällsynt. Hult: Skurugata m. kalk. Ingatorp på en starkt förmultnad stam i en bäckdal nära Klinten m. kalk.

29. **C. serriflora** LINDB. På murkna stammar sällsynt, men vanligen ymnig och rikt fruktbarande. Hult vid nedgången till Skurugata sparsamt m. kalk och i Hessläsdam mycket ymnig m. kalk och fr. Ingatorp flerstädes med kalk och frukt t. ex. i »Putteklef», Prestgårds oxhage samt i skog nära Klinten. Bellö i en bäckdal nära Borsebo ymnigt med kalk. Temligen allmän i Burseryds, Sandviks och Bosebo m. fl. socknar i vestra Småland (SETH). — Svinhult: Korpehål och Susehål med kalk.

30. **C. media** LINDB. På dyjord och multnande stammar, säkerligen ej sällsynt. Barkeryd: Boarp på dyjord i ett dike vid Storgölen med **C. connivens** ymr. (ARN.). Hult: Skäljaryd på murken stam med kalk. Ingatorp ganska allmän i kårr och på murkna stammar m. kalk. Pelarne vid Kuarpsgölen m. kalk. Döderhult: Tjuståsa på murken stam. Burseryd: Mölneberg (SETH.). Vexiö: Evedal (enl. exemplar af SCHEUTZ, meddeladt under namn af *Trigonanthus catenulatus*).

31. **C. connivens** (DICKS.) LINDB. = *Trigonanthus connivens* SPRUCE. På torfjord bland växter, mossor och Sphagna, säkerligen ej allmän. Säkra småländska exemplar har jag sett endast från Barkeryd: Boarp på gångstig vid Häntagölen m. kalk och i ett dike vid Storgölen m. kalk (ARN.). Hult: Skurugata m. gonidier. Ingatorp: Ryssebo mosse m. kalk.

32. **C. bicuspidata** (AUST.) LINDB. = *Trigonanthus bicuspidatus* SPRUCE. På fuktig jord — gerna på skogsstigar — och murkna stammar, allmän och rik på former; oftast frukt-bärande.

33. **C. fluitans** (NEES) SPRUCE. = *Cephalozia obtusiloba* LINDB. *Musc. scand.* I kärr på dyjord och bland Sphagna sällsynt. Barkeryd: Boarp vid Ormgölen ymnigt och m. frukt (ARN.). Ingatorp vid Klintagöl bland *Sphagn. papillosum* ymnigt, men steril.

34. **C. denudata** (NEES) SPRUCE. = *Sphagnoecetis denudatus* NEES. På torfjord, skogsstigar, sjöstränder och murkna stammar, h. o. d.; i östra Småland ganska allmän. Barkeryd: Boarp vid Källerydsgölen och Häntasjöns södra ände (ARN.). Almesåkra (J. E. Z.)!! Hult: vid nedgången till Skurugata på murkna stockar med **C. serriflora** och i Hessläsdam ymnig. Ingatorp ganska allmän t. ex. vid Byrumssjön, på Ingatorpsjöns strand (form. not.!) samt synnerligen ymnig och praktfull på Ryssebo vildmosse (f. *rufa* & *fusca* NEES). Bellö i bäckdal vid Borrebo. Hesselby: Vadadalen, Hvitsjögle och Fagerkullen. Södra Vi flerstädes (P. DUSEN). Ankarsrum i skog vid Hällsjön. Malmbäck (J. E. Z.)!! Vrigstad: Biskopsbo. Burseryd (SETH). Femsjö (EL. FRIES enl. ÅNGSTRÖM i Bot. Not. 1866)! Elmhult i myrarne (BERGGREN). — Förekommer i Småland — såvidt jag har mig bekant — blott steril.

35. **Lophocolea minor** NEES. På jord och trädrötter, h. o. d. men oftast sparsamt; alltid steril. Jönköping: Rosenlund (J. E. Z.)! Skärstad: Vista kulle (J. E. Z.)!! Barkeryd: Boarp vid Ormgölen på dyjord samt flerstädes, men öfverallt sparsamt (ARN.). Ingatorp flerstädes t. ex. Ufbergen, Bergsäng och Valbacken beklädande basen af en gammal aspstam. Karls-torp i prestegårds äng. Södra Vi: Snonebo (P. DUSEN). Vester-vik (J. PERSON). Vrigstad: Biskopsbo mycket sparsamt. Nydala. Burseryd: Mölneberg (SETH). Visingsö flerstädes (J. E. Z.).

36. **L. heterophylla** (SCHRAD.) DUM. På murkna stammar eller skuggad jord, h. o. d. Jönköping: branterna ofvan Torpa

på ruttna stubbar (J. E. Z.)!!; Strömsberg m. fr. (ARVÉN), Husqvarna (ARN.). Barkeryd vid Karltorpsjön på skuggad strand samt på Boarpsberget på ruttna stockar (ARN.). Almesåkra: Storqvarnsdalen (J. E. Z.). Hult: Hessläsdam m. kalk. Ingatorp flerstädes m. kalk och frukt t. ex. »Putteklef», kärrmark ofvan stationen, bäckdal ofvan Ufbergen täckande hela stammar o. s. v. Bellö: bäckdal nära Borsebo ymn. m. kalk. Hesselby: Vadadalens sparsamt. Algutsboda! Burseryd teml. allmän (SETH). Vrigstad: Biskopsbo med kalk. Femsjö (EL. FRIES). Visingsö flerstädes (J. E. Z.)

37. *L. cuspidata* LIMPR. = *L. bidentata* var. β *cuspidata* NEES. På jord och klippor, sällsynt. Burseryd: Mölneberg på Paradisberget (SETH). — Hit torde säkerligen höra ex. från bergvägg vid Husqvarna-ån samt från en källa vid Ingatorp, båda tagna af förf.

38. *L. bidentata* L. (DUM.). På skuggad fuktig jord, bland gräs, på dikeskanter o. s. v. här och der. Jönköping flerstädes t. ex. Rosenlund och östra kyrkogården (ARVÉN), Husqvarna m. kalk, nära vattenledningen o. s. v. Barkeryd i affloppsdiket mellan Lillgölen och Alarpsjön samt i Berghagen (ARN.). Tenhult (ARN.). Hult: Skurugata nära källan. Ingatorp i ett källdrag i skogen nära Klinten ymnigt med frukt 11 Maj 1890. Hesselby: Vadadalens sparsamt och steril. Åsvik (E. A. STRÖMBERG)!! Dörby: Danabo (EKSTRAND)!! Kalmar: Lindesberg (EKSTRAND)!! Algutsboda (SCHEUTZ)!! Vrigstad: Biskopsbo m. kalk. Burseryd temligen allmän (SETH). Femsjö (EL. FRIES)!! Visingsö flerstädes (J. E. Z.) m. fl. ställen.

39. *Cheiloscyphus polyanthos* (L.) CORDA. På sjöstränder, i kärr, i och vid källor o. s. v., förekommer i alla delar af provinsen och är säkerligen allmän. Oftast steril! Med frukt. Ingatorp: Nygård i ett källdrag, ymnigt.

var. β *pallescens* (SCHRAD.) h. o. d. såsom Barkeryd: Boarp (ARN.). Almesåkra: Fredriksdals mosse samt i en källa nära Gydeberg (J. E. Z.). Eksjö (E. WETTERHALL)!! Ingatorp: Gröndal vid en källa med kalk. Södra Vi: Trångrötsle (P. DUSEN). Vrigstad: Biskopsbo vid en källa. Femsjö (EL. FRIES)!!

var. γ *rivularis* (SCHRAD.) NEES. På stenar under vattnet i strömmar. sällsynt. Hesselby: Vadadalens ymnigt m. frukt i Maj 1889.

40. *Harpanthus Flotowii* (NEES) NEES. I barrskogskärr, sällsynt och steril. Barkeryd: Boarp vid rågång på Krökesbo-

berget (ARN.). Ingatorp i kärrmark ofvan stationen samt i kärr på botten af en kitteldal ofvan Ufbergen ymnigt.

41. *H. scutatus* (W. M.) SPRUCE. På fuktig torfjord, sällsynt. Barkeryd: Boarp i ett dike från Lillgölen, steril ♀ (ARN.).

42. *Kantia Trichomanis* (L.) LINDB. = *Calypogeia Trichomanis* CORDA. På fuktiga skogsstigar, dikeskanter, sandjord och multna trädstammar allmän, men oftast steril. M. frukt. Jönköping: Ljungarumsskogen (ARVÉN). Ingatorp i kärrmark ofvan stationen och i bäckdal nära Klinten. Vrigstad: Biskopsbo.

43. *Saccoogyna graveolens* (SCHRAD.) LINDB. = *Geocalyx graveolens* NEES. På torfjord, tufvor, i kärr, öfver döda mossor samt på multnande trädstammar, sällsynt och oftast steril. Barkeryd: Boarp vid Storgölen och Lillgölen (ARN.). Hult: Hessläsdam bland mossa på en bergvägg. Ingatorp i kärrmark ofvan stationen m. fr. ej sparsamt, samt i skogskärr nära Klinten ymnigt m. fr. 11 Maj 1890. Bellö i bäckdal nära Borsebo öfverklädande hela stammar och ymnigt m. fr. Hesselby: Vadadalen bland *Anoectangium Mousseotii*. Lemnhult: »Helveteshåla» m. fr. Vrigstad: Biskopsbo. Burseryd: Mölneberg, Utterkull och Pábo (SETH). Gårdsby: Notteryd (SCHEUTZ). — Svinhult: Korpehål steril.

44. *Riccardia palmata* (HEDV.) LINDB. = *Aneura palmata* γ *polyblasta* NEES. På multna, gerna på öfversvämmade trädstammar h. o. d., oftast steril. Jönköpingstrakten (ARVÉN). Barkeryd: Boarp på stockar och stubbar vid stränderna af Hökar- och Karlstorpsjöarne (ARN.). Hult: Skurugata och Hessläsdam. Ingatorp flerstädes t. ex. Putteklef ymnigt m. fr., bäckdal nära Klinten ymnigt m. fr., dal ofvan Ufbergen m. fr. Bellö: bäckdal nära Borsebo m. fr. Ankarsrum steril. Vrigstad: Biskopsbo samt nedom Brudberget. Burseryd: Mölneberg (SETH) o. s. v.

45. *R. multifida* (L.) B. GR. I skogskärr, källdrag och på sjöstränder, sällsynt. Jönköping: Husqvarna (ARVÉN). Barkeryd: Ribbingsnässjöns strand m. fr. (ARN.). Hult: i kärr nedom Skurugata. Ingatorp i kärr ofvan stationen ymnigt m. fr. och i källdrag nära Klinten m. fr. Karlstorp: Ryd i kärrmark. Lemnhult: »Helveteshåla»! Femsjö (EL. FRIES). Ljunga (STRANDMARK).

var. *β ambrosioides* NEES. Sällsynt. Algutsboda på stenar i än (SCHEUTZ)!!

46. *R. latifrons* LINDB. == *Aneura palmata* α *major* & β *laxa* NEES. På murkna stammar och torfjord, h. o. d. oftast fruktbarande. Träffas ej sällan blandad med *R. palmata*. Jönköping vid Strömbergsbäcken (ARVÉN). Barkeryd: Boarp flerstädes m. fr. (ARN.). Hult i alla skurorna m. fr. Ingatorp allmän m. fr. Bellö i en bäckdal nära Borsebo m. fr. Hesselby: Vadadalens och Baggarp m. fr. Pelarne: Henneklef. Vimmerby nära Storebro. Södra Vi: Ramsefallsdalen m. fr. Tryserum på torfjord nära Knappekulla steril. Lemnhult: »Helveteshåla» m. fr. Vrigstad: Biskopsbo med *Riccardia palmata* ymnigt m. fr. Korsberga: Skäftesfallshåla m. fr. Burseryd flerstädes (SETH) o. s. v.

var. β *sinuata* (DICKS.). Lemnhult (SCHEUTZ)!! Burseryd (SETH).

47. *R. incurvata* LINDB. På sjöstränder, sällsynt; alltid steril. Jönköping på vågbrytaren mellan stenar m. ymn. Tenhult (ARVÉN). Barkeryd: Boarp (ARN.). Hult: Skedesjöns torrlagda strand ytterst ymnig (E. NYMAN). Ingatorpsjöns strand sparsamt och vid Ryssebosjön. Hesselby i ett fuktigt grustag nära Vallnäs.

48. *R. fuscovirens* LINDB. På sandiga sjöstränder; gerna öfver andra mossor, sällsynt. Hult: Skedesjöns strand (ARN.). Hesselby: nära Vallnäs i ett fuktigt sandtag vid jernvägen m. fr. — De på ofvanstående lokaler tagna ex. öfverensstämde allt för mycket med beskrifningen i Musc. Scandinav., hade stjernlik förgrening, tjocka af 2—3 cellager bildade, starkt undulerade kanter, midträanna o. s. v., för att jag skulle tvcka att föra dem till denna art.

49. *R. pinguis* (L.) B. GR. På sumpiga ställen t. o. m. ut på gungfly, på öfversvämmade stockar o. s. v., allmän steril, ofta fruktsättande. Den på öfversvämmade stockar växande formen — »*Aneura sessilis*» — förekommer ymnigt i Hessläsdam och Skrälechie.

50. *Trichocolea tormentella* (EURH.) DUM. I kärr och på bäckstränder, sällsynt, men ofta bildande massvegetation. Jönköping: Husqvarna ytterst ymnig och beklädande en af stänket från ett fall fuktad sluttning, sparsamt m. fr. (ARN.). Barkeryd: Boarp i barrskogskärr nära Häntagölen (ARN.). Hult: Hessläsdam i en fuktig berghåla sparsamt. Ingatorp: »Skrälechie» samt skogskärr nära Klinten sparsamt. Hesselby: Vadadalens ymnigt. Korsberga: Skäftesfallshåla! Femsjö: Elmås (EL. FRIES).

51. *Ptilidium pulcherrimum* (WEB.) HAMPE. På friska och murkna stammar — med förkärlek på gran och björk — stundom på sten, allmän och vanligen rikt fruktbarande.

52. *Pt. ciliare* (L.) HAMPE. Oftast på sten, mera sällan på murkna stammar eller trädrötter, mindre allmän än föregående; merendels steril ♀. Ymnigt m. fr. på ett litet berg i skogsmark nära Ryssebo mosse i Ingatorp, der äfven den vackra ♂plantan förekommer särdeles rikligt.

53. *Blepharostoma trichophyllum* (L.) DUM. = *Jungerm. trichophylla* L. På murkna stammar, fuktig jord i skogs- och mossmark, äfven på sten, allmän; oftast ymnigt uppträdande och merendels kalk- eller fruktbarande, isynnerhet på höglandet.

54. *Bl. setiforme* (EHRH.) LINDB. = *Jung. setiformis* EHRH. På klippor, mycket sällsynt. Hult: Skurugata enligt gammal uppgift; förgäfves eftersökt af förf.

Enligt benäget meddelande af Amanuens K. A. TH. SETH finnes i Wahlenbergska herbariet en riktigt bestämd bit af denna art med påskrift: »*Jung. setiformis* c. perichaet. e Smolandia dedit SWARTZ 1808».

55. *Martinellia resupinata* (L.) B. GR. = *Scapania compacta* LINDB. På skuggade klippväggar, sällsynt. Jönköping: Strömsberg m. fr. (NORDSTEDT). Tolarp (ARN.). Tenhult: Tjurbergen (ARN.). Barkeryd på klippväggar vid Karltorpsjön samt sparsamt på en bergknalle vid Alarp (ARN.). Jerstorp: Korpberget m. fr. (ARN.). Hult: Skurugata på block i klyftans nordliga ände m. kalk. Ingatorp: Putteklef ymnigt fruktbarande. Femsjö (EL. FRIES)!!

56. *M. gracilis* LINDB. På berg, sällsynt. Ingatorp på en skuggad bergknalle vid ett kärr söder om stationen m. fr.

57. *M. nemorosa* (L.) B. GR. = *Scapania nemorosa* NEES. På fuktig jord, öfversilade klippväggar, bäckstränder, stenar i bäckar samt i kallkällor, h. o. d., oftast ymnigt uppträdande och ej sällan m. fr. Säkerligen ofta tagen för följande, som enl. författarens mening är långt ifrån så allmän som denna art. Jönköping flerstädes, m. fr. i Torpa-bäcken (ARVÉN). Tenhult på klippväggar och i en bäck (ARN.). Barkeryd: Boarp i en kallkälla söder om Marielund (ARN.). Hult: Hessläsdam ymnig i bäcken och på bergväggarna (praktfull f. *purpurascens* NEES), Skurugata och Skäljaryd m. fr. Ingatorp flerstädes m. fr. såsom nära Bruzaholm och i skogskärr nära

Klinten; steril bildar den ofta massvegetation i bäckarne. Bellö nära Skuru. Hesselby: Vadadalen, Baggarp m. fl. ställen. Lönneberga: Katebo klack. Pelarne: Henneklef och Valklef. Tjust: Eds bruk. Vrigstad: Brudberget m. kalk. Burseryd allmän (SETH). Ljunga flerestädes (STRANDMARK). — Tyvärr är artens utbredning i vestra Småland ej förf. bekant, då SCHEUTZ hvarken för denna eller följande mossor anfört några speciella växtställen.

58. *M. undulata* (L.) B. GR. = *Scapania undulata* NEES. På likartade lokaler som föregående, säkerligen mindre allmän än den och följande. Blott följande särkra växtställen äro förf. bekanta. Barkeryd: Boarp i ett dike vid väg genom Klintagärdet m. fr. (ARN.). Almesåkra i dalen ofvan Storgvarn samt vid gamla Fredriksdal (J. E. Z.). Ingatorp i en kallkälla nära stationen. Burseryd ganska allmän (SETH).

59. *M. irrigua* (NEES) = *Scapania irrigua* NEES. I kärr, försumpningar och på fuktig jord, helt visst ganska allmän isynnerhet på höglandet; dock oftast steril. M. fr. Tenhultsjön (ARVEN). Hult: Hessläsdam (ARN. & TOLF). — I Burseryd (enl. SETH) allmännare än föregående; så öfverallt vesterut.

60. *M. rosacea* (CORDA). På jord, helst skogsstigar, säkerligen ej sällsynt. Barkeryd: Boarps äng på en gångstig snedt emot Ribbingsnäs (ARN.). Hult vid genväg åt Hessläsdam. Ingatorp i ett jernvägsdike vester om stationen, skogstig på Valbacken samt skogsstig i Prestgårdens oxhage. Pelarne på skogstig nära Henneklef. Södra Vi: Nyllingeskogen (P. DUSEN).

61. *M. curta* (MART.) = *Scapania curta* NEES. På bergväggar, jord eller murkna stammar h. o. d., sällan ymnig. Barkeryd: Boarp på klippväggar vid Alarps- och Karltorpsjöarne (ARN.). Hult: Hessläsdam på murkna stammar ren ♂ och ♀ m. fr. Ingatorp flerestädes, såsom på bergväggar vid »Putteklef» m. kalk, på en uppvräkt granrot i skog nära Klinten m. fr. Hesselby: Vadadalen st. Törnesfalla: Blekhem på bergvägg. Visingsö (J. E. Z.) o. s. v.

62. *M. convexa* (SCOP.) = *Scap. umbrosa* NEES. På fuktiga skogsstigar och murkna stammar i kärrmark, sällsynt. Barkeryd: Boarp (ARN.). Hult: Skurugata sparsamt och Hessläsdam m. fr. ymnigt. Ingatorp flerestädes — synnerligast vacker på murkna stammar i skog nära Klinten — ofta m. fr. Lönneberga: Kateboklack. Lemnhult: Helveteshåla m. kalk. Vimmerby: Storebro m. kalk. Södra Vi: Ramsefallsdalen.

Vestervik: Kilmare (J. PERSON). Vrigstads: Biskopsbo på skogstig. Femsjö (E.L. FRIES).

63. **Diplophyllum albicans** (L.) DUM. = *Jungerm. albicans* L.
På klippväggar och vid klipprötter, h. o. d., ofta ymnig men steril. Jönköping: Husqvarna. Barkeryd: Boarp nära rågång till Alarp (ARN.). Hult i alla skurorna ofta m. kalk. Ingatorp: Skrälechie bildande massvegetation, äfven m. kalk. Kråks-hult: Qvill. Hesselby: Vadadalen och dalgång vid Baggarp. Lemnhult: »Helveteshåla». Korsberga: Skäftesfallshåla. Pelarne: Valklef. Öfverum: Trollträdgården. Ankarsrum på höga klippor vid Hällsjön. Ed. Algutsboda (SCHEUTZ). Ljunga (STRANDM.). Vilstad (OSEEN) o. s. v. — Allmännast på höglandet!

64. **D. taxifolium** (WAHLENB.) = *Jung. taxifolia* W.G. På klippor, sällsynt. Hult: Skurugata sparsamt m. kalk. Bellö i en mindre klyfta nära Skuru sparsamt och steril.

65. **D. obtusifolium** (HOOK) = *Jung. obtusifolia* Hook. På något lerblandad sandjord, på väg- och dikeskanter, någongång påträffad bekläddande undre sidan af framskjutande block, h. o. d., oftast fruktbarande. Jönköping i Ljungarumsskogen (J. E. Z.) och vid väg till vattenledningen sparsamt. Tenhult: nedanför Tjurbergen m. fr. (ARVÉN). Almesåkra vid Fredriksdal och Spjervälling (J. E. Z.). Hult nära kyrkan ymnigt (E. NYMAN), i diken nära Lillahem och Moväntan ytterst ymnigt och m. fr. Ingatorp flerstädes vid väg till Ödhult på undre sidan af framskjutande jordstenar m. fr. Korsberga: Ankarsnäs! Bäckaby! Vrigstad nära Lundby m. kalk. Nydala vid »Prinsessvägen» m. kalk. Algutsboda! Vexiö! Berga: Falinaveke! Elmhult (C. O. HAMNSTRÖM)!! I Burseryd, Sandvik, Bosebo och Vilstad ej sällsynt (SETH).

66. **Plagiochila asplenoides** (L.) DUM. På fuktig skogs-mark, vid klipprötter och bäckstränder (*f. α major* NEES), torrare klippor (*γ minor* och *δ humilis* NEES) o. s. v., allmän i många former, ofta ymnig men mest steril. M. fr. Jönköping (ARN. och ARVÉN). Tenhult på klippvägg (ARN.). Boarp: Krökesboberget (ARN.). Ingatorp: Heljarp ymnigt m. fr. Hesselby: Vadadalen o. s. v.

67. **Mylia Taylori** (HOOK) B. GR. = *Jung. Taylori* Hook. På något fuktade klippväggar, sällan på murkna stammar, sällsynt och steril. Hult: Skurugata! på klippor och Hessläsdam på multnande stammar. Almesåkra: Storqvarnsdalen (J. E. Z.). Asa: Kråketorp (SCHEUTZ)!!

68. **M. anomala** (HOOK.) B. GR. = *Jung. anomala* HOOK.
I Sphagnum-mossar, synnerligast på höglandet h. o. d., men oftast steril. M. fr. Barkeryd: Boarp (ARN.). Ingatorp: Ryssebo mosse (ARN.).

69. **Jungermania pumila** WITH. På fuktiga bergväggar, öfversvämmade stenar och stammar samt på blottad jord inom flödenas område, sällsynt, men oftast kalkbärande. Hult: Hesslåsdam m. fr. ej sparsamt. Ingatorp: «Putteklef» på stenar i bäcken m. kalk (ARN.).

70. **J. lanceolata** WEISS. SCHRAD. På fuktig torfjörd, murkna stammar i kärrmark och på våta klippor, på höglandet ganska allmän och nästan alltid kalkbärande. Synes i de lägre liggande delarne vara mindre ofta förekommande t. ex. Burseryd: Mölneberg (SETH). Vilstad vid Ilabäck (OSEEN). Femsjö!

71. **J. autumnalis** D.C. var. **subapicalis** (NEES) = *Jung. subapicalis* NEES. På berg och stenar bland mossor, sällsynt. Ingatorp: Putteklef på en murken stam bland *Cephalozia denudata* (ARN.). Vestervik (J. PERSON)!! Burseryd: Mölneberg på Paradisberget (SETH). Elmhult på stenar bland *Grimmiæ* (BERGGREN). Jönköping: Skinnersta (ARVÉN).

72. **J. cæspiticia** LINDENR. På sjöstränder, något lerbländad jord o. d., sällsynt. Jönköping flerstädes. Vestervik på stranden af sjön Qvänaren (J. PERSON). Nydala: Carlsnäs steril. Burseryd: Mölneberg (SETH).

73. **J. heterocolpa** THED. På skuggade klippväggar, vid klipprötter och i hålor, alltid bland andra mossor, sällsynt och steril. Hult: Hesslåsdam bland *Bartramia Oederi* och *Anoect. Maugeotii* sparsamt. Hesselby: Vadadalens ymnigt längs ena väggen tillsammans med *Anoect. Maugeotii* m. gon. Småländska ex. ♂.

74. **J. Kaurini** LIMPR. Sällsynt. Barkeryd: Boarp i en klipp-springa nära vattenytan af Ribbingsnäs-sjön m. kalk (ARN.).

75. **J. orcadensis** HOOK. På skuggad mark bland mossor och lafvar, mycket sällsynt. Hult: Skurugata (E. WETTERHALL). Återfunnen af förf.; förekommer vissa år ganska ymnigt i ett bland de djupare hålen i klyftan.

76. **J. inflata** Huds. I mossar, försumpningar och på fuktig jord, sällan på murkna stammar, h. o. d. Almesåkra (J. E. Z.). Hult: i ett litet kärr vid genvägen till Hesslåsdam ganska ymnigt m. kalk och i Hesslåsdam på murken stock m. kalk. Ingatorp flerstädes, men öfverallt sparsamt. Pelarne

vid Kuarpsgöl, ymnigt. Tryserum: Långrodna på fuktiga berg-hällar. Stockaryd på mossen vid väg åt Vrigstad m. kalk. Vrigstad nedom »Sinai». Algutsboda! Burseryd allmän (SETH). Vilstad (OSEEN)! Ljunga (STRANDMARK)!

77. *J. alpestris* (SCHLEICH.). På torra berg, gerna öfver död mossa. Jönköping: Dunkehallar (J. E. Z.)!! Ingatorp: berg vid Bysjön nära Öfrabo och i skog nära Klinten öfver Grimmiae ej sparsamt, men steril. Hesselby: Hvitsjögle på berg-hällar och jord.

78. *J. ventricosa* DICKS. På stenar, fuktiga stigar, öfver och bland andra mossor, allmän och ofta m. fr.

79. *J. porphyroleuca* NEES. På fuktig jord, gerna på murkna stammar, någon gång på sten, säkerligen allmän och ofta med frukt eller kalk. Barkeryd: Boarp vid Håntagölen ♂ och ♀ m. kalk samt i qvam bergen på murken stam ♂ och ♀ m. kalk (ARN.). Bellö i dalgång nära Borsebo på murkna stammar m. kalk. Ingatorp flerstädes t. ex. vid »Putteklef» på bergvägg (med Jung. ventricosa), i skog nära Klinten m. kalk, i skog bortom Prestgården ♂ och i en bäckdal ofvan Ufbergen ytterst ymnig på murkna stockar samt t. o. m. flytande på vattnet, rikt fruktsättande.

80. *J. longidens* LINDB. På trädrötter, klippväggar eller stenar ofta bland *Dicranum scoparium* och *D. longifolium*, säkerligen ej sällsynt, men först på senare tid uppmärksammad; merendels ♂ m. gon., synes vara ganska sällsynt m. kalk. Jönköping: bergvägg ofvan Piko och Skinnerstabäcken (ARN.), Knäryd (ARVEN). Tenhult: Tjurbergen (ARVEN). Forserum: Krökesbo på sten (ARN.). Barkeryd flerstädes på stenar och bergväggar (ARN.). Hult (E. NYMAN). Ingatorp flerstädes på sten m. gon., i skog nära Heljarp beklädande en hel bergvägg, m. kalk på block i skog nära Klinten. Hesselby: Högsjögle ymnigt m. gon. Lemnhult: Helveteshåla m. gon. Burseryd: Mölneberg och Lida. Vrigstad: Biskopsbo.

81. *J. guttulata* LINDB. & ARNELL. På murkna stammar sällsynt. Barkeryd: Boarp i »Giftasbacken» samt vid Jufarp (ARN.). Hult: Hessläsdam ymnigt m. kalk och fr. (ARN.). Ingatorp i kårrmark SO om stationen, ofvan Ufbergen, i skogs-kärr nära Klinten och vid »Putteklef», öfverallt frukt-bärande. Femsjö (EL. FRIES enl. ARNELL). — Svinhult: Korpehål (ARN.).

82. *J. birenata* SCHMID. GOTTSCHE. På något sandig jord, skogstigar, torra ljungbackar, dikeskanter, stundom på humus-

täckta hällar, h. o. d., ej sällsynt åtminstone på höglandet. Träffas nästan alltid med kalk eller frukt och synes haft en särdeles utsträckt fruktsättningstid: förf. har funnit fullt utbildade frukter från slutet af April ända till de sista dagarna af Oktober. — Jönköping m. fr. (ARN.). Jersnäs på Husudden vid sjön Nätaren (ARN.). Barkeryd: jernvägsmuren vid Låttarp och Boarp (ARN.). Hult flerstädes (E. NYMAN, TOLF). Ingatorp allmän, synnerligen praktfull på en myllklädd bergsluttning nära Ryssebo mosse, ymnigt m. fr. Hesselby flerstädes t. ex. Vada, Lökanäs i jernvägsdiken ymnigt, Emarp o. s. v. Pelarne flerstädes t. ex. vägen nedom Henneklef. Rumskulla i dalgången Ventzelholm—Ydrehammar (P. DUSEN). Vimmerby: Storebro: Gamleby. Tryserum: Knappekulla. Lemnhult! Vrigstad: Lundholmen. Burseyd: Mölneberg (SETH).

83. *J. Limprichtii* LIMPR. = *Jung. intermedia* LINDB. HARTM. FL.¹⁾. På jord, skogsstigar — stundom kring myrstackar, — på jordtäckta stenmurar o. d., sällsynt; oftast spridd men vanligen kalkbärande. Jönköping stig i skogsmark SV om staden nära en myrstack m. kalk (ARN.), Rosenlund och östra kyrkogården ymnigt m. kalk och fr. (ARVÉN). Tenhult (ARVÉN). Forserum: Krökesbo på stenmuren längs jernvägen ymnigt och m. fr. (ARN.). Barkeryd: Boarp nära qvarnvägen sparsamt (ARN.). Höreda (SCHEUTZ)!! Hult i ett dike nära sjön (E. NYMAN). Ingatorp: Valbacken på skogsstig kring en myrstack m. fr. Vrigstad: Lundholmen i parken m. fr. Burseyd: Utterkull och Påbo (SETH). Vilstad: Heligås (OSEEN). »Östra delen af Kronobergs län» (SCHEUTZ)! Visingsö (J. E. Z. enl. SCHEUTZ).

84. *J. socia* NEES. Sällsynt. Jönköping: bergväggar vid Piko och Knäryd m. kalk (ARN.).

85. *J. Mildei* GOTTSCHE. Sällsynt. Vestervik: Qvänarens strand; mest ♂, sparsamt ♀ (J. PERSON).

86. *J. obtusa* LINDB. På bergväggar bland mossor och lafvar sällsynt. Jönköping: Bondberget och stadskogen ymnigt.

87. *J. incisa* SCHRAD. I kärrmark på murkna stammar och öfver hvitmossor h. o. d., merendels ymnig, ofta kalkbärande. Jönköping nära Strömsberg (ARVÉN). Barkeryd: Boarp

¹⁾ Om synonymiken för denna art, *J. bicrenata* och *excisa* se — utom den intressanta utredningen i LINDBERGS Musc. Scand. — LIMPRICHTS framställning i Kryptogamen-Flora von Schlesien. Band I, pag. 281 och 282.

på torfjord m. fr. (ARN.). Almesåkra: Klintaberg (J. E. Z.). Hult i skurorna — synnerligast Hesslåsdam — praktfull och m. fr. Ingatorp flerstädes m. fr., i bäckdal ofvan Ufbergen copiose. Hesselby: Vadadalen och Baggarp. Pelarne och Lönneberga flerstädes. Södra Vi flerstädes (P. DUSEN). Tryserum: Knappekulla. Lemnhult: »Helveteshåla». Vrigstad: Brudberget och Biskopsbo. Burseryd flerstädes (SETH). Vilstad: Isberga stock (OSEEN). Femsjö (EL. FRIES). Visingsö: Kungskogen (J. E. Z.) o. s. v.

88. *J. Kunzei* HÜBEN. Sällsynt. Barkeryd: Boarp vid Sörgården på tufvorna i en försumpning (ARN.). var. β *plicata* (HARTM.) LANDB. Sällsynt. Hult: Skurugata (enl. ex. i C. HARTMANS herbarium)!!

89. *J. Floerkei* W. M. På barrskogsmark i höglandet, sällsynt och steril. Ingatorp på en bergknalle i skogen vid Broholm rätt ymnig och mycket vacker, samt på ett mindre berg nära Ryssebo mosse sparsamt bland *Dicranum fuscescens*. — Svinhult: Korpehål temligen rikligt (ARN.).

90. *J. barbata* SCHMID. På bergväggar och stenar, stundom på jord, allmän, h. o. d. fruktsättande. År österut sällsyntare än *J. quinquentata*.

91. *J. gracilis* SCHLEICH. I höglandet icke sällsynt på berg, block, multnande stammar och skogsmark bland mossor — sällskapar ofta med *Dicranum fuscescens* — synes denna art i de lägre liggande delarna såväl vester- som österut vara mycket sällsynt. Oftast steril. Barkeryd: Boarp (ARN.). Hult: Skurugata, Hesslåsdam och Skäljaryd steril. Ingatorp allmän och stundom bildande massvegetation t. ex. i skog nära Klinton och då rätt ymnigt m. kalk. Hesselby: Vadadalen och Baggarp. Pelarne: Henneklef. Rumskulla: Gröndal. Södra Vi: Trångrötsle (P. DUSEN). Korsberga: Skäftesfallshåla! Lemnhult: »Helveteshåla»! Vexiö: Qvarnhagen (SCHEUTZ)!!

92. *J. quinquentata* Huds. WEB. På skuggade bergväggar, stenar och någongång på jord, allmän äfven m. kalk.

93. *J. lycopodioides* WALLR. Klippväggar och skogsmark, mycket sällsynt. Tenhult: Heljarydsbergen, steril (ARVÉN).

94. *J. exsecta* SCHMID. På torfjord, gamla stubbar samt någongång på bergväggar, oftast sparsamt och steril. Barkeryd: Boarp på bergvägg vid rågång till Alarp och på torfjord vid Källeryd (ARN.). Bellö: bäckdal nära Borsebo ej sparsamt.

Ingatorp flerstädes, men sparsamt t. ex. vid Karsåsgöl på murken stam, ofvan stationskällan på en gammal rot, i skog vid Klinten ej sparsamt, på torfjord nära Ryssebo mosse med kalk 19 Jan. 1890. Algutsboda med *Jung. ventricosa!* Burseryd: Kätabo (SETH). Femsjö (EL. FRIES). Visingsö: björkskogar vid Aspö och Näss samt i Kungskogen (J. E. Z.).

95. *J. Michauxii* WEB. f. På murkna stammar, i nordöstra Småland sällsynt; vanligtvis m. kalk. Hult: Hessläsdam sparsamt m. fr. Ingatorp på en murken stam i kårrmark SO om stationen tillsammans med *Mastigophora reptans*, *Cephalozia media* och *denudata*, *Lophocolea heterophylla*, *Riccardia palmata*, *latifrons*, *multifida* och *pinguis*, *Blepharostoma trichophyllum*, *Jungermania lanceolata*, *porphyroleuca* och *guttulata*. — Svinhult: Korpehål täckande en gröfre stock ymnigt m. fr., samt i skogen ofvan klyftan frodig, men steril.

96. *J. saxicola* SCHRAD. På block och stenar bland mossor och Cladonior samt på klippväggar, sällsynt och steril, men oftast rikligt uppträdande. Jönköping vid Piko (ARN.). Tenhult: Tjurbergen ymnigt (ARVÉN). Hult: Skurugata sparsamt. Ingatorp: »Skrålehie» ymnig och vacker. Hesselby: Stubbaberg på block ymnigt. Målilla på block i skog nära Rosenfors. Södra Vi: Ramsefallsdalen. Vimmerby: Vinketomta (P. DUSEN). Ankarsrum: klippor vid Hällsjön. Törnesfalla: Blekhem. Tryserum i skog nära Knappekulla. Vrigstad: Brudberget sparsamt. Femsjö (EL. FRIES). Småländska ex. steril ♀. Synes vara sällsynt vesterut. — Svinhult: Korpehål ymnigt m. kalk och utbildade frukter 6 Aug. 1889.

97. *J. minuta* CRANTZ. På bergväggar temligen allmän öfver hela provinsen, ej sparsamt men mestadels steril. I skog vid Klinten nära Ingatorp på jord i en grof, lågväxt och tätt tufvad form. M. fr. Ingatorp: klippor vid Bysjön. Hesselby: Vadadalens.

98. *Nardia crenulata* (SM. LINDB.) = *Jungerm. crenulata* SM. På jord, ej synnerligt sällsynt, men oftast steril. Jönköping: Husqvarna (J. E. Z.), väg åt vattenledningen o. s. v. Almesåkrasjöns strand (J. E. Z.). Hult flerstädes t. ex. vid Ekeberg. Ingatorps, Hesselby, Pelarne, Rumskulla m. fl. socknar ganska allmän på skogstigar och dikeskanter h. o. d. m. fr. Tjust flerstädes såsom Vestervik, Lofta, Ed, Gårdserum o. s. v. Vrigstad: Horfveryd med *Nardia Funckii*. Nydala. Burseryd allmän (SETH). Femsjö (O. G. BLOMBERG)!! Ljungby: Karls-

torp och Fredrikström (EKSTRAND)!! Vexiö! o. s. v. — *Forma major* NEES Jönköping vid Tokarp (ARN.).

var. β gracillima (SM.) LINDB. = *Jungerm. Genthiana* HÜBEN. På skogstigar, vägkanter o. d., sällsynt och alltid steril. Ingatorp vid väg till Ödhult. Pelarne bland ljung vid vägen nedom Henneklef. Rumskulla: dalgången Ventzelholm—Ycrehammar (P. DUSEN). Södra Vi (P. DUSEN). Gamleby på en stig nedom berget.

99. *N. hyalina* (LYELL) = *Jungerm. hyalina* LYELL. På jord sällsynt. Burseryd: Mölneberg (SETH). — En nära Vestervik af förf. tagen steril form hör måhända hit.

100. *N. obovata* (NEES). = *Southbya obovata* LINDB. På fuktiga klippväggar, sällsynt. Hult: Hesslåsdam ymnigt m. kalk.

101. *N. scalaris* (SCHRAD. HOOK.) B. GR. = *Alicularia scalaris* CORDA. På jord, allmän och uppmärksammad i alla delar af provinsen; enligt förf:s erfarenhet nog sällsynt m. fr.

102. *N. haematosticta* (NEES). På något lerblandad sandjord, säkerligen ej sällsynt, men först på senare tider iakttagen. Uppträder liksom föregående gerna i mängd samt fruktsätter ofta; fruktognaden i Maj. Jönköping: Tabergstrakten massvis och m. fr. Hult: vägen åt Hesslåsdam ymnigt. Ingatorp vid väg till Karsås ymnigt m. fr. Burseryd ej sällsynt (SETH).

103. *N. insecta* LINDB. Sällsynt. Almesåkra: Fredriksdal (J. E. Z. enligt ex. bestämda af LINDBERG).

104. *N. emarginata* (EHRL.) B. GR. = *Sarcoscyphus emarginatus* SPRUCE. På fuktiga bergväggar, stenar i kärr, någon gång på jord h. o. d. öfver hela provinsen och ej sällan frukt-sättande.

105. *N. Funckii* (W. M.) CARR. = *Sarcoscyphus Funkii* NEES. På jord, oftast på skogstigar. Denna art har inom Småland en vidsträckt utbredning och uppträder ofta ganska ymnigt, men merendels steril. Barkeryd: Boarp vid väg mellan Krökesbo och banvaktarstugan sparsamt, vid väg mellan qvarn och bäcken samt skogsväg söder om Foglarp (ARN.). Hult flerstädes, såsom på skogsvägar mellan Hesslås och dammen ymnig och vacker samt stig nära Skurugata. Ingatorp allmän på skogsvägar, synnerligt ymnig på vägen mellan Ryssebo mosse och Spånghult; med kalk på stigen uppför Valbacken från Karsås. Hesselby nära Emarp. Pelarne på skogstig nära Henneklef. Rumskulla nära Ventzelholm. Södra Vi (P. DUSEN).

Algutsboda prestgård! Vrigstad: skogsväg nära Horfveryd. Burseyd, Sandvik, Bäraryd och Väthult mycket allmän (SETH). Ej af förf. iakttagen i Tjust.

106. *Fossombronia Dumortieri* (H. G.) = *Fossombr. pusilla* NEES p. p. På sjöstränder, uppslammade bankar o. d. ganska allmän och vanligtvis alltid m. fr. Barkeryd på stränderna af Alarpsjön samt vid Ribbingsnässjön steril (ARN.). Säby på Sommens strand! Eksjö! Hult vid Hedesjön och Hessläsdam m. fr. Ingatorp flerestädes vid sjöarne och äfven m. fr. Hesselby massvis och vacker på Brusåns uppsvämmade strandbankar m. fr. Rumskulla. Vimmerby: Storebro. Södra Vi (P. DUSEN). Döderhult i en uttorkad qvarndam nära Fagerhult ymnigt m. fr. Almesåkra (J. E. Z.). Algutsboda vid Gransjö! Ljungby: Fredrikström (EKSTRAND)!! Oskars socken (EKSTRAND). Vrigstad vid Slättsjön m. fr. Burseyd (SETH). Vilstad! Femsjö! Ljunga STRANDMARK)! o. s. v.

107. *F. cristata* LINDB. = *Fossombr. pusilla* β *capitata* NEES. På åkrar, sällsynt men vanligen rikt fruktbarande. Jönköping på en trüdesåker nära Piko ytterst ymnig och m. fr. Lörneberga: Lidhult på en åker m. fr. Vestervik på Norrlandet med *Nardia crenulata* (J. PERSON).

108. *Blasia pusilla* L. B. GR. På fuktig — gerna på lerhaltig — jord, i diken o. s. v. temligen allmän, oftast i massa; sällan men då vanligen ymnigt fruktsättande. M. fr. Jönköpingstrakten (ARN.). Ingatorp i jernvägsdiken österut.

109. *Marsilia endiviæfolia* (DICKS.) LINDB. = *Pellia calycina* (TAYL.) NEES. På leriga bäck- och sjöstränder o. d., sällsynt. Jönköping: lerbranter mot Vettern nära Rosenlund mycket ymnigt och m. fr. (ARN. & TOLF) samt vid bäck bortom Strömsberg sparsamt (ARN.). — I WAHLENBERGS herbarium finnes enl. Amanuens SETH denna art med påskrift: *Jungerm. epiphylla* L. frond. angustat. skickad af Landskamereraren LJUNG från Stora Stalpet å Katrineholms ägor ej långt från Skärsjö i Småland 1827»!!

110. *M. Neesii* (LIMPR.) LINDB. = *Pellia epiphylla* α *fertilis* NEES. På fuktig jord och skogsmark, säkerligen ej sällsynt. Jönköping vid Rosenlund (J. E. Z.)!! Strömsberg (ARN.) och stadsekogen (ARVEN). Forserum: Runseruds skog m. fr. (ARN.). Barkeryd: Boarp i kärr vester om qvarndammen ♂, kärr vid sydändan af Hökarsjön samt i kärr ofvan källan »Gubben» ♂ och ♀ m. fr. Hult: Hessläsdam praktfull ♂ och

♀ m. fr. Bellö i dalgång nära Borsebo ♂. Ingatorp flerstädes t. ex. vid en källa nära Bergholm ♂ och ♀ m. fr. Hesselby: Vadadalen ♂. Almesåkra (J. E. Z.)!! Stockaryd i diken på mossen ♂. Visingsö (J. E. Z.)!!

111. **M. epiphylla** (L.) LINDB. = *Pellia epiphylla* (L.) NEES. På fuktig jord allmän, dock enligt förf:s mening mindre allmän än föregående art. Fruksätter i Maj.

3. Anthocerotaceæ.

112. **Anthoceros laevis** L. På jord, sällsynt. Vestervik (J. PERSON). Ljungby (EKSTRAND)!! Femsjö (EL. FRIES).

113. **A. punctatus** L. På jord, sällsynt. Nära Marbäcks kyrka! Dörby (EKSTRAND)!! Ljungby: (EKSTRAND)!! Ljunga prestgård i Kronobergs län (STRANDMARK).

Sphagna.

1. Sphagnaceæ.

1. **Sphagnum imbricatum** RUSS. = *Sph. Austini* Sull. I kärr, mossar och skogsmark, sällsynt. Hult: Hessläsdam (C. JENSEN) och Vestralund m. fr. Ingatorp på en mosse nära torpet Rocka. Bäckaby (SCHEUTZ enl. K. F. DUSEN). Burseryd i sumpig skogsmark på Paradisberget samt i kärr vid gården (SETH enl. K. F. D.). Stenbrohult: dels i sumpig skogsmark vid Gemön, dels i mossen nordvest om Elmhults jernvägsstation (K. F. D.).

2. **Sph. cymbifolium** (EHRL.) HEDW. = *Sph. palustre* L. enl. LINDB. I kärr, på mossar och fuktig skogsmark, allmän och ofta fruksättande.

3. **Sph. papillosum** LINDB. I mossar, fuktig skogsmark, ofta på gungfly, sällsynt, oftast steril. Jönköping: kärr i Ljungarumsskogen (J. E. Z.)!! Nässjö (E. ADLERZ enl. K. F. D.). Hult: Ågegöl på gungfly steril. Ingatorp flerestådes t. ex. Dalagöl, Karsåsgöl och Klintagöl öfverallt ymnig, men steril. Karlstorp: kärr nära sjön Vrången steril. Tryserum: Långrodna på fuktiga berghällar steril. Södra Vi: i mossen SO om kyrkan (K. F. D.). Gårdsby: Notteryd (SCHEUTZ enl. K. F. D.). Algutsboda m. fr. (SCHEUTZ enl. K. F. D.). Stenbrohult: Elmhelt i mossen NO om jernvägsstationen (K. F. D.).

4. **Sph. medium** LIMPR. I mossar, allmän steril. M. fr. Dummememosse nära Jönköping Maj 1891.

5. **Sph. subsecundum** NEES. I kärr, stundom i vattenfylda grafvar och diken, temligen allmän samt oftast steril.

6. **Sph. contortum** SCHULTZ. = *Sph. neglectum* ÅNGSTR. och *Sph. laricinum* (WILS.) LINDB. I kärr och på kärrängar, sällsynt och oftast steril. Jönköping: Ljungarumsskogen och kärr vid Rumlaborg (J. E. Z. enl. K. F. D.). Barkeryd: Boarp nedom kållan »Gubben» m. fr. och vid Lillgölen (ARN.). Ingatorp: Ryssebo mosse, Klintagöl samt i fuktig furuskog SO om jernvägsstationen. Almesåkra: Toranäs (J. E. Z. enl. K. F. D.).

7. *Sph. platyphyllum* (LINDB.). I kärr, diken och på kärrängar, sällsynt och oftast steril. Hult: Vestralund i kärr; Ingatorp flerestädes, ofta ymnig t. ex. kärr vid Slammarpsbäcken och i diken vid jernvägen c. fr. Hesselby: Lökanäs samt vid Vallnäs i jernvägsdiken. Karlstorp: kärr vid Ryd. Almesåkra: Fredriksdal (J. E. Z.).

8. *Sph. teres* SCHIMP. Kärrängar, mossar och fuktig skogsmark h. o. d. säkerligen ej sällsynt. Jönköping flerestädes (J. E. Z.). Barkeryd: Boarp mängenstädes (ARN.). Hult ganska allmän. Ingatorp på flera lokaler. Hesselby: Hvitsjögle. Karlstorp: Ryd. Säby: Sommens station (K. F. D.). Hvetlanda (SCHEUTZ). Vrigstad: Biskopsbo. Vexiö (SCHEUTZ).

9. *Sph. squarrosum* CROME. I skogsmark, vid källdrag och i kärr, allmän äfven m. fr.

10. *Sph. compactum* DE C. I skogsmark, kärr och på fuktiga berghällar h. o. d. i ringa individmängd, men oftast fruktsättande.

11. *Sph. molle* SULLIV. Torfmossar sällsynt. Ljunga socken i Kronobergs län m. fr. (J. E. STRANDMARK enl. K. F. D.). Stenbrohult i mossen NO om jernvägsstationen m. fr. (BERGGR. och K. F. D.).

12. *Sph. subnitens* RUSSELL & WARNST. Hult: i skogsmark nära Hults station samt vid genvägen till Hessläsdam (C. JENSEN).

13. *Sph. acutifolium* EHRL. = *Sph. nemoreum* SCOP. På all slags fuktig eller vattenrik mark, allmän och ofta fruktsättande.

14. *Sph. quinquefarium* (BRAITHW.). På torrare skogsmark och klippor. Ingatorp vid en bergknöl på vägen till Ryssebo mosse m. fr. (C. JENSEN).

15. *Sph. Warnstorffii* RUSSELL. I kärr och skogsmark, säkerligen ej sällsynt. Tenhult: Tjurbergen (C. JENSEN). Hult flerestädes t. ex. i skogsmark nära stationen och vid Hessläsdam (C. JENSEN). Ingatorp i skogsmark nära Klinten (C. JENSEN).

16. *Sph. rubellum* WILS. I fuktig skogsmark, kärr och mossar, temligen allmän.

17. *Sph. fuscum* (SCHIMP.) = *Sph. luridum* LINDB. På torfmossar, mycket allmän och ofta ymnigt fruktsättande.

18. *Sph. Russowii* WARNST. I kärr och fuktig skogsmark, säkerligen ganska allmän, fast först på sista tiden iakttagen.

Tenhult: Tjurbergen. Hult och Ingatorp flerstädes (allt enl. C. JENSEN).

19. **Sph. Girgensohnii** RUSSOW. Fuktig skogsmark, mera sällan i mossar eller kärr, mycket allmän i en mängd af former, men oftast steril. M. fr. Ingatorp i ett järnvägsdike V om stationen nära Prestegårds mosse. Burseryd: Åsberg (SETH enl. K. F. D.).

20. **Sph. fimbriatum** WILS. I fuktig skogsmark, kärr och mossar, stundom på klippor, sällsynt. Barkeryd: Boarp vid Hökarsjöns södra ända m. fr. (ARN.). Hult: Vestralundsklyftorna på fuktig bergvägg m. fr. Ingatorp i diken vid jernvägspumpen och på Ryssebo mosse. Södra Vi: i mossen mellan kyrkan och sjön Krön (K. F. D.). Gårdsby: Notteryd m. fr. (SCHEUTZ enligt K. F. D.). Burseryd: Mölneberg, Paradisberget m. fr. (SETH); Femsjö (EL. FRIES enl. K. F. D.). Stenbrohult: Elmhult i mossen NO om jernvägsstationen m. fr. (K. F. D.). Emmaboda (J. F. E. SVANLUND enl. K. F. D.).

21. **Sph. tenellum** BRID. = *Sp. molluscum* BRUCK. I mossar h. o. d. ofta m. fr. Jönköping: Ljungarumsskogen (J. E. Z.). Månsarp: Granarps mosse m. fr. Forserum! Barkeryd flerstädes m. fr. (ARN.); Nässjö! Ingatorp: Ryssebo mosse ymn. och m. fr. Södra Vi i en mosse NV om kyrkan (P. DUSEN). Tryserum: Långrodna på fuktiga berghällar m. fr. Almesåkra ymnig i hvitmossarne (J. E. Z.). Malmbäck: Pustanäs (J. E. Z.). Nydala: Dala mosse m. fr. Burseryd: Mölneberg m. fr. och Frostnäs (SETH). Vilstad (OSÉEN enl. K. F. D.). Femsjö (SCHEUTZ enl. K. F. D.). Ljunga i Kronobergs län m. fr. (J. E. STRANDM. enl. K. F. D.). Stenbrohults socken flerstädes i myrarne kring Elmhult (BERGGR. och K. F. D.). Gårdsby: Notteryd (SCHEUTZ enl. K. F. D.). Vexiö! Algutsboda: Torstamåla-fly!

22. **Sph. recurvum** P. B. = *Sph. intermedium* HOFFM. I mossar, kärr och fuktig skogsmark, allmän och ofta frukt-sättande.

23. **Sph. angustifolium** C. JENSEN. I skogsmark, på mossar och i kärr, säkerligen ej sällsynt. Hult: i skogsmark nära stationen samt i Hessläsdam. Ingatorp i skogsmark nära Klinten (allt enl. C. JENSEN).

24. **Sph. laxifolium** C. MÜLL. Mossar, diken samt ofta simmande i häljar och gölar, allmän, stundom m. fr.

25. **Sph. riparium** ÅNGSTR. Djupare mossar och kärr, sällsynt och steril. Hult: Vestralandsklyftorna i mycket djupt kärr. Ingatorp i kärr ofvan jernvägsstationen. Södra Vi i mosson mellan kyrkan och sjön Krön (K. F. D.).

26. **Sph. obtusum** WARNST. I sanka mossar, sällsynt. Ingatorp vid Klintagöl (var. *pseudo-Lindbergii* C. JENSEN) (C. JENSEN).

Musci veri.

I. Acrocarpi.

1. Polytrichaceæ.

1. **Polytrichum commune** L. På blottad jord, i granskogar, ofta i mossar, allmän äfven m. fr.
2. **P. juniperinum** WILD. På torrare jord, klippor, mera sällan på mossar, allmän m. fr.
3. **P. strictum** (BANKS.). På torfjord allmän och vanligen m. fr.
4. **P. pilosum** NECK. På torra backar och berghällar samt bränd skogsmark, allmänt fruktbarande.
5. **P. attenuatum** MENTZ. = *P. formosum* HEDW. Skuggad skogsmark, mindre allmän. Jönköpingstrakten (J. E. Z.), Ryhofs kogen (ARVÉN), ofvan Torpa och vid Skinnerstadbäcken m. fr. (ARN.). Tenhult (ARN.). Barkeryd: Qvarnhagen m. fr. och vid rågång till Alarp på en kulle (ARN.). Ölmestad: Ingarydsdal! Almesåkra (J. E. Z.). Hult i alla skurorna ymnigt och m. fr. Ingatorp flerstädes t. ex. »Putteklef». Hesselby: Vadadalens Ingatorp flerstädes t. ex. »Putteklef». Lemnhult: Helveteshåla m. fr. Burseryd (SETH). Femsjö! Visingsö: Kungsskogen på flera ställen (J. E. Z.) o. s. v.
6. **P. gracile** DICKS. På torfjord och mossar, allmän och fruktbarande.
7. **P. alpinum** L. På klippor, sällsynt. Ingatorp flerstädes t. ex. Öfrabo på en klippvägg nära Byrumsjön ymnigt och m. fr., »Putteklef» ymnigt steril, sparsamt m. fr., Ufbergen och Skrälechie m. fr. Södra Vi: Ramsefallsdalen m. fr. Ökna: Djupskuran på jord m. fr. Korsberga: Skäftesfallshåla! Femsjö (EL. FR.). »Vestra Småland» (WAHLENB. Fl. Suec.).
8. **P. urnigerum** L. På jord, helst något ler- eller sandblandad, h. o. d. oftast m. fr.; på sjelfva höglandet långt ifrån allmän. Visingsö (J. E. Z.).

9. *P. nanum* WEISS. = *Polygonatum aloides* P. B. I diken och på annan blottad jord h. o. d. såsom Barkeryd (ARN.). Almesåkra (J. E. Z.). Hult. Ingatorp. Bellö. Hesselby. Tjust flerstädes. Eds kapell (E. A. STRÖMBÄCK)!! Vrigstad och Nydala ej sällsynt. Burseryd (SETH). Vilstad! Femsjö! Berga: Fallnavekel! Huseby (CLEVE)!! Vexiö. Visingsö (J. E. Z.).

var. β *Dicksoni* (TURN.). I diken, på sandjord ofta tillsammans med hufvudformen samt *P. nanum* och *urnigerum*, sällsynt. Barkeryd i diken t. ex. vid gärdesgården, som går från kanalen mellan Lillgölen och Alarpsjön (ARN.). Ingatorp i ett grustag nära färgeriet samt i diken vid Alfvestorp. Vrigstad på en dikeskant nära torpet Hushall. Femsjö (EL. FR.)!!

10. *P. subrotundum* Huds. = *Polygonatum nanum* P. B. I diken och på blottad jord h. o. d. t. ex. Jönköping flerstädes och alltid m. fr., såsom Eriksberg och Skinnerstad (ARN.), Bondberget, Torp, Torpa och Yxenhaga (J. E. Z.)!! Barkeryd (ARN.), Almesåkra (J. E. Z.). Rogberga (K. JOHANS.)!! Hult. Ingatorp flerstädes. Dörby (EKSTR.). Burseryd (SETH). Femsjö! Vexiö! Algutsboda! Visingsö (J. E. Z.).

11. *Catharinea undulata* (L.) W. M. På gräsbeväxta stället, på fuktig jord o. d., allmän och rikligt m. fr. — *Planta mascula*: Jönköping ofvan Jära (ARN.). Hult: Hessläsdam mycket ymnig.

12. *C. anomala* BRYN. I diken sällsynt. Barkeyd: Boarp på lerjord vid Alarp m. fr. (ARN.). — En form med krökt frukt, men med den för arten utmärkande monoika blomställningen.

13. *C. tenella* RÖHL. På torfjord, ofta på stränderna af sänkta sjöar, h. o. d. Jönköping flerstädes t. ex. vid väg till vattenledningen (ARN.), Ljungarumsskogen (ARVÉN). Lekeryd: Jepparstall under Qviarp m. fr. och σ (ARN.). Hult: ymnig på den sänkta Skedesjöns strand m. fr. Ingatorp flerstädes såsom på Ryssebosjöns torrlagda strand ytterst ymnig och m. fr. Hesselby: Sjögle i diken m. fr. Vimmerby: Storebro. Bona gästgifvaregård! Ljungby!! Vexiö! Femsjö! Gasslanda i Gårdsby (SCHEUTZ). Visingsö mångenstädes (J. E. Z.).

14. *Buxbaumia aphylla* L. På jord, helst något sandig sådan, i skogstrakter, vanligen uppträdande i ringa individmängd, h. o. d., särkert ofta förbisedd. Jönköping: Ljungarums-skogen på stigar (J. E. Z., ARN.), på myllklüdd häll i Dunkahallar (ARN.). Jersnäs på Husudden vid sjön Nätaren (ARN.).

Barkeryd: Boarp t. ex. på stenmuren längs jernvägen i mängd (ARN.). Rogberga (K. JOHANS.)!! Eksjö nära Soåsen! Hult nära Lillahem. Ingatorp rätt allmän. Pelarne i skogen vid Henneklef. Burseryd: Mölneberg (SETH). Vilstad (SETH). Hags-hult: Mjöhult vid Stenbäcken (J. FORSANDER). Femsjö (EL. FR.) Vexiö i Biskopsnäset samt vid väg mellan Hof och Eve-dal (SCHEUTZ).

15. *B. viridis* BRID. = *Buxbaum. indusiata* BRID. På murkna stubbar och stammar, stundom på jord, alltid uppträdande i ringa mängd, sällsynt. Hult: Skurugata på jord vid nedgången till klyftan och i Skäljarydsskuran på en stubbe. Ingatorp: i bäckdal nära Klinten på stock med *Cephalozia leucantha* samt i skog NO om prestgården. Hesselby: Fagerkullen. Pelarne: Henneklef. Vexiö i Biskopsnäset. Algutsboda vid Grönkälla! Vilstad vid Isbergastock (OSÉEN).

16. *Georgia pellucida* (L.) RAB. = *Tetraphis pellucida* HEDW. På murkna stubbar och torfjord, rikligt m. fr., allmän.

17. *Schistophyllum adianthoides* (L.) LA PYL. = *Fissidens adianth.* HEDW. I bäckdalar, på fuktiga klippväggar, sjöstränder o. d., allmän och vanligen m. fr.

18. *Sch. serrulatum* (DE N.). = *Fissidens serrulatus* DE N. Qvistrum (M. HUSS enl. KINDBERG i Bot. Not. 1883 pag. 82).

19. *Sch. decipiens* (DE N.). = *Fissidens decip.* DE N. På klippor, sällsynt. Hult: Skurugata (P. DUSEN). — Ett små-ländskt ex. bestämdt af D:r KINDBERG har Ingeniör P. DUSEN haft godheten meddela mig. Det öfverensstämde fullkomligt såväl med skandinaviska ex. från Öland och Gotland som med utländska sådana, men var sterilt.

20. *Sch. taxifolium* (L.) LA PYL. = *Fissidens taxif.* HEDW. På jord, helst lera, icke allmän. Jönköping: Husqvarna (J. E. Z.), Rosenlund m. fr. (J. E. Z., ARVÉN), Skinnerstad m. fr. (ARN). Barkeryd: Boarp (ARN.). Vista kulle! Gamleby m. fr. Lofta: nära Gursten ymnigt m. fr. Femsjö! Braås! Visingsö mången-städes (J. E. Z.).

21. *Sch. osmundioides* (Sw.) LA PYL. = *Fissidens osmund.* H. På sjöstränder, fuktiga klippor och stenar i bäckar. Synes hufvudsakligen förekomma i höglandets skogsbygder, men eljest vara sällsynt nog. Jönköping: vattenledningen och Husqvarna (J. E. Z.)!! Almesåkra (J. E. Z.)!! Hult: Skurugata och Hessläsdam ymnigt m. fr. Ingatorp flerstädes m. fr. Hesselby: Vadadalen m. fr. Pelarne: Henneklef m. fr. Ljungby:

Källstorp (EKSTR.)!! Femsjö (SCHEUTZ)!! — Ej iakttagen af SETH i Burseryd.

22. **Sch. bryoides** (L.) LA PYL. = *Fissidens bryoides* HEDW. Helst på lerhaltig jord; kring Vettern allmän, i skogsbygden icke iakttagen. Grenna (C. ALFR. ANDERS. och HUGO SVENSSON)!! Jönköpingstrakten flerestadies (J. E. Z., ARN. och ARVEN). Barkeryd: Boarp m. fr. Gamleby mot Nygård (J. PERSON). Femsjö (EL. FR.)!! Visingsö (J. E. Z.).

23. **Sch. incurvum** (STARK.) LA PYL. = *Fissid. incurv.* SCHWÄGR. På jord sällsynt. Barkeryd: Hulu (SCHEUTZ)!!

24. **Sch. viridulum** (Sw.). På fuktig, naken jord i ängs- mark, sällsynt. Jönköping (J. E. Z.). Hesselby: på Vada- dalens jordtäckta väggar sparsamt. Karlstorp: på nakna jord- fläckar i ängen nedom skolhuset, ganska ymnigt. Gamleby tillsammans med *Sch. taxifolium* sparsamt. Algutsboda prest- gård!

25. **Sch. pusillum** (WILS.) = *Fissidens pusillus* WILS. På stenar i bäckar och i vatten sällsynt. Jönköping på en sten af vägbrytaren, på stenar i bäcken ofvan Torpa samt i Tabergsån m. fr. (ARN.). Hult: Hessläs dam i bäcken m. fr. (ARN.). Vrigstad på sandstensblock på ön midtför färgeriet ymnigt och m. fr.

26. **Sch. Bloxami** WILS. = *Fissidens exilis* HEDW. och SCHIMP. Syn. På lerjord, mycket sällsynt: Jönköping vid Österbrunn (ARVEN).

27. **Sch. julianum** (Sav.) = *Octodiceros julianum* BRID. I sjöar, mycket sällsynt. Barkeryd: Boarp i Ribbingsnässjön på 4—5 fots djup (ARN.).

5. Mniaceæ.

28. **Cinclidium stygium** Sw. I djupare kärr, sällsyn. Jönköping: i kärr vid Lillsjön (J. E. Z.), kärr vid Jordbron och Sanna (ARN.). Ingatorp på djupa mader vid Bruzaholm m. fr. Vimmerby: mader nära Storebro m. fr. Femsjö (EL. FR.). Burseryd (SETH).

29. **Astrophyllum punctatum** (L.). = *Mnium punctatum* L. Skuggiga ställen, klipprötter och kärr, allmän och vanlig m. fr.

30. **Astr. pseudopunctatum** (B. S.). = *Mnium subglobosum* BR. & SCH. I kärr, kärrängar och på mader, på höglandet

h. o. d. Barkeryd: Boarp flerstädes t. ex. på Kossamaden, vid Alarps rågång och Hökarsjön m. fr. (ARN.). Forserum: Runseruds skog (ARN.). Hult: Skäljarydsskuran m. fr., i kärr nedom Lillahem m. fr. Ingatorp flerstädes såsom på fuktig skogsmark SV från färgeriet ymnigt m. fr., bäckdal nära Klinten m. fr. ymnigt, kärr SO om stationen ymnigt. Vimmerby: Storebro vid Ågegöl m. fr. Lemnhult: Helveteshåla m. fr. (Svinhult: Korphålan m. fr.).

31. **A. rostratum** (SCHRAD.) = *Mnium rostr.* SCHRAD. Vid skuggade klippväggar o. d., sällsynt. Jönköping: Tormenäs!! Tokarp!! Husqvarna m. fr. (J. E. Z., ARN. och ARVÉN). Barkeryd: Boarp på skuggad klippvägg Ö om Storgölen sparsamt m. fr. (ARN.). Hult: Hessläsdam steril. Törnesfalla: Blekhem vid klipprötter steril. Tryserum: Knappekulla steril. Femsjö (EL. FA.). Vexiö: Kronoberg!

32. **A. undulatum** (L.) = *Mnium undul.* L. Fuktig, skuggad mark, dalgångar etc. allmän steril. M. fr. Jönköping: Ryhof, »Korpberget» (ARVÉN). I dalgång vid Dunkahallarvägen (ARN.). Barkeryd: Boarp (ARN.). Pelarne: Henneklef.

33. **A. cinctioides** (BLYTT) = *Mnium cinctid.* HÜB. I djupa kärr, källdrag, på mader och kärrängar h. o. d. såsom: Grenna! Jönköping: Korpberget (ARVÉN). Barkeryd: Boarp nedom »Gubben» (ARN.). Hult: Hessläsdam m. fl. ställen. Ingatorp t. ex. vid Nygård, i källdrag NO om prestgården och ofvan stationen. Pelarne. Södra Vi: Ramsefall. Vimmerby. Vena. Eds bruk. Almesåkra (J. E. Z.). Vrigstad: »Källebäck». Malmbäck: Pustanäs! Lommaryd: Noby! Kronoberg vid Helgasjön (SCHEUTZ) m. fl. ställen. Öfverallt steril!

34. **A. cuspidatum** (L. NECK.) = *Mnium affine* BLAND. I källdrag, på mader o. s. v., icke allmän: Jönköping: Torpa (J. E. Z.), Ryhof och Ljungarumsskogen m. fr. (ARVÉN). Tenhult (ARN.). Barkeryd: Boarp flerstädes t. ex. »Kossamaden» (ARN.). Eksjö! Ingatorp: Nygård och i ett källdrag NO om Prestgården ymnigt m. fr. Karlstorp: Ryd. Ökna: Mösshult. Gamleby. Ed nära bruket. Almesåkra flerstädes (J. E. Z.) Burseryd (SETH). Visingsö mångenstädes (J. E. Z.).

35. **A. Seligeri** (JUR.) = *Mn. affine* var. *elatum* SCHIMP. Syn. I källdrag och diken, sällsynt. Ingatorp: i ett källdrag NO om Prestgården steril. Almesåkra i kärr vid Fredriksdal mellan torpen Tele och Hästhagen (J. E. Z)!! Taberg (J. E. Z.)!! Visingsö flerstädes t. ex. i diken längs med ekplan-

teringar mellan Rökinge och Tunnestad samt i Tunnestads ängar (J. E. Z.).

36. *A. medium* (BR. eur.) = *Mnium medium* BR. & SCH. På fuktig mark, vid källdrag m. m. sällsynt. Jönköping sparsamt vid Norgården m. fr. (ARN.). Barkeryd: Boarp nedom branterna vid Karlstorp m. fr. (ARN.). Hult: Hessläsdam m. fr. Ingatorp flerstädes t. ex. Brunzaholm, källdrag ofvan stationen m. fr., källdrag NO om Prestgården m. fr. ymnigt. Hesselby: Baggarpsdalens. Pelarne: Henneklef. Vimmerby: Storebro. Södra Vi: Trångrötsle (P. DUSEN). Eds bruk.

37. *A. silvaticum* LINDB. = *Mn. cuspidatum* HEDW. Skuggade bergväggar och stenar i lunder, allmän och rikligt fruktbarande.

38. *A. stellare* (REICH. TIMM.) = *Mn. stellare* HEDW. I bergspringor och vid skuggade klippor, sällsynt. Jönköping vid vattenledningen!, Rosenlund!! och Taberg!! (J. E. Z.), vid dalgång nära Dunkahallarvägen på jord (ARN.). Tenhult m. fr. (ARVÉN). Barkeryd: i branter mot Ribbingsnässjön, i Bergshagen och på kullen mellan Åskedalarne spars. m. fr. (ARN.). Hult: Hessläsdam. Ingatorp: berg vid Byrumsjön. Hesselby: Vada. Vimmerby: Storebro. Törnesfalla: Blekhem. Öfverum: Trollträdgården. Sigfrids socken (EKSTR.)!! Femsjö (EL. FR.)!!

39. *A. hornum* (L.) = *Mn. hornum* L. Fuktig skogsmark, skogskärr och klippor, allmän och rikligt fruktbarande.

40. *A. marginatum* (DICKS.) = *Mn. serrratum* BRID. Skuggade ställen, sällsynt. Jönköping: dalgång i Rosenlundebranter ymnigt fruktsättande (ARN.), Taberg (J. E. Z.). Femsjö (EL. FR.). — Icke af mig observerad på höglandet!

41. *Timmia austriaca* HEDW. Berg, sällsynt och endast iakttagen i östra delen af landskapet. Hult: Skäljarydsskuran ej sparsamt steril ♀. Ingatorp: Nygård nära Putteklef sparsamt samt bergväggar vid jernvägen Ö om stationen ganska ymnigt steril ♀. Hesselby: Fagerkullen steril ♀ och Stenkullabergen m. fr. Lönneberga: Kateboklack. — Alla dessa fyndorter ligga vid Bruzaåns dalgång.

42. *Mnium androgynum* L. = *Aulacomnium androgynum* SCHWÆGR. Murkna stubbar, torfjord samt jord i klippspringor, h. o. d.; i östra Småland allmän steril. M. fr. Barkeryd: Boarp på näset till halften vid Ribbingsnässjön (ARN.). Tenhult: Tjurbergen (ARVÉN). Hult flerstädes t. ex. Hessläsdam. Ingatorp såsom »Skrålehie» och Heljarp. Lönneberga: Helle-

fors (SCHBUTZ). Tryserum: Knappekulla. Almesåkra: Storqvardsdal (J. E. Z.). Korsberga: Skäftesfallshåla. Sigfrids socken: Stora Mörnebo ymn. (EKSTR.)!! Vestervik: Norrlandet (J. PERSON). Odensvi (STRÖMB.)!!

43. *Sphærocephalus palustris* (L.) = *Gymnocybe palustris* Fr. Fuktiga ställen, torfmossar, mader och källsprång, allmän äfven m. fr.

6. Meeseaceæ.

44. *Paludella squarrosa* (L.) BRID. I kärr, sällsynt. Jönköping: Junebäck (ARN.), Lillsjökarren (J. E. Z.). Barkeryd: Boarp strax ofvan källan »Gubben» (ARN.). Öggestorp (K. JOHANSSON)!! Adelöf nära kyrkan! Lommaryd: Noby och Vagnsvik! Hults socken! Ingatorp: kärr vid Bruzaholm steril ♀, Larstorp och Haddås. Hesselby: Hvitsjögle sparsamt m. fr. Lönneberga: Lidhult steril ♀. Karlstorp: nära Ryd. Vimmenby: Storebro. Södra Vi: Skärstad (P. DUSEN).

45. *Meesea triquetra* (L.) ÅNGSTR. = *Meesia tristricha* Br. & Sch. Sanka kärr och mader, sällsynt. Jönköping: Lillsjökarren (J. E. Z.). Barkeryd: Boarp på »Kossamaden» sparsamt fruktbarande (ARN.). Lommaryd: Vagnsvik! Bona gästgivaregård! Hesselby: i kärr nära Hvitsjögle ♂. Bäckaby: nedanför kyrkan (Sch.).

46. *M. trichoides* (L.) SPRUC. = *M. uliginosa* HEDW. I kärr, sällsynt. Femsjö.

7. Bartramiaceæ.

47. *Philonotis fontana* (L.) BRID. I kärr och vid källor, allmän. Går stundom t. ex. i Skurugata upp på klippväggar samt antager då ett högst afvikande utseende.

48. *Ph. mollis* VENT. Vid sjöstränder och på fuktiga bergväggar, sällsynt. Barkeryd: Boarp på stranden af Storgölen och simmande i dess vatten (ARN.). Eds bruk på en fuktig klippvägg. — Torde enligt ARNELL ej vara annat än en extrem form af föregående art.

49. *Ph. Arnellii* Husn. in *Muscologia Gallica*, 9 Livraison, 268, N:o 2, 1890. Rev. Bryol. 1890, pag. 45 = *Ph. fontana* var. *capillaris* LINDB. Jönköping: Husqvarna (ARN.), i bergshål vid Mariedal (ARN.). Barkeryd: Boarp på jord i klippremnor

samt vid bergsrötter i Berghagen flerest och äfven sparsamt med frukt (ARN.). Hult: Hessläsdam på fuktig bergvägg m. fr. Ingatorp: Larstorps hål på myllklädd häll ymnig och praktfull ♂, Valbacken på en berghäll ymnig, sparsamt frukt-sättande.

50. **Bartramia ithyphylla** BRID. I bergskrefvor, på jord och humusklädda hällar, allmän och vanligen m. fr.

51. **B. norvegica** (GUNN.) = *B. Halleriana* HEDW. Klippor, sällsynt. Hult: Skurugata! Ingatorp: Larstorps hål. Lemnhult: Helveteshåla! Taberg (J. E. Z.). Ingarydsdal!

52. **B. crispa** Sw. På klippor, stenar och jord, temligen allmän och vanligtvis rikt fruktbörande.

Var. β *pomiformis* (L.). Allmän.

53. **B. Oederi** (GUNN.) Sw. Klippor, stundom på jord, sällsynt. Jönköping: Husqvarna m. fr. (J. E. Z.). Hult: Hessläsdam m. fr. Hesselby: Fagerkullen m. fr. på jord, utmärkt vacker! Ökna vid Lillån!

8. Bryaceæ.

54. **Bryum proliferum** L. SIBTH. = *Bryum roseum* SCHREB. I lundar, skuggad skogsmark och jord h. o. d. M. fr. Jönköping v. Albano. Ingatorp: Ufbergen. Hesselby: Vadadalens. Karlstorp i ängen nedom skolhuset på myllklädda block.

55. **Br. capillare** L. På humusklädda hällar och jord, temligen allmän och ofta m. fr.

56. **Br. elegans** NEES. På översilade berghällar, sällsynt. Ingatorp midt för Slamarps qvarn vid backen från Lindås m. fr.

57. **Br. cyclophyllum** (SCHWÆGR.) *Br. eur.* Vid sjöstränder, sällsynt. Jönköping på sjöstranden vid Ulfstorp (ARN.). Barkeryd: Boarp vid Alarpsjöns strand ymnigt (ARN.). Hult: Hessläsdam m. fr. Ingatorp vid sjön samt Ryssebo och Byrumssjön. Ankarsrum vid en liten sjö nedom Läppebo m. fr. Tryserum: Säfsjön på uttorkad botten. Oskars socken: Kärtorp (EKSTR.)!! Malmbäck på en askhög invid vägen vid en liten bro midtför Klappasjön (BERGG.). Vrigstad på ön midtför färgeriet.

58. **Br. ventricosum** DICKS. = *Br. pseudotriquetrum* SCHWÆGR. I kålldrag, mader, på fuktiga klippor och sjöstränder, allmän och vanligtvis m. fr.

59. **Br. Duvalii** Voit. Källdrag, sanka ängar o. d., sällsynt. Jönköping: Sanna (J. E. Z.)!! Almesåkra: Gydeberg (J. E. Z.). Kosta glasbruk (SCHEUTZ)!! Ekeberga: Kulla! Ljunga (STRANDM.)! Vilstad (OSEEN)!

60. **Br. alpinum** L. På fuktiga eller af vatten öfversilade klippor och hällar, gerna vid hafssstränder, h. o. d. såsom: Grenna! Jönköping: Dunkahallar, Husqvarnabergen (J. E. Z., ARN. och ARVÉN). Tenhult (ARVÉN). Skärstad! Marbäck: Stalpet! Hult: Vestralundsskuran och bergvägg vid Högmon. Pelarne: Henneklef ymnigt m. fr. Vestervik på hällar vid hafssstranden ymnigt m. fr. Ökna vid guldgrovorna! Fröderyd vid skifferbrottet! Tjust flerestädes äfven m. fr. Vexiö: Burseryd: Botarp på Ramlaberget (SETH). Femsjö på Bösseberget (EL. FR.).

61. **Br. Muehlenbeckii** *Br. eur.* Sällsynt. Jönköping vid Dummeån (ARVÉN). Svinhult: Susehål på fuktiga berghällar ymnig.

62. **Br. erythrocarpum** SCHWEGR. På fuktig sandjord, sällsynt. Jönköping (ARVÉN). Hult på dikeskanter nära stationen m. fr. Hannäs på en backe nära kyrkan m. fr. Dörby socken bortom Dansbo vid ån (EKSTR.)!! Vestervik nära kyrkogården (EKSTR.)!!

63. **Br. pallens** Sw. På fuktig sandjord h. o. d. Jönköpingstrakten flerestädes (J. E. Z., ARN. och ARVÉN), Taberg (J. E. Z.). Barkeryd: Boarp nedom källan »Gubben» m. fr., Åskedalen m. fr. och Ribbingsnässjöns strand steril (ARN.). Säby! Hult flerestädes m. fr. Ingatorp ganska allmän m. fr. Hesselby: Sjögle, Tjust ganska allmän. Odensvi (STRÖMB.). Vestervik (GRÄVE)!! Sigfrids socken (EKSTR.)!! Moheda: Grennforsa (SCHEUTZ). Algutsboda (SCHEUTZ)!! Burseryd (SETH)!! Ljunga (STRANDM.)!! Visingsö (J. E. Z.).

64. **Br. argenteum** L. På torrare jord, temligen allmän; h. o. d. fruktsättande.

var. β lanatum (BAUD.). Jönköping vid Sanna (J. E. Z.). Vrigstad på en stenmur m. fr. Vexiö vid Skärfvet (SCHEUTZ). Femsjö (EL. FR.)!! Visingsö »talrikare än hufvudformen» (J. E. Z.).

65. **Br. Funckii** SCHWEGR. I lerbranter, sällsynt. Jönköping: Rosenlundsbranter ymnig (ARN) m. fr. (ARVÉN).

66. **Br. cæspiticium** L. På jord, murar o. s. v., allmän och rikligt fruktbarande.

67. **Br. pallescens** SCHLEICH. På klipphällar och jord h. o. d. Husqvarna m. fr. (J. E. Z.). Vista kulle (J. E. Z.). Grenna (SCHEUTZ). Barkeryd: Boarp (ARN.). Bredestad (SCHEUTZ). Fröderyd: Årsets kalkbrott (SCHEUTZ). Rumskulla: Gröndal m. fr. Pelarne: Henneklef m. fr. Vestervik: Spårö m. fr. Vexiö: Solberget (SCHEUTZ). Burseryd ymnig (SETH). Visingsö (J. E. Z.). — Enligt SETH ganska allmän i Småland!

var. β boreale Sch. Almesåkra (J. E. Z.)!!

68. **Br. bimum** SCHREB. På stränder, översilade klippor o. d., ganska sällsynt. Jönköping m. fr. (ARVÉN). Barkeryd: på stranden af Alarpsjön m. fr. (ARN.). Ädelfors vid fallen, ymnigt med blommor och frukt. Femsjö!!

69. **Br. intermedium** BRID. Jord, sällsynt. Femsjö!! (enl. SETH).

70. **Br. pendulum** (HORNSTR.) SCH. Jord, sällsynt. Taberg (J. E. Z.)!!

71. **Br. inclinatum** (Sw.) BLAND. Jord, sällsynt. Algutsboda (SCHEUTZ)!! Tenhult (ARVÉN).

72. **Br. lacustre** (BLAND.) BRID. Sjöstränder mycket sällsynt. Jönköping på vägbrytaren ej sparsamt m. fr. (ARVÉN).

73. **Pohlia albicans** (WAHLENB.) = *Webera albicans* SCH. Fuktig sandjord, sällsynt och alltid steril. Jönköping: Husqvarna (J. E. Z.), vid väg till Piko (ARN.), Rosenlundsbranter (ARVÉN). Ingatorp nära Prestgården c. fl. Karlstorp: Ryd. Gårdserum nära Svenserum. Vestervik (SCHEUTZ)! Vrigstad vid torpet Hushall. Sigfrids socken vid Mölnebo (EKSTR.)!! Vexiö: mellan Räppa och Bergqvara (SCHEUTZ). Burseryd: Mölneberg (SETH). Visingsö: mellan Rökninge Norregård och Tunnestad (J. E. Z.).

74. **P. annotina** (L.) = *Webera annotina* SCHW. På fuktig sandjord, åtminstone i östra Småland allmän men alltid steril. — Visingsö (J. E. Z.).

75. **P. carneae** (L.) = *Webera carneae* SCH. Fuktig jord, sällsynt. Jönköping (V. STARKE)!! Vetterstranden nedom Bymarken m. fr. (ARN.), Sanna (J. E. Z.)!! Burseryd: Mölneberg och Påbo (SETH). Vilstad på sjöstranden vid Åsen (OSÉEN)!!

76. **P. pulchella** (HEDW.) = *Webera pulchella* SCH. På lerjord, sällsynt. Jönköping på väg mellan Piko och Åsen m. fr. (ARN.). Barkeryd: Boarp i diket från Lillgölen till Alarpsjön (ARN.). Odensvi (STRÖMBÄCK).

77. **P. nutans** SCHREB. = *Webera nutans* HEDW. På berg, i kärr och skog, på murkna stammar o. s. v., allmän och rikligt fruktbarande.

78. **P. cucullata** (SCHWÆGR.) SCHWÆGR. = *Webera cucullata* Sch. Fuktig jord. Femsjö (EL. FR.)!!

79. **P. elongata** HEDW. = *Webera elongata* SCHWÆGR. Skuggiga ställen på berg, sällsynt. »Vexiötrakten»!

80. **Leptobryum pyriforme** (L.) WILS. Sandjord, stundom på murket trä, gerna på brända ställen såsom bottnen af gamla kolmilor, temligen allmän och rikligt m. fr.

9. Schistostegaceæ.

81. **Schistostega osmundacea** (DICKS.) MOHR. I bergshålor sällsynt. Almesåkra norr om Fredriksdal (J. E. Z.). Huseby bruk (CLEVE)!!

10. Funariaceæ.

82. **Funaria hygrometrica** (L.) SIBTH. Torfjord o. s. v. allmän äfven m. fr.

83. **F. obtusa** DICKS. = *F. Ahnfeltii* (FR.). Torfjord, mycket sällsynt. Femsjö på Håkansjöns vestra torftäckta strand (EL. FR).

84. **Pyramidula tetragona** (BRID.). Trädessäkrar, mycket sällsynt. Odensvi (STRÖMBÄCK)!

85. **Gymnostomum pyriforme** (L.) HEDW. = *Physcomitrium pyriforme* BRID. Jord, sällsynt. Jönköping: Sanna (J. E. Z.), Ryhof och Rosenlund m. fr. (ARVÉN). Almesåkra: Fredriksdal (J. E. Z.). Visingsö vid Erstads träsk (J. E. Z.).

86. **Amblyodon dealbatus** (DICKS.) PALIS. Kärr, mycket sällsynt. Femsjö (EL. FR.)!!

87. **Disclium nudum** (DICKS.) BRID. Lerjord, sällsynt. Jönköping vid väg mellan Piko och Åsen ymnigt och m. fr. samt Vetterstranden S om Vilhelmsro (ARN.).

11. Splachnaceæ.

88. **Splachnum rubrum** MONTIN. I kärr på exkrementer af gräsätande djur, sällsynt. Hult: Hessläsdam m. fr. Huseby bruk (CLEVE).

89. **Spl. luteum** MONTIN. På samma slags växtställen som föregående, sällsynt. Nottebäck! Dädesjö: Båldö!

90. *Spl. ampullaceum* L. På likartade lokaler som föregående, h. o. d. Jönköping: Ryhof (J. E. Z., ARVÉN). Barkeryd: Boarp vid Storgölen, göl vid Karlstorp samt i Boarps äng (ARN.). Nässjö station! Eksjö i kärr nedom Soåsen. Hult: Skurugata, Lillahem. Ingatorp flerstädes. Hesselby: Vädadalen. Vimmerby: Storebro. Tryserum. Almesåkra: Fredriksdalsmosse (J. E. Z.). Nye. Skärsjö (WEB. & MOHR Schwed. Reise pag. 73). Vrigstad: Biskopsbo. Vexiö norr om staden (SCHEUTZ). Notteryd i Gårdsby (SCHEUTZ). Femsjö (EL. FR.). Vilstad (OSÉEN). Ljunga (STRANDM.) m. fl. ställen.

91. *Spl. vasculosum* L. På likartade lokaler, sällsynt. Jönköping: Lillsjökärren. Barkeryd: Boarp i kärr vid rågång till Alarp m. fr. (ARN.). Hult: Hessläsdam m. fr., Lillahem steril. Kulltorp: Österskog (M. ÖSTMAN)!!

92. *Spl. pedunculatum* (HUDS.). Som föregående — ofta tillsamman med *Tayloria tenuis* — h. o. d. Jönköping: Dunkahallar (J. E. Z.)!! Ljungarumskärren (ARVÉN). Rogberga (K. JOHANSSON)!! Hult: Skurugata, Skäljaryd och Hessläsdam. Ingatorp flerstädes t. ex. i kärr nedom Valbacken. Södra Vi: Ramsefallsdalen. Malmbäck: i myrar vid Klappa (BERGGR.). Almesåkra flerstädes, ymnigare än *Spl. ampullaceum* (J. E. Z.). Vrigstad nedom Brudberget. Femsjö i kyrkomossen (EL. FR.). Vilstad (OSÉEN). Huseby bruk (CLEVE) o. s. v.

93. *Tayloria tenuis* (DICKS.) SCH. = *Tayloria serrata* var. *tenuis* DICKS. På exkrementer af gräsätare, ofta på skogsstigar trampade af kreatur, sällsynt, men rikligt fruktbarande. Jönköping vid Sanna (J. E. Z.). Rogberga (K. JOHANSSON). Öggestorp (K. JOHANSSON). Tenhult (ARVÉN). Barkeryd: Boarp flerstädes såsom vid Storgölen, i Boarps äng och vid Häntagölen m. fr. (ARN.). Hult: Hessläsdam. Ingatorp flerstädes t. ex. i Putteklef ymnigt. Södra Vi: Ramsefall på skogsstigar. Vrigstad: Biskopsbo praktfull! Burseyd: Åsberg (SETH).

94. *Tetraphodon bryoides* (ZOEG.). På gamla fogelkadaver, mycket sällsynt. Tenhult: Tjurbergen m. fr. (ARVÉN).

12. Weberaceæ.

95. *Webera sessilis* (SCHMID.) = *Diphyscium foliosum* MOHR. I jordfyllda klippspringor och på skogsstigar, sällsynt. Jönköping: dalgång vid Fiskarhemmet m. fr. (ARVÉN). Hult: Skurugata m. fr. Ingatorp: Valbacken på skogstigar ymnigt

och m. fr. Kråkshult. Rumskulla: Gröndal i en jordfyld klyfta m. fr. Målilla: Rosenfors m. fr. Korsberga: Ankarsnäs! Burseryd: Kätabo och Utterkull (SETH). Femsjö (EL. FR.). Vilstad på sluttningar vid Nissan (OSÉEN). Elmhult (BERGGR.). Vexiö (SCHEUTZ).

13. Tortulaceæ.

96. *Leersia contorta* (WULF.) = *Encalypta streptocarpa* HEDW. På berg och murar, sällsynt. Taberg vid jernverket (J. E. Z.)! Barkeryd: Boarp på klippvägg vid rågång till Alarp (ARN.). Hult: Skurugata och Hessläsdam sparsamt. Hesselby: Fagerkullen i en klyfta mot sjön ymnig. Pelarne: Henneklef. Ökna: Djupskurran. Åsets kalkbrott! Kronobergs ruiner! — Öfverallt steril!

97. *L. extinctoria* (L.) LEYSS. = *Encalypta vulgaris* HEDW. Torra ställen, murar, sällsynt. Jönköping: Ryhof (J. E. Z.), banvallen vid Talavid och östra kyrkogårdsmuren m. fr. (SETH, ARN.). Solberga: Hamnaryds kalkbrott! Hult: Hessläsdam vid nedgången. Hesselby: Fagerkullen på torra afsatser. Ankarsrum: klippor vid Hälsjön. Vestervik. Visingsö: Stigby sjöbranter sparsamt (J. E. Z.).

98. *L. laciniata* HEDW. = *Encalypta ciliata* HOFM. Klipp-springor, sällsynt. Jönköping: Bondberget (ARVÉN), vattenledningen, Husqvarna och Taberg (J. E. Z.). Grenna! Barkeryd: Boarp i Berghagen m. fr. och vid Jufarp m. fr. (ARN.). Ingatorp: Skrälebie m. fr. utmärkt vacker. Pelarne: Henneklef. Alsheda: »Lassa-backar» och Germunderyd. Ökna: Skurubergs-backar! samt vid guldgruvorna m. fr.

99. *Tortula ruralis* L. På jord, klippor, stenar och gamla träd, allmän och ofta rikt fruktbarande.

100. *T. subulata* L. Torra ställen, murar sällsynt men alltid m. fr. Jönköpingstrakten ganska allmän och ymnig (J. E. Z., ARN. och ARVÉN). Grenna! Skärstad: Vista kulle! Barkeryd: Boarp i begskrefvor i Berghagen temligen sparsamt m. fr. (ARN.). Solberga: Hamnaryd! Hesselby: Fagerkullen m. fr. Pelarne: Kuarpsbergen m. fr. Ankarsrum: klippor vid Hälsjön m. fr. Gamleby vid berget. Bergunda: Bergqvara! Algutsboda (SCHEUTZ)!! Visingsö: N om Smedstorp (J. E. Z). — Synes saknas vesterut!

var. β muoronifolia (SCHWÆGR.). Visingsö flerstädes synnerligast i sjöbranterna t. ex. Stigby och Haga sjöbranter samt vid hamnen och nära Fiskdammarne (J. E. Z.).

101. *T. muralis* L. På kalkblock och murar, sällsynt. Jönköping h. o. d. sparsamt såsom vid östra genomgången och på östra kyrkogården m. fr. (SETH, ARN. och ARVÉN). Ingatorps kyrkas kalkrappning mycket sparsamt. Kristdala: Humlenäs på block af silurisk kalksten sparsamt. Tuna herregård på trappstenar ymnig. Kronobergs ruiner! Ljunga och Hamneda kyrkors kalkrappning (STRANDM.)!

102. *T. brevirostris* H. Gr. Lerjord, mycket sällsynt. Jönköping: Vetterstranden nedom Bymarken och bortåt Wilhelmsro m. fr. (ARN.), Kaptensbo och Rosenlund m. fr. (ARVÉN).

103. *T. pusilla* (HEDW.) MITT. = *Pottia cavifolia* EHRL. Torra ställen, murar o. d., sällsynt. Kalmar på Balkplan (EKSTR.)!!

104. *T. intermedia* (TURN.) = *Pottia interm.* FURNR. På jord, gerna på gamla jordtäckta stenmurar, sällsynt. Jönköping (J. E. Z.), Ekhagen (SETH) och banvallen bortåt Tala-vid samt på Oxbacken m. fr. (ARN.). Ingatorp på en stenmur vid torpet Broholm ymnigt m. fr., Ryssebo kring jordstenar på åkrar m. fr. Södra Vi på kyrkogården m. fr. (P. DUSEN).

105. *T. truncatula* (L.) = *Pottia truncata* FURNE. På åkrar m. fr. h. o. d. såsom Jönköping allmän (J. E. Z., ARN.). Bredestad! Barkeryd: Boarp flerstädes (ARN.). Solberga nära Hamnaryd. Ingatorp: Ryssebo och Byrum. Karlstorp vid Prestgården. Målilla: Rosenfors. Tjust flerstädes. Bergqvara! Visingsö mångenstädes (J. E. Z.).

106. *Phascum acaulon* L. = *Ph. cuspidatum* SCHREB. På jord, mest iakttagen i Jönköpingstrakten. Trädgårdsjord på förstaden (ARN.), Rosenlund (ARVÉN). Barkeryd: Boarp till-sammans med *Tortula truncatula* (ARN.). Alfvesta (ARN.).

107. *Acaulon muticum* (SCHREB.) C. MÜLL. = *Sphaerangium muticum* Sch. På lerjord, sällsynt. Jönköping: strandbranter bortom Kaptensbo (ARN.), Henriksbo och Rosenlund (ARVÉN).

108. *Mollia fragilis* (DRUMM.) = *Tortula fragilis* WILS. Klippspringor, kalkblock och jord, sällsynt. Pelarne: Henneklef mycket sparsamt. Kristdala: Humlenäs på ett par kalk-stensblock i kärrmark rätt ymnig. Kalmar: Stensö (EKSTR.)!!

109. *M. tortuosa* (L.) SCHRANK. = *Tortula tortuosa* L. På klippor h. o. d. såsom vid Jönköping flerstädes, m. fr. vid

Husqvarna (J. E. Z., ARN.) och på Bondberget (ARVÉN). Grenna! Tenhult (ARN.). Barkeryd t. ex. i sluttningen mot Ribbingsnässjön ej ymnig (ARN.). Bredestad! Solberga: Hamnaryd! Marbäck: Stalpet! Hult: Hessläsdam ymnig steril. Ingatorp: »Skråleie» m. fr. Pelarne: Henneklef. Ökna vid guldgruvorna ymnigt m. fr. Ankarsrum: klippor vid Hällsjön. Visingö (J. E. Z.).

110. **M. tenuirostris** (H. H.) = *Didymodon cylindricus* BR. & SCH. På stenar och jord vid sjö- eller bäckstränder, sundom på klippor eller fuktig jord, sällsynt. Jönköping: Husqvarna af mig tagen m. fr. $\frac{12}{9}$, 90, Knäryd (ARVÉN). Barkeryd: Boarp på skuggade stenar å de två nedom Lilla Åskedalen utskjutande halföarne m. fr. (ARN.). Hult: Hessläsdam steril ♀. Ingatorp: »Putteklef» ymnigt steril ♀, Larstorpshål och Himmestorp vid spånsågen. Hesselby: Vadadalens steril ♀ och Högebro. Ökna vid Lillån ♀. Ankarsrum vid våta, jordtäckta klipprötter vid Hällsjön ymnigt steril ♀. (Svinhult: Susehål och Attarpsdalen).

111. **M. æruginosa** (SM.) = *Gymnostomum rupestre* SCHWÆGR. Klippor, mycket sällsynt. Grenna vid Gerabäcken! Visingö: Stigby sjöbranter nära gränsen till Näs branter, rar (J. E. Z.).

112. **M. viridula** (L.) = *Weissia viridula* BRID. På jord, sällsynt. Taberg (J. E. Z.)! Barkeryd: Boarp på nakna fläckar i Boarps äng samt i bergskrefvor i berghagen m. fr. (ARN.). Hesselby: Fagerkullen m. fr. Karlstorp i ängen nedom skolhuset ej sparsamt m. fr. Pelarne: Henneklef m. fr. Ljungby (EKSTR.)!! Feimsjö!

var. ♂ gymnostomoides (BRID). Oskarshamn (S. O. L.).

113. **M. microstoma** (HEDW.) = *Gymnostomum microstomum* H. På jord, h. o. d. Grenna! Jönköping: Tormenäs (J. E. Z.)!! Husqvarna (J. E. Z.)! Barkeryd: Boarp på nakna fläckar i Boarps äng samt på den s. k. »Sopbacken» m. fr. (ARN.). Bredestad! Ingatorp på Ufbergen m. fr. Hesselby: Vadadalens väggar m. fr. Ankarsrum nära bruket m. fr. Vilstad: Sännäs (OSÉEN).

114. **M. crispa** (HEDW.) = *Systegium crispum* SCH. Ler och sandjord, sällsynt. Odensvi (STRÖMB.) Visingö: unga ekplanteringar vid Haga (J. E. Z.).

115. **Barbula rubella** (HOFFM.) MITT. = *Didymodon rubellus* BR. & SCH. Bergspringor, murar och jord h. o. d. Jönköping fierestädens såsom Rosenlund, Talavid, östra genomgången m. fr.

(J. E. Z., ARN. och ARVÉN), Taberg (J. E. Z.). Adelöf: Brahälla! Barkeryd: Sjöákra (J. E. Z.), Qvarnhagen vid Boarp på en sten m. fr. (ARN.). Solberga: Hamnaryd m. fr. Åsets kalkbrott! Pelarne: Henneklef m. fr. Ukna: Forsby på jord m. fr. Visingsö flerstädes (J. E. Z.).

116. **B. unguiculata** (HUDS.) HEDW. = *Tortula unguiculata* ROTH. På torrare jord, sällsynt. Jönköping flerstädes t. ex. vid Bymarken och Rosenlundsbranter m. fr. (ARN.), jernvägsbanken (ARVÉN), Taberg (J. E. Z.). Ingatorp på en stenmur vid torpet Broholm m. fr. Karlstorp på kyrkogården m. fr. Vestervik! Visingsö mångenstädes såsom Haga och Stigby sjöbranter, söder om hamnen, Kungsgården o. s. v. (J. E. Z.).

117. **B. convoluta** HEDW. = *Tortula convoluta* (SCHRAD.). Jord, kalksten, ofta på slagghögar, sällsynt. Jönköping: Husqvarna (ARVÉN), klippor vid Dunkahallar (ARN.), Rosenlunds källa och Taberg vid jernverket (J. E. Z.). Barkeryd: Boarp (ARN.). Hamnaryd: Solberga ymnig och m. fr. Ingatorp: Bruzaholm på slagghögar m. fr. Ankarsrums och Öfverums bruk på slagghögar ymnig men steril. Kristdala: Humlenäs m. fr. Nydala: Karlsnäs m. fr. Vestervik på Norrlandet! Visingsö: Näs' slottsruiner ej sparsamt (J. E. Z.).

118. **B. rigidula** (HEDW.) SCHIMP. = *Trichostomum rigidulum* SM. På jord och klippor, sällsynt. Grenna vid Brahehus! Solberga: Hamnaryds kalkbrott! Fröderyd: Åsets kalkbrott!

119. **B. fallax** HEDW. = *Tortula fallax* SCHRAD. På ler- eller kalkhaltig jord, sällsynt. Jönköping flerstädes såsom Vetterstranden nedom Bymarken och vid Skinnerstad (ARN.), Rosenlunds branter (ARVÉN), Barkeryd: Boarp på lerjord nära rågång till Alarp (ARN.). Solberga: Hamnaryds kalkbrott m. fr. Kristdala: Humlenäs m. fr. Kronoberg!

120. **B. brevifolia** (DICKS.) = *Trichostomum tophaceum* BRID. På klippor, sällsynt. Pelarne: Henneklef sparsamt steril. Visingsö på skifferklippor söder om hamnen m. fr. (J. E. Z.).

121. **Ephemerum serratum** (SCHREB.) HAMPE. På sand- eller lerjord, sällsynt. Jönköping: Henriksbo, Knäryd och Bommen (ARVÉN). Barkeryd: Boarp Alarpsjöns strand bland *Fossombronia* m. fr. (ARN.). Ingatorp i lertag vid Gröndal m. fr. Hesselby i grustag nära Vallnäs m. fr. Odensviholm (STRÖMB.). Vestervik (J. PERSON)!! Oskars socken: Vargsmåla,

Björnaryd (EKSTR.)!! Malmbäck vid Klappasjön (BERGGR.). Möckelns tidtals öfversvämmade strand (BERGGR.).

14. Dicranaceæ.

122. *Leucobryum glaucum* (L.) BR. *eur.* I fuktig skogsmark, på stigar, stundom på torfmossar, i skogsbygden allmän men steril. M. fr. Värnanäs skog (P. A. WESTLING)!! Femsjö (EL. FR.)!!

123. *Dicranum longifolium* EHRH. Stenar, allmän och ofta rikligt fruktbarande.

var. β hamatum SCH. Ingatorp på fuktig bergvägg i Prestgårds oxhage. Pelarne: Valklef.

124. *D. fulvum* HOOK. På stenar helst i bokskog, sällsynt. Femsjö (EL. FR.)!! Elmhult (BERGGR.). Gårdshy: Notteryd (SCHEUTZ)!!

125. *D. fuscescens* TURN. På jord, klippor, stenar och trädstammar, h. o. d. såsom Hult: Hessläsdam. Barkeryd: Boarp (ARN.). Ingatorp flerstädes, stundom bildande massvegetation t. ex. vid Klinten. Lönneberga: Kateboklack. Södra Vi: Ramsefallsdalens. Tryserum på murkna stammar vid Ågegöl. Burseryd teml. allmän (SETH). Visingsö: Kungsskogen (J. E. Z.)

126. *D. montanum* HEDW. På ruttna stammar, stundom på lefvande fur- och björkstammar, samt på klippor, temligen allmän, h. o. d. m. fr. I mängd med frukt på klippor och block i skog nära Klinten (Ingatorp).

127. *D. flagellare* HEDW. På murkna stammar, skogsstigar h. o. d. oftast steril. Jönköping: Ljngarumsskogen (ARN.). Barkeryd: Boarp flerstädes, vid Häntagölen m. fr. (ARN.). Jersnäs: Gröndal (ARN.). Hult: Skurugata och Hessläsdam. Ingatorp flerstädes äfven m. fr. Hesselby: Vadadalens. Pelarne: Henneklef m. fr. Ankarsrum i skog vid Hällsjön. Ukna nära Vindomen. Tryserum: Skrickerum och Knappekulla. Södra Vi: Ramsefallsdalens m. fr. Odensvi (STRÖMB.). Stockaryds mosse. Bäckaby: Rösås! Oskars socken vid Björnasjö (EKSTR.)!! Huseby bruk (CLEVE)!! Burseryd (SETH). Femsjö (FR.)!! Ljunga: Stakagårdsskog (STRANDM.)!

128. *D. congestum* BRID. På jord, klippor, lefvande och döda trädstammar, sällsynt. Ingatorp: »Skrålehie» på murkna stammar vid Byrumsjön samt i skog nära Klinten ymnigt och med frukt.

var. β flexicaule (BRID.) BR. EUR. I kärr och vid klipp-rötter, sällsynt. Ingatorp: klippor vid Bysjön m. fr.; klipp-rötter nära Klinten ymnig och m. fr. Södra Vi: Ramsefalls-dalen i kärr steril; en särdeles praktfull form! Tenhult: Tjur-bergen (ARVÉN).

129. **D. spurium** HEDW. I skogsmark på jord, blott an-märkt i östra delen. Almesåkra (J. E. Z.). Hult: i skogen ofvan Skurugata, allmän. Ingatorp flerstädes h. o. d. m. fr. Hesselby: skogen vid Fagerkullen. Bellö: Borsebo. Pelarne: Kuarp. Lönneberga: Katebo klack. Fröderyd: Skifferbrottet! Hvetlanda! Hellebergal Vestervik (LANGE)!!

var. β pseudo-elatum nov. var. Robustum ad 15 cm. altum, caule adscendente parce dichotomo. Foliis dorso e papillis valde scabris, apicalibus secundis, perichætialibus *internis* co-statis. Setæ sæpiissime binatæ. Varietas primo aspectu *Dicranum elatum* habitu, colore et magnitudine in memoriam referens.

In lapidibus umbrosis et ad saxa silvarum crescit hæc varietas elata, parce fructificans.

Ingatorp i skog söder om stationen på stenar och hällar, m. fr. I motsats mot hufvudarten, som vanligen uppträder i mindre tufvor, växer denna varietet i vida mattor.

130. **D. elatum** LINDE. = *Dicr. robustum* BLYTT. I skogs-mark på stenar och berg, sällsynt. Ingatorp i skog söder om stationen på tvenne bergknallar samt en jordfast sten, ymnigt och m. fr.

131. **D. Bergeri** BLAND. = *Dicr. Schraderi* W. M. På torf-jord, h. o. d. Barkeryd: Boarp t. ex. vid Källerydsgölen m. fr. (ARN). Hult: Lillahem m. fr. Ingatorp: Ryssebo mosse m. fl. ställen. Pelarne vid Kuarpsgöl ymnigt och m. fr. Vimmerby: Storebro flerstädes. Tryserum: Stockgölen. Stockarydsmosse. Algutsboda (SCHEUTZ). Femsjö (EL. FRIES). Vilstad (SCHEUTZ). Ljunga vid Boarp (STRANDM.). Bredaryd (OSÉEN). Visingsö flerstädes (J. E. Z.) o. s. v.

132. **D. undulatum** EHRL. Skogsmark, berg och stenar, allmän och vanligtvis rikt fruktbarande.

133. **D. Bonjeani** DE N. = *Dicr. palustre* BRID. På sank mark, h. o. d. Barkeryd: Boarp flerstädes äfven m. fr. t. ex. vid Storgölen och Kossamaden (ARN.). Säby vid Sommen! Hults socken! Ingatorp vid ett källdrag ofvan stationen ymnigt och m. fr., i skog söder om stationen ymnigt steril. Karlstorp vid Ryd m. fr. Pelarne: kärrmark nedom Valklef. Vimmerby:

Storebro m. fr. Almesåkra (J. E. Z.). Hvetlanda nära kyrkan! Nottebäck! Vexiö vid Sandsbro! Ljunga i Sunnerbo (STRANDM.). Visingsö flerestädes (J. E. Z.).

134. **D. scoparium** (L.) HEDW. Klippväggar, stenar, trädrotter och kärrmark (f. *paludosa*) allmän. och oftast rikligt m. fr.

135. **D. majus** Sm. I fuktig skogsmark h. o. d. Taberg (J. E. Z.). Barkeryd: Boarp (ARN.). Adelöf! Hult: Skurugata och Hessläsdam copiose m. fr. Ingatorp flerestädes t. ex. i kärrmark ofvan Ufbergen m. fr. Hesselby: Vacadalen. Södra Vi: Ramsefallsdalen m. fr. Lönneberga: Katebo klack. Ankarsrum i skog vid Hällsjön. Almesåkra: Storqvärnsdalen sparsamt. Hultsjö: Sqvalregata! Vrigstad: Biskopsbo m. fr. Gårdsby: Notteryd! Algutsboda: Ubbemåla! Burseryd (SETH.). Vilstad (OSÉEN). Elmhult (BERGGREN).

136. **D. schisti** (GUNN.) = *Dicr. Blyttii* SCHIMP. Lemhult: »Helveteshåla» (SCHEUTZ)!! Femsjö (EL. FR. enl. LINDB. i Öfvers. af K. Vet.-Akad. Förh. 1859, pag. 210.).

137. **Dicranoweissia cirrata** (L.) LINDB. = *Weisia cirrata* HEDW. På block, stundom på klippväggar, sällsynt. Tenhult: Tjurbergen (ARVÉN). Ingatorp: Valbackens södra sluttning (P. DUSÉN). Pelarne: Henneklef ymnigt och m. fr. Lönneberga: Hällefors (SCHEUTZ)!! Vestervik: strandklippor på Grönö ymnigt och m. fr. Kalmar på sten i Axhagen under Skälby (EKSTR.)!! Vexiö! Gemla (SCHEUTZ).

138. **D. crispula** (HEDW.) = *Weisia crispula* HEDW. Sällsynt. Elmhult och vid Möckeln (BERGGR.).

139. **Didymodon denudatus** (BRID.) = *Dicranodontium longirostre* BR. & SCH. Torsfjord, skogsstigar, klippväggar o. s. v.; synes i Småland haft en vidsträckt utbredning, men är alltid steril. Jönköping vid vattenledningen (SETH enl. ARNELL). Barkeryd: Boarp vid Storgölen och Häntagölen (ARN.). Ingaryds dal! Nässjö (L. ANDERSSON, BERGGR.). Eksjö nedom Soåsen! Hult: Hessläs på skogsstig, Skurugata och Skäljarydsskura på bergväggar. Ingatorp vid Karsåsgöl. Kräkshult: Qvill. Karlsborg nära sjön Vrången. Södra Vi (P. DUSÉN). Stockaryds mosse. Vrigstad: Biskopsbo. Almesåkra: Storqvärnsdalen ymnig och vacker. Elmhult på skogsstigar, på trampad, något fuktig botten, gerna utmed trädrotter (BERGGR.).

140. **Blindia acuta** (HUDS.) Br. eur. På stenar i strömmar, bäckar och vid sjöar sällsynt. Jönköping: Husqvarnaån. Bar-

keryd: Boarp på bergvägg vid Karltorpsjön (ARN.). Hult: Skäljaryd på fuktig bergvägg. Ingatorp: Slämmarpsbäcken m. fr. Pelarne: Valklef. Södra Vi: Ramsefallsdalens stenar i bäcken. Lofta: Gursten. Ädelfors vid fallet. Vrigstad: Bosqvärnsån. Femsjö: Yaberg! Möckelns SV strand och Elmhult (BERGGR.).

141. *Anisothecium squarrosum* STARK. = *Dicranella squarrosa* SCH. Vid stränder och på fuktiga ställen sällsynt. Leke-ryd: Qviarp i dike vid Jeppastall (ARN.). Hult: Hesslåsdam, mycket vacker. Ingatorp i kärrdrag SV om färgeriet samt på Bruzåns stränder. Hessleby: Emarps station i en skura N om landsvägen vid östra stranden af en utterkad qvarndam, ymnig (BERGGR.). Ädelfors vid fallen. Alsheda: Holtsby helsobrunn!

142. *An. crispum* (SCHREB.) = *Dicranella Schreberi* SW. Sällsynt. Husqvarna vid vägen till Yxenhaga på lilla åns stränder (J. E. Z.). Visingsö: Aspby (J. E. Z.).

143. *An. Grevillei* (*Br. eur.*) = *Dicranella Grevilleana* SCH. På fuktig jord, sällsynt. Visingsö: Prestgårdens kärr (J. E. Z.).

144. *An. rufescens* (DICKS.) = *Dicranella rufescens* SCH. I diken, på stränder och fuktig jord, sällsynt. Jönköping: Sanna och vid bäcken ofvan Torpa (J. E. Z.)!! vid väg till vattenledningen och vid Skinnerstadbäcken m. fr. (ARN.), Henriksbodalen och Strömsberg m. fr. (ARVÉN). Barkeryd: Boarp nära qvarnen (ARN.). Ingatorp på slambankar i ån. Södra Vi: Ramsefallsdalens strandbankar, ymnig och vacker. Törnesfalla: Blekhem på fuktig lera. Vestervik: Karstorp (J. PERSON). Ljungby: Källstorp (EKSTR.)!! Skede vid Sjundefallet på fuktig jord. Visingsö flerstädes t. ex. Näs, Rökinge, Haga (J. E. Z.).

145. *An. rubrum* (HUDS.) = *Dicranella varia* SCH. Lerjord, sällsynt. Jönköping flerstädes i Vetterns strandbranter, vid Rosenlund särdeles ymnig och m. fr. (J. E. Z., ARN. och ARVÉN). Solberga: Karlstorp! Rumskulla flerstädes t. ex. vägkanterna vid Ventzelholm m. fr. Kristdala: Humlenäs i diken m. fr. Visingsö flerstädes t. ex. diken vid Näs, i diken ofvan Rönäs (J. E. Z.).

146. *Dicranella cerviculata* (HEDW.) SCH. På torfjord och i diken, allmän och ymnigt fruktbarande.

147. *D. heteromalla* (L.) SCH. På torfjord, ofta på uppvräkta trädrötter, temligen allmän.

148. *D. secunda* (SW.) = *Dicranella subulata* HEDW. Fuktig jord, sällsynt. Jönköping: Ljungarumsskogen och Taberg (J.

E. Z.). Ljungby: Källstorp (EKSTR.). Algutsboda! Burseryd (SETH). Vilstad! Ljunga allmän (STRANDM.).

149. **D. crispa** (EHREH.) SCH. På sandjord h. o. d. Jönköping: Husqvarna, Ljungarumsskogen och Taberg vid Eskilstorp (J. E. Z.), mellan Piko och Åsen (ARN.), bäckdal vid Kaptensbo (ARVÉN). Bona gästgivvaregård! Ingatorp på väg till Slammarp. Karlstorp på kyrkogården. Vimmerby: Storebro. Målilla: Rosenfors på strandbranter. Ankarsrum i grustag. Nydala vid Prinsessvägen.

150. **Trematodon ambiguus** (HEDW.) HORNSCH. På uppslammade strandvallar och dikeskanter, sällsynt. Almesåkra: Gydeberg (J. E. Z.). Ingatorp flerstädes ymnig och m. fr. Rumskulla nära Ventzelholm. Södra Vi: Ramsefallsdalen på uppsvämmadt slam i bäcken, ymnig och praktfull. Mellan Vimmerby och Storebro på stranden af ån. Ankarsrum: vid Hällsjön och vid en liten sjö nedom Lärpebo. Tryserum: Säfsjön. Vestervik: Sandebo (J. PERSON). Burseryd: Mölneberg (SETH). Hestra (SETH). Vilstad på dikeskanter vid Vilstads mosse (OSEEN).

151. **Bruchia palustris** (BR. EUR.) C. MÜLL. = *Sporledera palustris* HAMPE. Sällsynt. Elmhult på jord mellan rötterna af en kullfallen gran i ett kärr (BERGER.).

152. **Swartzia montana** (LAM.) = *Distichium capillaceum* BR. & SCH. På klippor, sällsynt. Pelarne: Henneklef m. fr. Ökna: Djupskuran m. fr. sparsamt. Fröderyd: Åsets kalkbrott! Kronoberg!

153. **Ditrichum flexicaule** (SCHLEICH.) HAMPE = *Leptotrichum flexic.* HAMPE. Klippväggar och jord sällsynt. Grenna: Brahehus! Jönköping: på hällar vid Bymarken (ARN.). Taberg (J. E. Z.). Solberga: Hamnaryds kalkbrott ymnigt m. fr. Karlstorp på berg i ängen nedom skolhuset m. fr. Pelarne: Henneklef, steril. Kristdala: Humlenäs m. fr. Öfverum: Trollträdgården. Ökna vid guldgrovorna. Åsets kalkbrott!

var. β longifolium (SCHL.). Husqvarna (J. E. Z.). Hult: Hesslåsdam.

154. **D. homomallum** (HEDW.) HAMP. = *Leptotrich. homomall.* SCH. På sandjord, dikeskanter o. s. v. temligt allmän och riktigt fruktsättande.

155. **D. tortile** (SCHRAD.) *var. β pusillum* (HEDW.) = *Leptotrichum tortile* HARFM. FL. På något sandig jord, temligt allmän äfven m. fr.

156. **D. tenuifolium** SCHRAD. = *Trichodon cylindricus* (SCH.).
På sandjord, sällsynt. Grenna! Ingatorp: vid en stenmur i trädgården vid stationen m. fr.

157. **Pleuridium alternifolium** KAULE. På jord och lera h. o. d. Jönköping: Strömsberg (ARVÉN), ofvan Torpa, Skinnerstad, Kaptensbo m. fr. (ARN.), Husqvarnabergen (J. E. Z.), Barkeryd: Boarp flerstädes m. fr. (ARN.). Ingatorp: Ufbergen sparsamt. Hesselby: Vadadalen. Målilla: Rosenfors i strandbranter. Törnesfalla: Blekhem ymnigt o. s. v. Visingsö flerstädes i mängd (J. E. Z.) o. s. v.

158. **Pl. subulatum** (HUDS.) RABENH. På jord, sällsynt. Karlstorp nära Prestgården m. fr. Femsjö på grusiga ställen i skogarne (EL. FRIES).

159. **Pl. axillare** (DICKS.) = *Pl. nitidum* RABENH. På jord, sällsynt. Odensviholm (STRÖMB.). Oskars socken (EKSTR.)!! Femsjö (EL. FR.). Ljunga på dikeskanter S om Ljunga sjö (STRANDM.). Elmhult på gytjejord i kärr (BERGGR.).

160. **Arohidium alternifolium** (DICKS.) SCHIMP. På sjöstränder, sällsynt. Barkeryd: Boarp på Alarpsjöns strand m. fr. (ARN.). Hult: Skedesjöns strand m. fr. (ARN.). Nydala vid Jernudden på Ruskens strand.

161. **Dichodontium pellucidum** (L. NECK.) SCHIMP. Vid bäckstränder och vatten, sällsynt. Jönköping: Vattenledningsbäcken m. fr. (J. E. Z.), stenar på Vetterstranden och vid Skinnerstadbäcken m. fr. (ARVÉN). Grenna vid Gerabäcken! Hesselby: Vadadalen, ymnigt steril. Ökna: Lillån! Ådelfors! Visingsö: Stigby sjöbranter, ej sparsamt (J. E. Z.).

162. **Oncophorus Wahlenbergii** BRID. = *Cynodontium Wahlenb.* (BRID.) B. S. På murkna stammar och jord, sällsynt. Hult: Hessläsdam m. fr. ymnigt. Ingatorp: »Skrålehie» och Larstorpshål sparsamt. Döderhult: Tjuståsa på en murken stam vid en dam m. fr. (Svinhult: Attarpsdalens och Korphålan).

163. **O. virens** (Sw.) BRID. = *Cynodont. virens* Br. & Sch. Sällsynt. Jönköping vid bäckarne ofvan Torpa och nedom vattenledningen m. fr. (ARN.).

var. γ serratum Sch. SYN. Visingsö: Stigby sjöbranter nära gränsen mot Näss branter (J. E. Z.).

164. **O. strumifer** (EHREN.) BRID. = *Cynodont. polycarpum* β Br. & Sch. På stenar och klippor, allmän och rikligt fruktbärande.

165. **O. gracilescens** (W. M.) = *Cynodont. gracilescens* SCH.

På klippor, sällsynt. Tenhult: Tjurbergen m. fr. (ARVÉN). Pelarne: Henneklef, sparsamt (SCHEUTZ). Odensvi (STRÖMB.). Femsjö (EL. FR.).

166. **O. polycarpon** (EURH.) BRID. På klippor och stenar, spridd. Enligt mina iakttagelser betydligt sällsyntare än *Oncocephorus strumifer*, åtminstone österut.

167. **O. Schisti** (WAHLENB.) = *Weisia Schisti* BRID. På jord i klippspringor, sällsynt. Hesselby: Fagerkullen m. fr. Ankarsrum: klippor vid Hällsjön m. fr. Odensvi på en klippa mellan Odensviholm och Kulla (STRÖMB.).

168. **O. Bruntoni** (SM.). På klippor, sällsynt. Tenhult: Tjurbergen m. fr. (ARVÉN). Hult: Skurugata!

169. **O. crispatus** (DICKS.) = *Weisia denticulata* BRID. I klippspringor, sällsynt. Hult: Vestralsunds-klyftorna.

170. **O. striatus** (SCHRAD.) = *Weisia fugax* HEDW. På klippor och i klippspringor, sällsynt. Tenhult: Tjurberget (ARVÉN). Jönköping: Stadsskogen och Bondberget m. fr. (ARVÉN). Hult: Skurugata sparsamt m. fr. Ingatorp: Ufbergen m. fr. Ankarsrum: klippor vid Hällsjön sparsamt m. fr. Femsjö i springor på Arfvaberget (EL. FR.)!!

171. **Ceratodon purpureus** (L.) BRID. På jord, stenar, gamla tak o. s. v., allmän och vanlig med rikliga frukter.

15. Grimmiaceæ.

172. **Weissia ulophylla** EURH. = *Ulotia crispa* BRID. På trädstammar, sällsynt. Jönköping: Bondberget (ÖSTMAN)!! Barkeryd: Boarp på hassel i sluttning Ö om Storgölen m. fr. (ARN.). Kärda: Åminne (C. ALFR. ANDERSSON)!! — Då flere af de i SCHEUTZ' Anteckningar under *W. ulophylla* (*Ulotia crispa*) anförd exemplaren af D:r GRÖNVALL förts till *Weissia intermedia* (SCH.), har jag ej vågat upptaga växtställena Husqvarna, Almesåkra, Bäckaby, Åsheda, Lyngåsa och Ljunga, hvilka af SCHEUTZ anförsas för den förra arten.

173. **W. intermedia** (SCH.). Trädstammar h. o. d. Jönköping vid Strömsbergsbäcken i mängd m. fr. (ARVÉN). Taberg (J. E. Z.). Eksjö (SCHEUTZ). Barkeryd: Boarp på mårbergsbuskar i Berghagen m. fr. (ARN.). Ingatorp vid Bysjön på björk ymnig. Hesselby: Vada på lind ymnig m. fr. Vimmerby:

Storebro på hassel ymnig m. fr. Tuna i ängen midtför skolhuset m. fr. Ankarsrum. Lemnhult (SCHEUTZ). Nydala: Karlsnäs på bok ymnigt. Burseryd (SETH). Femsjö (EL. FR.)!! Vexiö (SCHEUTZ).

174. **W. crispula** (BRUCH) = *Ulota crispula* BRID. På trädstammar, sällsynt. Jönköping: Vattenledningen (J. E. Z.)!! Huseby bruk (CLEVE)!! Madesjö: Eskilsryd (EKSTR.)!! Värnamö (EKSTR.). Visingsö: Stigby, Haga och Abrahamstorp (J. E. Z.). — SCHEUTZ upptager: Femsjö, Skeen, Ljunga (STRANDM.) och Vexiö.

var. *β* *lutescens* GRÖNV. Burseryd (SETH).

175. **W. Bruchii** (HORNSCH.) = *Ulota Bruchii* HORNSCH. På trädstammar, temligen allmän och alltid m. fr.

176. **W. Drummondii** (H. Gr.) = *Ulota Drumm.* BRID. På trädstammar, mycket sällsynt. Burseryd (SETH). Femsjö!

177. **W. coarctata** (PALIS.) = *Ulota Ludwigi* BRID. På trädstammar, mycket sällsynt. Femsjö i Hägnen (EL. FR.).

178. **W. americana** (PALIS.) = *Ulota Hutchinsiæ* SCH. På klippväggar, sällsynt. Tenhult: Tjurbergen, utmärkt vacker (ARVÉN). Barkeryd: Boarp vid Kossamaden (ARN.). Ingatorp: Valbacken ymnigt och Ufbergen sparsamt. Hesselby: Stubba-berg. Lönneberga flerestädes. Ankarsrum på klippor vid Hällsjön. Gamleby. Hannäs. Pelarne: Henneklef. Vimmerby: Vinketomta (P. DUSÉN). Vestervik på klippor längs kusten söderut (J. PERSON). Femsjö (EL. FR.)!! Burseryd (SETH). Fågaryd (OSÉEN)!! Nydala: Jernudden. Huseby bruk (CLEVE). Gårdsby: Notteryd! Vexiö: Bäckaslöfs bokhult!

179. **Dorcadion pallens** (BRUCH) = *Ortotrichum pallens* BR. Sällsynt. Barkeryd: Boarp på en af syrén skuggad stenmur m. fr. (ARN.).

180. **D. stramineum** (HORNSCH.) = *Orthotrich. stramineum* HORNSCH. På trädstammar, sällsynt. Jönköping: Rosenlund (J. E. Z.). Barkeryd: Boarp på en stor sten i Boarps äng, på lind i Berghagen ymnigt m. fr. (ARN.). Ingatorp: Himmestorp, Dal och Prestgården öfverallt m. fr. Hesselby: Sjövik ymnigt på gamla björkar m. fr. Karlstorp ymnigt på ask m. fr. Målilla: Rosenfors m. fr. Öfverum: Trollträdgården m. fr. Vestervik! Nydala: Karlsnäs på björk m. fr. Vexiö i Biskopsalléen! Åreda! Algutsboda! »Vestra Småland»! Visingsö: Haga sjöbranter (J. E. Z.).

181. **D. patens** (BRUCH) = *Orthotr. patens* Br. På trädstammar, sällsynt. Visingsö: Haga sjöbranter ytterst sparsamt med *Dorcadiion affine* (J. E. Z.).

182. **D. pumilum** (Sw.) = *Orthotr. pumilum* Sw. På trädstammar och stenar, sällsynt. Barkeryd: Boarp m. fr. (ARN.). Ljungarums kyrkogård (ARVÉN). Hesselby: Sjögle. Karlstorp vid Prestgården. Vimmerby på balsampoppel. Vrigstad på en stenmur vid färgeriet. Hvetlanda. Femsjö (EL. FR.)!! Vexiö! Visingsö flerstädes (J. E. Z.).

183. **D. Schimperi** (HAMM.) = *Orthotrich. Schimperi* HAMM. På träd, sällsynt. Jönköping (J. E. Z.). Algutsboda: Moshult! var. β major GRÖNV. Jönköping på askstammar (ARN.).

184. **D. urnigerum** (MYR.) = *Orthotr. urniger*. MYR. På klippväggar, sällsynt: Jönköping vid vattenledningen (J. E. Z.) och Piko (J. E. Z.)! Ingatorp: Ufbergen (SCHEUTZ). Pelarne: Henneklef. Eds kapell (STRÖMB.).

185. **D. anomalum** (HEDW.) = *Orthotr. anomal* HEDW. På stenar h. o. d. öfver hela provinsen, alltid m. fr.

var. β *saxatile* WOOD. Kristdala: Humlenäs på kalkstensblock ymnigt m. fr. Visingsö på stenar vid Vetterns strand S om hamnen (J. E. Z.).

186. **D. cupulatum** (HOFFM.) = *Orthotr. cupul*. HOFFM. På klippor, sällsynt. Algutsboda (SCHEUTZ). Vexiö (SCHEUTZ). — Ej observerad i Småland af ARNELL, ZETTERSTEDT, SETH eller mig; i Upsala universitets herbarium finnes ej heller några småländska ex. af denna art enligt benäget meddelande af Amanuens SETH.

187. **D. diaphanum** SCHRAD. = *Orthotr. diaphan*. SCHRAD. På träd, synnerligast poppel och alm, sällsynt. Jönköping m. fr. (J. E. Z., ARN. och ARVÉN). Gamleby. Ed. Vestervik vid kyrkogården. Algutsboda prestgård! Visingsö i komministergårdens trädgård, ej sparsamt (J. E. Z.).

188. **D. Lyellii** H. T. = *Orthotr. Lyellii* H. T. På träd, sällsynt. Jönköping: Ryhof (J. E. Z.). Barkeryd: Boarp på ek i Åskedalen sparsamt samt på asp och ek i Boarps üng (ARN.). Eksjö! Ingatorp: Dal på asp, sparsamt. Lemnhult: Helveteshåla (SCHEUTZ)!! Vrigstad: Lundholmen på asp och ek, ymnigt. Femsjö: Råknén! Vilstad (OSÉEN)! Ljunga i Sunnerbo! Annerstad: Skeen! Stenbrohult nära Dihult! Vexiö! Algutsboda!

189. **D. striatum** (L.) = *Orthotr. lejocarpum* BR. & SCH.

På träd, sällsynt. Jönköping: Husqvarna (J. E. Z.). Barkeryd: Boarp på aspar, Åskedalen och Boarps äng m. fr. (ARN.). Hakarp: Brunnstorp (J. E. Z.)!! Hesselby. Vena kyrkogård. Gårdserum. Lemnhult: Helveteshåla (SCHEUTZ)!! Korsberga prestgård! Bäckaby (SCHEUTZ)!! Femsjö! Ryssby (SCHEUTZ)!! Vexiö mellan Räppe och Bergqvara (SCHEUTZ)!! Algutsboda: Thomeshult (SCHEUTZ)!! Visingsö: Haga sjöbranter, mycket sparsamt (J. E. Z.).

190. **D. speciosum** (NEES) = *Orthotr. specios.* NEES. På trädstammar och stenar, allmän och ymnigt fruktbarande.

191. **D. affine** (SCHRAD.) = *Orthotr. affine* SCHR. På trädstammar och stenar, temligen allmän.

var. β fastigiatum (BRUCH) = *Orthotr. fastigiata*. BR. På trädstammar, h. o. d. Jönköping vid Österbrunn (ARVÉN) och Rosenlund (J. E. Z.)!! Barkeryd: Boarp m. fr. (ARN.). Eksjö: Vestanå park. Hult: Ekeberg. Ingatorp flerstädes t. ex. vid Prestgården på fruktträd. Hesselby: Sjövik. Hannäs. Nydala: Karlsnäs på bok. Femsjö (O. G. BLOMBERG)!! Vexiö (SCHEUTZ)!! Ljunga i Sunnerbo (STRANDM.). Algutsboda! Visingsö flerstädes (J. E. Z.).

192. **D. rupestre** (SCHLEICH.) = *Orthotr. rupestris* SCHLEICH. På klippor och stenar, allmän och alltid fruktbarande.

var. β Sturmii (HORNSCH.) = *Orthotr. Sturmii* HORNSCH. Ingatorp på Valbacken. Vimmerby: Storebro. Målilla: Rosenfors. Vexiö på stenmurar åt Kampen! Åreda gästgivaregård! Urshults kyrka!

193. **D. obtusifolium** (SCHRAD.) = *Orthotr. obtusif.* SCHRAD. På aspstammar, allmän och ofta m. fr.

194. **D. gymnostomum** (BRUCH) = *Orthotr. gymnost.* BR. På aspstammar, sällsynt. Jönköping vid Ryhof och Rosenlund (J. E. Z.). Jersnäs (ARN.). Barkeryd: Boarp m. fr. (ARN.). Tenhult (K. JOHANSS.)!! Rogberga (K. JOHANSS.)!! Ödestugu (K. JOHANSS.)!! Almesåkra: Fredriksdals allé (J. E. Z.). Ingatorp vid Dal och Ödhult m. fr. Ökna: Mösshult. Alseda: Slättåkra

195. **Zygodon viridissimus** (DICKS.) BROWN. På träd, sällsynt. Almesåkra: Klintaberg (J. E. Z.). Linderås: Göberga! Femsjö (EL. FR. FL. SCANIC. pag. 239).

196. **Z. rupestris** LINDB. = *Zyg. viridiss. β rupestris* HARTM. FL. På bergväggar, sällsynt. Jönköping: Taberg och vid

vattenledningen (J. E. Z.). Barkeryd: Boarp i Berglagen, vid Karlslöv och på Krökesboberget (ARN.). Hult: Hesslåsdam sparsamt. Hesselby: Fagerkullens södra väggar, ymnigt. Pelarne: Valklef.

197. *Pleurozygodon aestivus* (HEDW.) LINDB. = *Anoectangium compactum* SCHWÄGR. På fuktiga bergväggar, mycket sällsynt. Hult: Hesslåsdam, steril ♀.

198. *Anoectangium Mousseotii* (BRUCH) = *Amphoridium Mousseotii* SCHN. På bergväggar, allmän steril. M. fr. Tenhult: Tjurbergen (ARVÉN). Odensvi (STRÖMB. enligt LINDB. i Öfvers. af K. Vet.-Akad. Förh. 1861, pag. 180).

199. *A. lapponicum* (HEDW.) HEDW. = *Amphor. lappone*. SCHN. På bergväggar, sällsynt. Tenhult: Tjurbergen (ARVÉN). Barkeryd: Boarp m. fr. (ARN.). Hult: Hesslåsdam och Skäljaryds-skuran sparsamt m. fr. Ingatorp: Ufbergen. Kräkshult: Qvill. Hesselby: Fagerkullen m. fr. Pelarne: Kuarpsbergen. Södra Vi: dalgång vid Snonebo m. fr. (P. DUSEN). Törnesfalla: Blekhem. Almesåkra: Klintaberg (J. E. Z.). — Synes saknas vesterledes.

200. *Grimmia ericoides* (SCHRAD.) = *Racomitrium canescens* BRID. var. β *ericoid*. På berghällar och jord h. o. d. åtminstone på höglandet icke allmän. Visingsö (J. E. Z.).

var. β *canescens* (TIMM.) = *Racomitr. canescens* BRID. På höglandet h. o. d., åt Tjust allmän. M. fr. Karlstorp: Pauliström.

201. *Gr. hypnoides* (L.) = *Racomitr. lanuginosum* BRID. Allmän och ymnig på berg och stenar, h. o. d. m. fr.

202. *Gr. fascicularis* (SCHRAD.) C. MÜLL. = *Racomitr. fasciculare* BRID. På bergväggar h. o. d. såsom Tenhult: Tjurbergen m. fr. (ARVÉN). Barkeryd: Boarp flerstädes steril; m. fr. Krökesboberget och branter vid Karlstorp (ARN.). Hult: Skurugata och Högmon. Ingatorp flerstädes, på berg vid Ödhult copiose m. fr. Pelarne: Henneklef. Lönneberga: Hällefors m. fr. Lommaryd! Almesåkra (J. E. Z.). Femsjö! Väthult (OSÉEN)! Algutsboda (SCHEUTZ). Nydala m. fr.

203. *Gr. ramulosa* (LINDB.) = *Racomitrium microcarpum* BRID. På block och stenar, spridd öfver höglandet. Taberg (J. E. Z.). Barkeryd: Boarp vid stig mellan Krökesbo och Lättarp (ARN.). Hult, ej sällsynt, t ex. ofvan Skurugata ymnigt och m. fr., mellan Bogård och Hesslåsdam (C. JENSEN). Ingatorp flerstädes, såsom i skogsmark vid Larstorps häl ytterst ymnig och fruktbarande. Kräkshult m. fr. Hesselby t. ex.

nära Vada ymnigt m. fr. Lönneberga nära station i skogs-mark åt Emarp till, ymnig, stor och fruktbarande. I Tjust endast anmärkt vid Öfverum. Nydala flerestädes på stenar vid stora vägen m. fr. Malmbäck flerestädes vid vägen mellan Malmbäck och Klappa (BERGGR.). — Svinhult: Susehål ymnigt på stenar i bäcken.

204. **Gr. heterosticha** (HEDW.) C. MÜLL. = *Racomitr. heterostichum* BRID. På stenar, allmän och vanligtvis m. fr.

205. **Gr. affinis** (SCHLEICH.) = *Racomitr. affine* SCHLEICH. På klippväggar, hällar och stenar, sällsynt. Jönköping: Dunkehällar, ofvan Torpa och Piko (ARN.). Husqvarna. Barkeryd: Boarp på bergvägg vid Kibbingsnässjön vid lilla viken nära Husartorpet m. fr. (ARN.). Hult: Hessläsdam ymnigt, fast sparsamt m. fr. Ingatorp: berghällar nära Slammarspsbäcken, ymnigt steril.

206. **Gr. aquatica** (BRID. C. MÜLL.) = *Racomitr. protensum* AL. BR. På klippväggar, sällsynt. Jönköping: Dunkehällar (J. E. Z.), Stadsskogen m. fr. (ARVÉN). Jerstorp: Korpberget (ARN.). Tenhult (ARN.). Barkeryd: Boarp vid rågång till Alarp (ARN.). Hult: Skurugata! Ingatorp: Byrum (en högst egendomlig form!). Målilla: Rosenfors. Ankarsrum. Eds bruk. Almesåkra: Klintaberg (J. E. Z.). Femsjö! Vilstad!

207. **Gr. acicularis** (L.) C. MÜLL. = *Racomitr. aciculare* BRID. På stenar i stömmar och på fuktiga bergväggar, allmän och vanligen m. fr.

208. **Gr. patens** (DICKS.) BR. eur. = *Racomitr. patens* HUB. och SCH. SYN. På solöppna stenar och bergväggar, sällsynt. Jönköping: Dunkehällar (J. E. Z.). Grenna! Bredestad! Barkeryd flerestädes och ymnig m. fr. på bergväggar vid Karl-torp (ARN.). Forserum nära Runseryd, ymnigt (ARN.). Eksjö! Hult: Skurugata m. fr. Solberga i Vestra härad! Ingatorp vid prestgården. Rumskulla: Väggaberg, temligen ymnigt. Malm-bäck: Pustanäs (J. E. Z.). Nydala: Karlnäs. Femsjö! Vilstad!

209. **Gr. unicolor** HOOK. På solöppna hällar och stenar, sällsynt. Jönköping: Husqvarna m. fr. (MAGN. ÖSTMAN). Ingatorp: Skrälechie sparsamt och på hällar vid Byrumsjön ymnigt. Vestrum nära Dagsbo.

210. **Gr. campestris** BURCH. = *Gr. leucophæa* GREV. På stenar, sällsynt. Visingssö: på grästen vid Vetterns strand vid Pavola Malm och mellan Pavola Malm och Vrixlösa båthus ej sparsamt (J. E. Z.).

211. **Gr. ovalis** (HEDW.) = *Gr. ovata* W. M. På stenar, sällsynt. Tenhult: Tjurbergen m. fr. (ARVÉN). Barkeryd: Boarp i Berghagen m. fr. (ARN.). Rumskulla: Väggaberg m. fr. Hesselby: Fagerkullen m. fr., sparsamt. Pelarne: Henneklef m. fr., ymnigt. Lönneberga nära Lidhem m. fr. Ankarsrum vid Hällsjön, ymnigt. Femsjö (EL. FR.)!! Visingsö söder om hamnen (J. E. Z.).

212. **Gr. ovata** W. M. = *Gr. commutata* HÜB. På hällar, stenar och stundom på klippor, sällsynt. Jönköping: Dunkehallar (J. E. Z.). Husqvarna (J. E. Z.)! Boarp i Berghagen, mera sparsamt (ARN.). Grenna: Brahehus! Vista kulle! Säby: Säthälla! Ingatorp vid Bysjön och Prestgården. Rumskulla vid Gröndal. Pelarne: Henneklef m. fr. ymnigt. Ankarsrum flerestådes m. fr. Ukna: nära Vindomen. Södra Vi (P. DUSÉN). Törnesfalla! Eds kapell (STRÖMB.)!! Vestervik! Visingsö: Nässödra udde och på en stor sten nedom Haga (J. E. Z.).

213. **Gr. elatior** BRUCH. På klippväggar och stenar, sällsynt. Taberg (J. E. Z.)! Pelarne: Henneklef steril ♀.

214. **Gr. decipiens** SCHULTZ = *Gr. Schultzii* BRID. På klippväggar och stenar, sällsynt. Ingatorp: »Skrålehie» sparsamt. Rumskulla: på klippa vid en dam nära Ventzelholm. Ankarsrum vid Hällsjön m. fr. Visingsö på stora stenen vid prestgården i stor myckenhet (J. E. Z.).

215. **Gr. Hartmani** SCH. På stenar och klippor allmän, men alltid steril; icke iakttagen kring Burseryd af SETH. — En anmärkningsvärdt stor, ända till ett par decimeter lång form växer i Vadadalen.

216. **Gr. pulvinata** (L.). På sten och kalkrappade murar, ganska sällsynt och vanligtvis i ringa individmängd. Jönköping: ytter hamnarmen (J. E. Z.), östra kyrkogården ej sparsamt (ARVÉN). Ingatorp mycket sparsamt på en sten vid Prestgården m. fr. Kristdala: Humlenäs på block af silurisk kalk, ganska ymnigt och m. fr. Femsjö! Vilstad (OSÉEN)! Ljunga i Sunnerbo (STRANDM.)! Annerstad: Skeen! Långaryds kyrka! Visingsö på grästen vid Vetterns strand vid Pavola Malm (J. E. Z.)

217. **Gr. microcarpa** (GMEL) = *Racomitrium sudeticum* BR. & SCH. På klippor och stenar, mycket sällsynt. Malmbäck: nära Klappa (BERGGE.).

218. **Gr. Muehlenbeckii** SCH. På stenar och bergväggar; österut mycket allmän och vanligen fruktbarande, synes der-

emot denna art i vestra delen vara ganska sällsynt och är blott uppgiven för Femsjö (AHNF.)!! Sjelf har jag tagit den vid Nydala. Visingsö på grästen vid Kumlaby och Säby (J. E. Z.).

219. **Gr. torquata** HORNSCH. På klippväggar, sällsynt; mest i höglandets skogsbygder. Barkeryd vid Karlslorp (ARR.). Ölmestad: Ingarydsdal! Hult: Skurugata (*f. pilifera* ZETT.), Hesslåsdam copiose, Vestralund och Skäljaryd. Ingatorp: Larstorpshål, »Skrålehie», Putteklef, Slammarp o. s. v. Hesselby: Fagerkullen. Pelarne: Valklef. Törnesfalla: Blekhem. Öfverum: Trollträdgården sparsamt, och i förkrympt form. Södra Vi: Snonebo (P. DUSÉN). Korsberga: Skäftesfallshåla. Ökna: Djupskur.

220. **Gr. apocarpa** (L.) HEDW. På stenar och klippväggar, allmän och vanlig m. fr.

221. **Gr. gracilis** SCHLEICH. = *Gr. apocarpa var. β gracilis* BR. & SCH. På klippor, sällsynt. Hult: Hesslåsdam. — LIMPRICHT säger i Rabenh. Krypt. Fl. Band IV, pag. 700: »Gewiss ist die Verwandtschaft dieser drei Arten (*Schistidium apocarpum*, *gracile* och *alpicola*) eine recht innige; indess ist jeder Art durch eigenen Habitus und eine Summe von Merkmalen charakterisiert, so dass sie besser als eigene Species betrachtet werden».

16. Andreæaceæ.

222. **Andreæa Rothii** W. M. = *A. rupestris* TURN. På klippor, sällsynt. Jönköping: Dunkehallar! Västervik: »Lynningsberget» (J. PERSON). Femsjö (EL. FR.).

223. **A. petrophila** EHRL. På klippor och stenar, allmän och vanlig m. fr.

Pleurocarpi.

I. Hypnaceæ.

1. *Thyidium tamariscifolium* (NECK.) = *Thujidium tamariscinum* BR. & SCH. På fuktig skogsmark, ej sällsynt t. ex. Grenna (C. A. A.)!! Jönköpingstrakten flerestädes (enl. J. E. Z. och ARN.); Ryhof m. fr. (ARVÉN). Barkeryd: Boarp nedom branter vid Karltorpssjön samt i kårr nära Häntagölen och Forserum på Runseruds skog (ARN.). Tenhult (ARN.). Almesåkra (J. E. Z.)! Hult i skurorna flerestädes Ingatorp ganska allmän; m. fr. i barrskogskärt S om stationen (ARN.). Hesselby: Vadadalen m. fr. Pelarne: Valklef och Henneklef. Ökna: Pauliström. Södra Vi: Ramsefallsdalen. Törnesfalla: Blekhem. Oskars socken: Björnsjö (E. V. E.)!! Burseryd (SETH). Femsjö (EL. FR.)!! Visingsö (J. E. Z.).

2. *Th. delicatulum* (L. HEDW.) MITT. På stenar och jord i skuggiga bäckdalar, stundom på nedre delen af trädstammar eller i gräsmattor h. o. d. Jönköping: Rosenlunds branter (ARN.), Fiskarhemmet m. fr. och Henriksbo (ARVÉN), Vesterbrunn på dikesbranter och torffjord (ARN.). Ljungarums kyrkogård (ARN.). Tenhult (ARN.). Barkeryd: Boarp på sten vid bäck från Häntagölen (ARN.). Hult: Hessläsdam, copiosissime. Ingatorp flerestädes t. ex. Putteklef på stenar i en bäckdal ♀ (ARN.), på stenar i en bäck Ö om stationen, på skuggad jord å en mad midtför färgeriet o. s. v. Hesselby: Vadadalen vid foten af en fuktig bergvägg. Vrigstad: Biskopsbo på skuggade stenar vid ett källdrag. Visingsö t. ex. i Stigby sjöbranter (J. E. Z.).

3. *Th. recognitum* (HEDW.) = *Thujidium delicatulum* BH. & SCH. På skuggade stenar, på trädrotter, i gräsmattor, ej sällsynt t. ex. Jönköping: Skinnerstad m. fr. (ARN.), Knäryd m. fr. (ARVÉN). Barkeryd: Boarp allmän äfven m. fr. (ARN.). Tenhult (ARN.). Hult: Hessläsdam m. fr. Ingatorp flerestädes m. fr. t. ex. Bergsäng. Hesselby: Baggarps. Södra Vi m. fr. (P. DUSEN). Vrigstad: Lundholmen i parken. Nydala: Jernudden o. s. v. Möjligen sällsyntare än de båda föregående.

4. *Th. abietinum* (L.). På torra solbrända hällar, torra backar, stenören och stundom på basen af aspstammar, allm.; med frukt i Hamnaryds kalkbrott.

5. *Th. Blandowii* (W. M.). Kärrängar, sällsynt. Grenna: Mellby (C. A. A.)!!; Jönköping: Ljungarum (ARVÉN). Barkeryd: Boarp i kärrdrag nedom »Gubben» och på Kossamaden under små pil- och albuskar m. fr. (ARN.). Säby: Gransbo (SCH.). Ingatorp flerestädes t. ex. Dal, Haddås och Larstorp m. fr. Karlstorp: Ryd m. fr. Vimmerby: Storebro m. fr.— Ej anmärkt fr. vestra Småland.

6. *Leskea nervosa* (BRID.) MYR. På skuggade stenar, stenmurar och trädstammar, h. o. d. mest i östra Småland t. ex. Grenna! Jönköping: kyrkogårdsmuren (ARN.). Barkeryd: Boarp (ARN.). Säby! Askeryd! Linderås! Adelöf! Marbäck! Jersnäs (SCH.)!! Hult: Ingatorp. Karlstorp. Ökna. Pelarne. Öfverum. Åsheda (SCH.)!! Bergunda! Åreda! Åsa! o. s. v. — Alltid steril!

7. *L. polycarpa* EHRL. På fuktiga, skuggade ställen, öfver stenar, sälls. Målilla: Rosenfors vid qvarnen, ymn. m. fr.

8. *Anomodon viticulosus* (L.) H. På skuggade bergväggar samt på trädstammar h. o. d. t. ex. Jönköpingstrakten flerest. såsom vid Husqvarna m. fr. (J. E. Z. och ARVÉN)!, Vattenledningen (J. E. Z.)!, Rosenlunds branter (ARN.), Taberg (J. E. Z.)! Linderås: Göberga! Säby på Holavaden! Ölmestad: Ingarydsdal! Hult: Skurugata. Karlstorp i prestgårdens äng. Pelarne: Henneklef. Åsheda: Germunderyd! Åsets kalkbrott! Burseryd (SETH). Vilstad: Sännäs! Femsjö!

9. *A. attenuatus* (SCHREB.) HÜBEN. På skuggade klippor och stammar, icke allmän. Jönköpingstrakten flerest. t. ex. Husqvarna (ZETT., ARN.), Vattenledningen (ZETT.)!!, Skinnerstadbäcken (ARN.). Grenna vid Narbäcken! Pelarne: Henneklef. Öfverum: Trollträdgården. Eds bruk på skuggade klippor. Burseryd (SETH). Vilstad: Sänuäs! Femsjö (E. FR.)!! Alltid steril.

10. *A. longifolius* (AHNF.) HARTM. På skuggade trädstammar, samt på klippor h. o. d., alltid steril. Jönköpingstrakten: Husqvarnabergen, Rosenlund och Taberg (J. E. Z.)!! Vrigstad: Lundholmen i parken ♂. Nydala: Karlsnäs i bokskogen ♂. Bäckaby: Rösås! Karlstorp flerest. ♂. Ingatorp flerest. såsom vid Himmestorp ♂. Burseryd (SETH). Vilstad: Säpnäs!

11. **Amblystegium filicinum** (L.). Vid foten af fuktiga klippor, på jord och stenar, sällsynt. Grenna! Jönköping vid Vattenledningen (J. E. Z.), Rosenlund (ARN.) och Taberg (ARN.). Adelöf! Bredestad! Solberga: Hamnaryddalgången (P. DUSEN). Ingatorp: Ryssebo på stranden af en bæk m. fr. Pelarne: Henneklef m. fr. Femsjö (EL. FR.)!! Visingsö (J. E. Z.).

12. **A. fluviatile** (Sw.) Br. eur. På skuggade stenar i bäckar, på rötter och jord mellan stenar, sällsynt. Grenna vid Röttle! Husqvarna! Barkeryd: Boarp vid Alarpsjöns strand ymnig, äfven m. fr. (ARN.). Marbäck vid St. Herresta! Almesåkratrakten (J. E. Z.)! Hesselby på stenar i Vadabäcken, sparsamt m. fr. Gamleby: Gursten på stenar i en bæk, steril. Asa herregård! Femsjö!

13. **A. serpens** (L.) Br. eur. På jord, trädrötter och stenar allm. äfven m. fr.

14. **A. Juratskæ** SCH. Sällsynt. Barkeryd: Boarp på norra väggen af huset vid källan »Gubben» m. fr. (ARN.). Hamnaryds kalkbrott på fuktig jord bland *Thyidium abietinum* steril.

15. **A. Sprucei** (BRUCH) Br. eur. Sällsynt. Husqvarna (J. E. Z.)!!

16. **A. subtile** (HEDW.) Br. eur. På trädrötter, sällsynt. Karlstorp på askrötter i prestgårds äng m. fr. Södra Vi mellan Trängrötsle och Bäckhult m. fr. (P. DUSEN). Femsjö: Yaberg på gamla brädtak (EL. FR.).

17. **A. riparium** (L.) Br. eur. Vid sjöstränder på jord och murket träd, h. o. d. Jönköping vid Strömsberg (ARN.). Barkeryd: Boarp vid Storgölen sparsamt (ARN.). Adelöf! Almesåkra! Ingatorp allm. Södra Vi vid sjön Nossen (P. DUSEN). Hultsfred vid sjön. Ökna vid Lillån! Korsberga! Vexiö! Kalmar (E. V. E.)!! Nydala vid sjön Rusken. Burseryd (SETH). Femsjö!

var. β distichum SCH. Visingsö (J. E. Z.)!!

18. **A. elodes** (SPRUCE). På öfversvämmade rötter, stammar och jord mellan stenar på stränder, sällsynt: Barkeryd: Boarp på alrötter vid qvarndammen, samt på pilstammar och jord mellan stenar vid Alarpsjön och Ribbingsnässjön ymnig, fast sparsamt m. fr. Pelarne: Henneklef på fuktig jord.

19. **A. chrysophyllum** (BRID.) DE N. På skuggade bergväggar, trädstammar och jord, sällsynt. Jönköping: Rosenlund på en ängsväg m. fr. (ARN.). Taberg! Tenhult flerest. (ARVEN). Barkeryd: Boarp i branter på norra sidan af Ribbingsnässjön

nära husartorpet samt på en aspstam vid Sörgården (ARN.). Eksjö! Ingatorp: »Skrålechie» och Putteklef på trädstammar m. fr. Pelarne: Henneklef vid foten af en fuktig bergvägg m. fr. Årsets kalkbrott! Algutsboda!

var. β tenellum SCHIMP. Visingsö flerest. vid östra stranden t. ex. Stigby sjöbranter, sjöbranten söder om hamnen samt Pavola malm (J. E. Z.).

20. *A. protensum* (BRID.). På trädstammar och jord i kårrmark, sällsynt. Ingatorp på en- och sälgstammar i kårr ofvan stationen m. fr. Visingsö flerest. t. ex. i diken i nya ekplanteringen vid Haga, i den s. k. Stigbyhagen samt i diken nedom södra skolhuset (J. E. Z.).

21. *A. stellatum* (SCHREB.). I kårrmark: steril allmän, fast mindre ofta fruktsättande.

22. *A. polygamum* Br. eur. På sjöstränder, sällsynt. Jernäs: stranden af Nätaren steril (ARN.). Barkeryd: Boarp flerest. m. fr. t. ex. Alarpsjöns strand på jord mellan stenar, vid Ribbingsnässjön, Häntagölen och Karltorpsjön, samt vid Qvandammen bland *Ambl. elodes* (ARN.). Ingatorp vid sjöstranden. Nydala vid Rusken. Visingsö i diken nedom södra skolhuset (J. E. Z.).

23. *A. fallaciosum* (JUR.). I kårrmark, sällsynt. Ingatorp i ett kårr nedom prestgården, steril.

24. *A. glaucum* (LAM.) = *Hypnum commutatum* HEDW. Vid bäckar och på fuktiga ställen, sällsynt. Grenna vid Gerabäcken (SCH.). Mellby (C. ALFR. ANDERSSON)!! Femsjö (EL. FR.)!!

25. *A. falcatum* (BRID.) = *Hypn. commutatum* var. β *falcatum* SCH. På fuktiga ställen, sällsynt. Jönköping på mergel vid Henriksbo (ARN.). Grenna (SCH.)!! Pelarne: Henneklef på en fuktig bergafsats, sparsamt.

26. *A. Sendtneri* SCH. Sällsynt. Jönköping i kårr vid Lillsjön (J. E. Z.)! och vid Jordbron (ARN.). Ankarsrum (*form. indefinitum* SAN.).

26½. *A. Wilsoni* (SCHIMP.) = *Hypn. Sendtneri* β *Wilsoni* SCH. I djupare kårr och vattenfylda diken, sällsynt. Jönköping: Lillsjöökärren vid spängerna, flytande på vattnet i ett djupt dike, ymnig och vacker, men steril. Ex. fullständigt öfverensstämmende med beskrifning och teckning i Br. eur., Musc. Scand. samt Limpr. Krypt. Flora.

27. *A. intermedium* (LINDB.). Sällsynt. Jönköping i kårr flerest. (J. E. Z.)!!, vid Jordbron (ARN.). Barkeryd: Boarp

m. fr. (ARN.). Almesåkra (J. E. Z.)!! Rogberga (K. JOHANSSON)!! Öggestorp (K. JOHANSSON)!! Hesselby: Vallnäs. Södra Vi: Skärstad (P. DUSEN). Ljungby (EKSTRAND)!! Burseryd (SETH). Visingsö flerest. (J. E. Z.).

α verum SAN. Ingatorp: Bruzaholm.

α verum $\dagger\dagger$ arcticum SAN. Barkeryd: Boarp på näset till halfön i Ribbingsnässjön (ARN.).

var. **Cossoni** SCHPR. Barkeryd: Boarp på stranden nedom Kossamaden (ARN.).

28. **A. revolvens** (Sw.) DE N. Sanka kärr, försumpningar och öfversilade berghällar, sällsynt. Barkeryd på näset till Ribbingsnässjön (ARN.). Hults socken (Sch.)! Ingatorp flerest. t. ex. på af källvatten öfversilad torftäckt häll nära Broholm, i djupt kärr NO om prestgården, i diken vid järnvägen Ö om stationen. Ljungby: Källstorp (E. V. E.).

$\dagger$ fuscum SAN. Ingatorp: Bruzaholm på våt klippvägg n. »Skrålehie».

$\dagger\dagger$ brunneum SAN. Rumskulla: Gröndal på af en bæk öfversilade torftäckta hällar.

$\dagger\dagger$ violascens SAN. Ingatorp i kärr NO om prestgården.

29. **A. lycopodioides** (NECK.) DE N. I djupa kärr, sälls. Säby: Gransbo! Femsjö (EL. FR.)!! Visingsö i kärr vid skolhuset ej sparsamt (J. E. Z.).

30. **A. vernicosum** (LINDB.). Kärr, sälls. Jönköping: kärr vid Jordbron (ARN.), i Ljungarumsskogen (ARVÉN) och vid Lillsjön (J. E. Z.)! Barkeryd: Boarp på Kossamaden och nedom »Gubben» (ARN.). Säby, norra delen i kärr vid Sommen! Ingatorp flerest. såsom kärr NO om prestgården, kärr vid Larstorp och Haddås. Karlstorp vid Ryd. Vimmerby: Storebro. Södra Vi: Skärstad (P. DUSEN).

var. β majus LINDE. Ingatorp i kärr nedom kyrkan. Vimmerby: Storebro.

31. **A. aduncum** L. = *Hypn. uncinatum* H. På stenar, klippor och trädstammar allmän.

α suetum **) medium SAN. Ingatorp på klippor ofvan Uf bergen m. fr.

α suetum ***) plumosum SCHPR. Klippväggar h. o. d. Barkeryd: Boarp vid Karlstorp och i Berghagen m. fr. Ingatorp m. fr.

β plumulosum **) implexum SAN. Bekläder ofta basen och rötterna af aspar, säkerligen ganska allmän.

32. *A. exannulatum* (*Br. eur.*) DE N. I kärr flerest.

a) *typicum* SAN. Barkeryd: Boarp t. ex. vid Qvarnåns utlopp; sluttning mot Ribbingsnässjön m. fr. (ARN.). Storebro: Ågegöl. Kristdala n. Humlenäs; Vestervik: Norrlandet.

**) *occultum* SAN. Storebro.

***) *fumigatum* SAN. Barkeryd på näset i Ribbingsnässjön (ARN.). Ingatorp i kärr NO om prestgården.

****) *purpurascens* SAN. Barkeryd: Boarp nedom källan «Gubben», vid Lillsjön och på näset i Ribbingsnässjön (ARN.). Hult i kärr nära Skurugata. Ingatorpstrakten flerest. allm. och rikt fruktbarande t. ex. i kärr S om stationen.

b) *acutum* SAN. Barkeryd på Kossamaden (ARN.).

33. *A. fluitans* L. I kärr och försumpningar allm. och ofta fruktsättande. Af former må anföras:

a) *fontanum* b) *Holleri* SAN. Barkeryd vid Ormgölen (ARN.).

γ) *falcatum* SCHIMPER. Humlenäs i en dam.

**) *tricolor* SAN. Ingatorp i kärr NO om prestgården.

***) *robustum* SAN. Vimmerby: Storebro i ett jernvägsdike.

δ) *amphibium* a) *alpinum* SAN. Vestervik: Grönö i klipphål vid stranden. Ingatorp nära färgeriet på en af källvatten översilad berghäll.

**) *remotius* ff) *plumosum* SAN. Ingatorp.

***) *flaccidum* SAN. Ingatorp i kärr vid Prestgården.

****) *pectinatum* SAN. Vestervik: Spårö på fuktiga strandklippor.

*****) *angustifolium* f. *Schulzei* SAN. Vimmerby: Storebro. Ingatorp.

c) *paludosum* ff) *terrestre* SAN. Barkeryd: Boarps äng, vid Källerydsgölen och vid Ormgölen (ARN.). Ingatorp flerest. Burseryd (SETH).

f) *submersum* **) *tenuissimum* SAN. Barkeryd: Boarp vid Ormgölen flytande i ett dike (ARN.).

h) *Arnelli* SAN.¹. Ingatorpssjön vid öfvergången till ön.

e) *Rotæ* (DE N.). Barkeryd: Boarp vid Sörgården med *Amblyst. Richardsoni* (ARN.).

Hybrida former:²

A. fluitans × *aduncum* α) *paludosum* SAN. Barkeryd: Boarp vid Källerydsgölen m. fr. (ARN.).

¹ Bryologische Fragmente II Von Dr. C. SANIO. Separat-Abdruck aus »Hedwigia« 1887. Heft. IV, V. Pag. 20.

² Bryologische Fragmente III von Dr. C. SANIO. Harpidien-Eastarde. Separat-Abdruck aus »Hedwigia« 1887. Heft. V, VI.

A. fluitans × aduncum e exannulatum SAN. Ingatorp nära Haddås.

A. fluitans × vernicosum SAN. Ingatorp i kärr nedom kyrkan.

34. **A. Kneiffii (Br. eur.) = Hypn. aduncum L. enl. SANIO.** Fuktiga ställen, diken och kärr, sällsynt. Jönköping i kärr vid sjön! Visingsö i vattengropar i ekplanteringen ofvan Rönås och i prestgårdens kärr (J. E. Z. «*Hypn. Kneiffii* SCHIMP. *Coroll. = H. aduncum* SCHIMP. SYNON.»).

Anmärkningsvärdare former:

α Blandowii a pungens H. MÜLL. Ingatorp: mader vid torpet »Rocka». Vimmerby på mader mellan staden och Storebro.

c polycarpon BLAND. Boarp (ARN.). Lofta »Klarakülla».

d intermedium SCHIMP. Tryserum: Skrickerum i den vattenfylda koppargrufvan.

γ Hampei d tenue SCHIMP. Solberga: Hämmaryds kalkbrott, ganska ymnig.

** dubium SCHIMP. Törnesfalla: Blekhem i ett dike.

g angustifolium ** obversum SAN. Barkeryd: Boarp på bottnen af Ribbingsnässjön 4—5 fot djupt (ARN.).

s Schimperi a capillifolium WARNST. Barkeryd: Boarp på Storgölens strand bland *Equisetum fluviatile* (ARN.).

35. **A. scorpioides** (L.). Kärr och pölar temligt allmän, h. o. d. m. fr. t. ex. Barkeryd (ARN.). Ingatorp. Vrigstad vid »Killebäck». Vid Lillahem i Hult en vacker guldgul form förvillande lik *A. lycopodioides*.

36. **A. palustre** (Huds.). Stenar och pölar vid vatten, stundom på fuktiga klippväggar h. o. d., vanligen fruktbärande; t. ex. Jönköping vid hamnen, Husqvarna och vid vattenledningen m. fr. (J. E. Z.)!! Grenna vid Röttle! Barkeryd: Boarp vid qvarn på fuktiga väggar. Hesselby spars., men med ymniga frukter. Vadadalen på stenar i bäcken ymnigt m. fr. Pelarne: Kuarp spars. på fuktiga bergväggar. Vimmerby: Storebro vid bruket m. fr. Ankarsrum vid bruket på vattenrännor, stenar o. d. m. fr. Gamleby: Gursten. Öfverum på vattenrännor. Burseryd (SETH). Visingsö mångenstädes på stenar och berghällar, men endast i östra branterna (J. E. Z.).

37. **A. giganteum** (Sch.) De N. = *Hypn. giganteum* Sch. I djupare kärr, pölar o. s. v. icke allmän. Jönköping i Ljungarumsskogen! Barkeryd: Boarp nedom källan »Gubben» samt vid qvarn ymn. m. fr. (ARN.). Ingatorp i kärr NO om sta-

tionen samt i gamla lergropar vid Dal m. fr. Hult i kärr nedom Skurugata. Vimmerby vid Storebro. Lemnhult: Hälveteshåla! Vestervik! Algutsboda (Sch.). Vrigstad i kärrmark vid »Källebäck». Visingsö flerest. (J. E. Z.). — Ej uppgiven vesterifrån!

38. *A. Richardsoni* MITT. = *Hypn. Breidleri* JUR. Djupa kärr, försämpningar och pölar, sällsynt. Jönköping i kärr vid Lillsjön. Barkeryd i en försämpning vid Boarps södregård, vid östra ändan af Häntagölen samt på Kossamaden temligen rikligt m. fr. (ARN.). Ingatorp i kärr NO om prestgården samt vid Dal och i skogskärr S om stationen m. fr. Vimmerby: Storebro m. fr. Vrigstad: »Källebäck» i kärrhålor. Burseryd: Påbo (SETH).

39. *A. cordifolium* (HEDW.) DE N. = *Hypn. cordifolium* HEDW. I kärr, diken och på fuktig mark, allmän och ofta fruktbarande.

40. *A. stramineum* (DICKS.) DE N. = *Hypn. stramineum* DICKS. I kärr, allmän. M. fr. Jönköping vid »spängerna», rikligt (ARN.). Ingatorp, flerstädes. Vimmerby: Storebro o. s. v.

var. β obscurum. Särdeles vacker i ett jernvägsdike nära Sjögle i Hesselby.

41. *A. trifarium* (W. M.) DE N. = *Hypn. trifarium* W. M. I djupare kärr, mycket sällsynt och i ringa individmängd. Jönköping: kärr vid Jordbron (J. E. Z.; ARN.); kärr i Ljungarumsskogen, ymnigt.

42. *Hypnum purum* L. I skogs- och ängsmark, sällsynt, synnerligast västerut. Jönköpingstrakten flerstädes (enligt J. E. Z., ARN. och ARVÉN); m. fr. nära Rosenlundsbranter (ARVÉN); Tenhult sparsamt m. fr. (ARN.). Grenna vid Kabbarpsvägen! Barkeryd flerstädes i lunderna (ARN.). Skede vid Sjundefallet. Ingatorp mycket sparsamt i skog vid Klinten. Rumskulla: östra sidan af en dalgång N om Wentzelholm (P. DUSÉN). Vestrum i äng nära Dagsbo. Ljungby (EKSTR.)!! Visingsö flerstädes och ofta i mängd (J. E. Z.).

43. *H. striatum* SCHEEB. = *Eurhynchium striatum* SCHIMP. I skogsmark öfver stenar, stundom beklädande basen af trädstammar, h. o. d. Jönköping: - Husqvarna m. fr., Skinnersta m. fr. och ofvan Jära (ARN.). Grenna! Säby i Holaveden! Barkeryd: Boarp flerstädes ofta m. fr. Almesåkra: Storqvarn och Klintaberg (*forma „foliis estriatis“*) (J. E. Z.). Hult i alla skurorna ofta m. fr. Ingatorp: Skrälechie m. fr.: Valbacken, sparsamt steril. Hesselby: Baggarpsdalens och Vadadalens m. fr.

Korsberga (Sch.)!! Ökna (Sch.). Asa: Gastagropen! Gårdsby: Notteryd (Sch.). Vexiö: Kronoberg och Evedal (Sch.). Kristvalla (EKSTR.)!! Femsjö vid Elmås!

var. β longifolium ZETT. Visingsö, sjöbranterna nedom Haga sparsamt (J. E. Z.).

44. *H. strigosum* HOFFM. = *Eurhynchium strigosum* BR. & SCH. Skuggad jord, bergsrötter, stenar samt ofta klädande basen af trädstammar, h. o. d. oftast m. fr. Jönköping flerest. t. ex. Skinnerstad på trädrötter m. fr. (ARN.), Husqvarna och Taberg (J. E. Z.). Barkeryd: Boarp flerestädes såsom i Bergshagen m. fr., Alarp på lerjord (ARN.). Adelöf: Brahälla! Grenna! Almesåkra (J. E. Z.). Hult: Vesträlund och Hessläs-dam m. fr. Ingatorp: Skrälechie m. fl. ställen m. fr. Hesselby: Vadadalens praktfull och ymnig m. fr. Lemnhult! Ökna! Korsberga! Pelarne: Kuarp. Eds bruk. Törnesfalla: Blekhem. Årsets kalkbrott! Asa! Braås! Vexiö. Visingsö (J. E. Z.) o. s. v. — Artens utbredning vesterut är mig obekant.

var. β præcox (Sw.) WAHLENB. = *Eurh. strigos. β imbricatum* Sch. På jord h. o. d. Jönköping: Ryhof, Sanna!! och Taberg (J. E. Z.)! Eksjö: Soåsen! Ingatorp: Ufbergen m. fr. Hesselby: Vadadalens m. fr. Säby: Holaveden! Visingsö: i diken N om Smedstorp (J. E. Z.).

45. *H. Stokesii* TURN. = *Eurh. Stokesii* BR. & SCH. Skuggad jord samt vid klipprötter, sällsynt. Jönköping: Husqvarna (J. E. Z.). Jerstorp: Korpberget (ARN.). Almesåkra: Klintaberg (J. E. Z.)!! Hult: Skäljarydsskuran (praktfull!) och Hessläs-dam. Törnesfalla: Blekhem. Kalmar vid Svaneberg (EKSTR.)!! Visingsö på gångar i Kungsskogen mångenstädes (J. E. Z.).

46. *H. Swartzii* TURN. = *Eurhynch. praelongum* var. *β atrovirens* HARTM. *Skand. Fl. II*, pag. 25. På jord sällsynt. Jönköping nära Rosenlund (J. E. Z.). Lemnhult: Helveteshåla. Kristdala: Humlenäs.

47. *H. hians* HEDW. På skuggade klippor och kalkhaltig jord, sällsynt. Ökna vid guldgrovorna, ymnig men steril.

48. *H. distans* LINDB. = *Eurhynch. praelongum* BR. & SCH. *α pro parte*. På skuggad jord, på åkrar, i lundar o. s. v., allmän och ofta fruktbarande.

49. *H. crassinerve* TAYL. = *Eurhynch. crassinervium* SCH. På stenar och klippväggar sällsynt. Jönköping: Husqvarna ofvan Rosendala (ARN.). Öfverum: Trollträdgården på block ymnigt. Ed på stenar i en äng nära bruket. Alltid steril.

50. *H. piliferum* SCHREB. = *Eurhynch. piliferum* BR. & SCH.
På skuggad jord, i gräsmattor o. d. steril allmän. M. fr. Jönköping h. o. d. (ARN.). Ingatorp vid prestgården.

51. *H. rusciforme* NECK. = *Rhynchosstegium rusciforme* BR. & SCH. På stenar i bäckar, på qvarnrännor o. d., icke allmän, men vanligen m. fr. Jönköping i Vattenledningsbäcken m. fr. och i Dunkehallarån (ARN.). Grenna i Narbäcken! och Gerabäcken (SCH.). Adelöf! Barkeryd: Boarp på 4—5 fots djup i Ribbingsnässjön, sparsamt (ARN.). Almesåkra vid Storqvarn (J. E. Z.). Hesselby: Vada m. fr. (*f. inundata* BR. & SCH.). Ankarsrum ymnig och i flera former, m. fr. Gamleby: Gursten. Moheda: Grennaforsa (SCH.). Visingsö: Stigby sjöbranter.

var. β complanatum (BR. & SCH.). Ankarsrum vid bruket på vattenrännor ymnigt m. fr.

var. γ julaceum BR. & SCH. Husqvarna (J. E. Z.)!!

52. *H. velutinum* L. = *Brachythecium velutinum* BR. & SCH. På trädrötter, skuggad jord, stenar m. m. allmän äfven m. fr.

53. *H. pseudoplumosum* BRID. = *Brachyth. plumosum* BR. & SCH. På stenar i bäckar, fuktiga bergväggar, ytterst sällan på träd, h. o. d. Jönköping mångenstädes såsom Skinnerstadbäcken m. fr. (ARN.), Husqvarna (ARVEN). Dunkehallar, yttre hamnarmen och Taberg (J. E. Z.). Grenna! Tenhult (ARVÉN). Barkeryd: Boarp spars. (ARN.). Almesåkra: Storqvardsalen (J. E. Z.). Hult: Skurugata och Hessläsdam, m. fr. På senare stället ofta på murkna trädstammar. Ingatorp: »Puttklef» och Slammarp. Hesselby: Vada m. fr. och Funghult. Lönneberga: Hällefors m. fr. Pelarne: Valklef m. fr. Gårdserum (HJ. MOSÉN). Kalmar vid Skälby (EKSTR.)!! Ljungby: Strömsholm (EKSTR.)!! Ökna! Lemnhult: Helveteshåla! Vexiö (SCH.). Asa herrégård (SCH.). Femsjö!

54. *H. viride* LAM. = *Brachyth. populeum* BR. & SCH. Skuggade bergväggar, stenar och trädrötter, allmän äfven m. fr.

var. β majus SBH. = *Hypn. concinnum* HARTM. Fl. Ed. VI
enl. SCHEUTZ. Ingatorp: Bruzaholm m. fr.

55. *H. reflexum* STARK. På skuggad jord, stenar och trädrötter, sällsynt, men har vanligen frukt. Jönköping (J. E. Z.). Tenhult (ARN.). Barkeryd: Boarp i björklunden N om Storgölen m. fr. (ARN.). Almesåkra: Storqvarn och Gydeberg (J. E. Z.). Hult: Skurugata och Hessläsdam ymn. m. fr. Ingatorp flerestädes m. fr. Hesselby: Vada och Baggarp ymn. m. fr.

Pelarne: Valklef m. fr. Säby: Vireda! Lemnhult: Helveteshåla! Ökna! Vrigstad: Biskopsbo m. fr. Nydala: Karlsnäs i bokskogen ymn. m. fr. Asa: Gastagropen! Lyngåsa gästgivaregård! Vexiö! Burseryd (SETH). Femsjö (FR. Nov.). Visingsö (J. E. Z.).

56. **H. Starkei** BRID. På skuggad jord och öfver stenar, sällsynt. Barkeryd: Boarp sparsamt på stenar i en björklund vid Storgölen samt på sten i tät barrskog vid Källeryd m. fr. (ARN.). Hult: Skurugata (AHNF. i HARTM. Fl. 2:a upplagan); af mig återfunnen der, täckande jord mellan bräken m. fr. Hessläsdam öfver stensr m. fr. (ARN.). Femsjö (E. FRIES enl. LINDB. i Meddel. af Sällsk. Fauna & Flora Fenn. 4, pag. 8). Kristvalla socken (EKSTR.)!!

57. **H. curtum** LINDB. I skogar — gerna i blandskog — på skuggad mark och stenar, h. o. d. vanligtvis m. fr. Jönköping: Husqvarna. Tenhult (ARN.). Barkeryd: Boarp flerest. t. ex. i skuggad barrskogsdal nära Jufarp ymn. m. fr. (ARN.). Grenna (M. HUSS enl. KINDBERG). Hult: Hessläsdam och Skurugata m. fr. Ingatorp flerest. t. ex. i blandskog SO om stationen ymn., Larstorps hål och Bruzaholm, öfverallt m. fr. Hesselby: Vada öfver ruttnande löf ymn. m. fr. Pelarne: Valklef m. fr. Ankarsrum i skog vid Hällsjön m. fr. Tryserum: Knappekulla m. fr. Vrigstad: Biskopsbo. Vexiö mellan Hof och Skogalyckan (Sch.).

58. **H. rutabulum** L. = *Brachythec. rutabulum* BR. & SCH. Skuggade bergväggar, fuktig jord o. s. v. allmän.

59. **H. rivulare** BRUCH. = *Brachythec. rivulare* BR. & SCH. I källdrag, kärr och dalgångar h. o. d. Jönköping vid Husqvarna och i Tabergsån (J. E. Z.). Barkeryd flerstädes omkring Boarp (ARN.). Säby! Grenna! Hult: Skurugata. Ingatorp vid en källbäck ofvan stationen m. fr. Hesselby: Baggarp. Södra Vi: Ramsefall i en källa nedom gården praktfull och m. fr. Ed. Vrigstad: Biskopsbo. Visingsö vid fiskdammen (J. E. Z.) o. s. v.

60. **H. Mildei** SCHIMP. = *Brachythec. Mildeanum* SCH. På fuktig jord och vid vatten, sällsynt. Barkeryd: Boarp vid Storgölen (ARN.). Solberga i en försumpning i Hamnaryds kalkbrott. Tranåstrakten (D:r KINDBERG).

61. **H. plumosum** Huds. = *Brachythec. salebrosum* SCH. På bergväggar, stenar eller stubbar, allmän, äfven m. fr.

62. *H. albicans* Neck. = *Brachythec. albicans* Br. & Sch.
På sandjord, torra backar, gräsvallar och klippafsatser, allmän
steril; M. fr. Jönköping: vestra kyrkogården och Skinnersta
(ARN.). Solberga nära Hamnaryd. Ingatorp vid en genom-
skärning för jernvägen samt Hesselby: Lökanäs.

63. *H. erythrorrhizon* (Br. eur.) var. β *Thedenii* C. HARTM.
= *Brachythec. albicans* β *Thedenii* HARTM. Fl. Sällsynt. Ingat-
orp på en skuggad sten i skogen ofvan prestgården, ej spar-
sam, men steril.

64. *H. glareosum* B. S. = *Brachythec. glareosum* Br. eur.
På jord, sällsynt. Jönköping vid Rosenlund (J. E. Z.). Grenna!
Solberga: Hamnaryds kalkbrott m. fr. Pelarne vid Kuars-
bergen. Ökna! Algutsboda: Ubbemåla: Visingsö: Kumla (J.
E. Z.).

65. *H. trichoides* Neck. = *Camptothecium nitens* Sch. På
kärrängar h. o. d. men icke allmän och vanligtvis steril.
Jönköpings: Tabergstrakten m. fr. (ARVN). »Omkring Skärsjö»
(WEBER & MOHR Schwed. Reise pag. 73). Öggestorp: Romel-
sjö (K. JOHANSSON)!! Barkeryd: flerestädes t. ex. i kärr ofvan
»Gubben» (ARN.). Ingatorp: Larstorp m. fr. och Haddås. Karls-
torp i kärr nära sjön Vrängen m. fr. Ökna vid Pauliström.
Vimmerby: Storebro. Vrigstad: kärr vid »Kallebäck». — Skall
enl. SCHEUTZ' »lakttigelser etc.» vara allmän i Småland, en
åsigt, som jag visst icke kan dela.

66. *H. lutescens* Huds. = *Camptothec. lutescens* Br. & Sch.
På jord helst i kalktrakter, sällsynt. Jönköping: Rosenlund
(J. E. Z.). Solberga: Hamnaryds kalkbrott copiose m. fr.
Karlstorp i prestgårdens äng m. fr. Vexiö: Kronoberg! Kalmar
(EKSTR.)!! Femsjö! Visingsö, allmän (J. E. Z.).

67. *H. sericeum* L. = *Homalothecium sericeum* Br. & Sch.
På klippor och trädstammar, allmän steril, h. o. d. m. fr.

68. *Lesquereuxia filamentosa* (DICKS.) = *Pseudoleskea atro-
virens* Br. & Sch. Sällsynt. Malmböck: mellan Klappa och
Klappasjön utmed vägen på lösa klippblock något nedsänkta i
jordytan af den gräsbeväxta sluttningen tillsamman med *Ptery-
gynandrum decipiens* (BERGGR.).

69. *Isothecium myosuroides* (L.) BRID. På skuggiga berg-
väggar allmän, h. o. d. m. fr. t. ex. Tenhult: Tjurbergen
(ARVN). Barkeryd: Boarp t. ex. på Krökesboberget ymn. m.
fr. Hult: Skurugata och Skäljärydskura ymn. m. fr. Hesselby:
Vadadalen m. fr. Vilstad m. fr.! o. s. v.

70. *I. viviparum* (NECK.) = *Isothecium myurum* BRID. På berg, skuggade stenar och trädstammar allm. äfven m. fr.

71. *Pterygynandrum decipiens* W. M. = *Pterygynandrum filiforme* var. β *heteropterum* HARTM. Fl. Stenar och skuggiga klippor allmän, men ej funnen i Småland m. fr.

72. *Pt. filiforme* (TIMM.). På samma lokaler, som föregående, men mycket mera sällsynt än denna. Ingatorp: Skrälechie. Eds socken: Fridhem m. fr. Halltorp: Värnanäs (EKSTR.)!! Femsjö (Fr.)!!

73. *Myurella julacea* (VILL.). Br. eur. På klippor sällsynt och steril. Marbäck vid Stalpet! Pelarne: Henneklef. Ådelfors på klippor i Emän! Kalmar på Stensö udde (EKSTR.)!!

74.. *Heterocladium squarrosum* (VORT.) = *H. dimorphum* BRID. Sp. musc. Jord, stenar i skogar, mycket sällsynt och steril. Algutsboda: Ubbemåla! Nydala på en ekbacke nära Jernudden.

75. *H. heteropterum* (BRUCH). Br. eur. På skuggade klippor och jord, sällsynt och steril. Jönköping: Husqvarna sparsamt; Dunkahallar, Tormenäs (J. E. Z.)!! samt bergen ofvan Eriksberg (ARVÉN) och vid väg till Piko (ARN.). Tenhult: Tjurbergen (ARVÉN). Barkeryd: Boarp vid Krökesboberget i hålor (ARN.). Almesåkra: Storqvirmsdalen ymnigt på jord (J. E. Z.). Ölmestad: Ingarydsdal! Hult: Skurugata. Ökna vid Lillän! Korsberga: Skäftesfallshåla! Lemnhult: »Helveteshåla»! Ösverum: Trollträdgården sparsamt. Burseryd: Mölneberg (SETH). Femsjö: Yabergs såg (EL. FRIES) Vilstad vid Ryd (OSEEN)!

76. *Hylocomium umbratum* (EHRL.) Br. eur. Skuggiga skogar och klyftor h. o. d. t. ex. Jönköping: Vattenledningen (J. E. Z.)!!, Skinnerstad (ARVÉN) och Husqvarna (J. E. Z.). Tenhult: Tjurbergen (ARVÉN). Barkeryd kring Boarp flerstädes: på krönet af branterna ö om Storgölen i en hassellund klädande en sten ♂, Forserum: Runseruds skog m. fr. o. s. v. Hult i alla skurorna, der den bildar massvegetation, äfven m. fr. Ingatorp mångenstädes såsom i »Skrälechie» m. fr. Hesselby: Vada m. fr. Ökna: Djupskuran samt vid Lillän! Korsberga: Skäfteshåla! Algutsboda: Ubbemåla! Vireda! Burseryd: Mölneberg (SETH). Femsjö mellan Elmås och Gårdshult! o. s. v.

77. *H. brevirostre* (EHRL.) Br. eur. På skuggad jord, öfver stenar och på klippor, sällsynt, ej funnen m. fr. Jönköping: Husqvarna ymnig (J. E. Z.), Bondberget (J. E. Z.)!! och

klipporna ofvan Tormenås (J. E. Z.)!! Hult: Hesslåsdam. Ingatorp: »Skrålehie» ymnig ♀. Hesselby: Vadadalen sparsam ♀. Korsberga (SCHEUTZ)!! Törnesfalla: Blekhem på block ymnig ♀. Burseryd: Paradisberget (SETH).

78. **H. proliferum** (L.) = *H. splendens* BR. & SCH. Bildar tillika med följande massvegetationen i skogarne, samt uppträder sparsamt i kärren, allmänt fruktbärande.

79. **H. parietinum** (L.) = *Hypnum Schreberi* WILD. I skog och mark, allmän, ofta fruktbärande.

80. **H. triquetrum** (L.) BR. eur. Skogsmark allmän, fastän oftast steril.

81. **H. calvescens** (WILS.) = *H. subpinnatum* LINDB. På skuggad fuktig skogsmark, sällsynt. Jönköping vid vattenledningen m. fr. (J. E. Z.). Forserum: Runseruds skog m. fr. (ARN.). Hult: Hesslåsdam ymnig och m. fr., Skäljarydsskuran steril. Ingatorp: Skrålehie. Ökna vid Lillån! Lemnhult: Helveteshåla ymnig! Korsberga: Skäftesfallshåla!

Icke fullt typiska former hafva anträffats vid Boarp i skuggad barrskogsdal nära Jufarp och på kanten af ett kärr nära Häntagölen (ARN.) samt af mig i Vadadalen vid bäckens strand.

82. **H. squarrosum** (L.) BR. eur. Skog, diken, gamla gräsmattor o. d. allmän steril. M. fr. Jönköping vid dalgång nära Dunkahallarvägen copiose samt vid Skinnerstad (ARN.). Barkeryd: Boarp i ett dike på östra slutningen vid Storgölen (ARN.). Ingatorp sparsamt. Tryserum.

83. **H. loeum** (L.) BR. eur. I barrskog på stenar och klippväggar h. o. d.; ej sällan m. fr. Jönköping: Husqvarna (ARN.). Skinnerstad (ARN.), Taberg (J. E. Z.). Tenhult: Tjurbergen (ARVÉN). Ölmestad: Ingaryds dall! Almesåkra (J. E. Z.). Hult i alla skurorna ymnig och m. fr. Ingatorp flerstädes t. ex. berg vid Öfrabo. Hesselby: Vada. Ökna: Djupskuran! Lemnhult: »Helveteshåla»! Korsberga: Skäftesfallshåla! Hultsjö: Sqvallregata! Asa: Gastagropen Vexiö på Solberget! Öja: Öggestorp (SCHEUTZ). Gårdsby: Notteryd. Huseby bruk (CLEVE) o. s. v. I vestra Småland flerstädes såsom Burseryd: Mölneberg och Åsberg (SETH). Vilstad! Åhs på en bokbevuxen ö i Bolmen! Femsjö ymnig! Ljunga: Stakagård (STRANDM.)! o. s. v.

84. **H. rugosum** (L.) DE N. = *Hypnum rugosum* BR. & SCH. På torra klippafsatser, mycket sällsynt och steril. Pelarne: Henneklef ej sparsamt.

85. **Campylium hispidulum** (BRID.) MITT. = *Hypn. Sommerfeltii* MYR. Murken ved, trädstammar, fuktig jord och kalksten, sällsynt, men vanligtvis m. fr. Jönköping vid Rosenlund och Taberg (J. E. Z.)! Ingatorp: Putteklef på murkna stammar och fuktig jord ej sparsamt m. fr. Hesselby: Vadadalen sparsamt. Ankarsrum på en gammal aspstam m. fr. Fröderyd: Åsets kalkbrott! Öfverum nära sjön Ryfven. Visingsö flerstädes t. ex. sjöbranterna nedom Haga, Kungsgården och Fiskdammanse (J. E. Z.).

86. **Ctenidium molluscum** (HEDW.) MITT. = *Hypn. molluscum* HEDW. Fuktiga bergsidor och bergsrötter, stundom på bäckstränder sällsynt och sällan m. fr. Grenna! Jönköping vid Husqvarnaån! Barkeryd i branter vid Karltorpsjön (ARN.). Ingatorp: »Skrålechie», Ufbergen m. fr. samt på stränderna af en bäck nära Ryssebo. Pelarne: Henneklef m. fr. Ökna: Djupskuran! Öfverum: Trollträdgården. Visingsö vid Skolhuset (J. E. Z.).

87. **Ptilium Crista-castrensis** (L.) DE N. På något fuktig skogsmark allmän, ofta fruktbarande.

88. **Stereodon arcuatus** (LINDB.) = *Hypn. Lindbergii* MITT. I diken, på vägkanter, stundom i kärrmark, allmän; alltid steril.

89. **St. imponens** (HEDW.) BRID. = *Hypn. imponens* HEDW. På klippor, stundom på jord bland ljung, sällsynt. Hult: Skurugata! och Hesslåsdam ymnig och m. fr. Ingatorp: »Skrålechie» steril ♀ och berg nära Putteklef steril ♀. Södra Vi: Ramsefallsdalen. Lemnhult: »Helveteshåla» steril ♀. Törnesfalla: Blekhem steril ♀. Elmhult bland ljung i torfmossarne (BERGGR.). (Svinhult: Korphålan).

90. **St. cypressiformis** (L.) DE N. = *Hypn. cypressiforme* L. Klippor, stenar, träd o. s. v. allmän i många former; vanligtvis m. fr.

91. ***St. mamillatus** BRID. På stenar h. o. d. säkerligen icke sällsynt, steril.

92. **St. pallescens** (HEDW.) = *Hypn. pallescens* Fl. På trädrotter, sällsynt. Hult på ekrötter i prestgårds äng (E. NYMAN). Ingatorp: Himmestorp och Bergsäng på båda ställen sparsamt. Södra Vi: Ramsefallsdalen.

93. **St. reptilis** (MICH.) = *Hypn. reptile* MICH. På granrötter. Hesselby: i skog nära Sjövik m. fr.

94. **St. incurvatus** (SCHRAD.) MITT. = *Hypn. incurvatum* SCHRAD. Stenar, rötter och trädstammar h. o. d., alltid frukt-

bärande. Jönköping: Rosenlund (ARN.), Husqvarnabergen (ARN.) och Taberg (J. E. Z.). Barkeryd: Boarp flerstädes (ARN.). Vista härad flerstädes! Hult nära Skurugata. Ingatorp t. ex. i Bergsäng. Hesselby: Baggarp. Karlstorp i prestgårdens äng på ask. Ökna: Mösshult. Lemnhult: »Helveteshåla! Nydala: Karlsnäs på bokrötter. Vexiö! Bränahults gästgivaregård i Kalmar län (EKSTR.)!! Visingsö flerstädes (J. E. Z.).

95. *St. polyanthos* (SCHREB.) MITT. = *Pylaisia polyantha* Sch. På trädstammar, synnerligen gerna på äppleträd, äfven på jord, allmän och alltid m. fr.

96. *Isopterygium depresso* (BRUCH) MITT. = *Rhynchostegium depresso* BR. & SCH. Husqvarna (J. E. Z.)!!

97. *I. Borreri* (SPRUCE) = *Plagiothecium elegans* SCHIMP. Vid basen af klippor och i bergshålor h. o. d., men alltid steril. Jönköping: Dunkehalla (J. E. Z.)!! Strömsberg, Vattenledningen och Husqvarna (J. E. Z.)!! Barkeryd: Boarp vid Alarp och på Krökesboberget (ARN.). Almesåkra: Storqvarnsdalen (J. E. Z.). Broarps gästgivaregård! Hult: Skurugata och Hessläsdam. Ingatorp flerstädes, särdeles ymnig och vacker på norra sidan af Ufbergen. Kråkshult: Qvill. Hesselby. Fagerkullen och Baggarp. Pelarne: Henneklef och Valklef. Södra Vi: Trångrötsle (P. DUSEN). Lemnhult: »Helveteshåla! Algutsboda: Ubbemåla. Vrigstad: Brudberget. Burseryd: Mölneberg (SETH). — Syntes hafta sin största utbredning österut!

98. *I. nitidum* (WAHLENB.) = *Plagiothecium nitidulum* BR. & SCH. I springor på klippväggar, sällsynt; vanligen frukt- bärande. Jönköping: bergväggar vid vattenledningen (J. E. Z.) Taberg (J. E. Z.). Barkeryd: Boarp skuggade bergväggar i Åskedalen och Berghagen sparsamt (ARN.). Almesåkra: Storqvarnsdalen (J. E. Z.). Hult: Skurugata och Hessläsdam sparsamt. Hesselby: Vadadalen på stubbar samt Stenkullabergen. Målilla: Rosenfors. Ökna vid guldgrovorna. Fröderyd: Årsets kalkbrott! Burseryd: Mölneberg (SETH). Femsjö!

99. *I. repens* POLL. = *Plagiothec. sileciacum* BR. & SCH. På ruttna stammar, skuggad fuktig jord etc., sällsynt, men vanligen frukt- bärande. Säby! Hult: Hessläsdam. Bellö: bäckdal vid Borsebo. Ingatorp flerstädes ymnig t. ex. i bäckdal ofvan Ufbergen. Hesselby: Vadadalen. Ankarsrum vid Hällsjön. Tryserum: Knappekulla. Lemnhult: »Helveteshåla! Gårdsby: Notteryd (SCHEUTZ). Vexiö! Femsjö (EL. FR.). Vilstad

(OSÉEN). Visingsö: nära sjöbranterna S om hamnen och nära Fiskdammarne (J. E. Z.).

100. *Plagiothecinm striatellum* (BRID.) = *Plagiothec. Mühlenbeckii* BR. & SCH. På berg, i hålor mellan block samt på skuggad barrskogsmark, sällsynt. Tenhult: Tjurbergen mellan block, synnerligt praktfull (ARVEN). Almesåkra: Storqvardsdalens copiosissime. Hult: Skurugata! Södra Vi: Ramsefallsdalens på jord. Tryserum: Knappekulla på berg. Vexiö i Qvarnhagen (SCHEUTZ). Femsjö!

101. *Pl. undulatum* (L.) BR. eur. I mörka skogar och vid bergsrötter sällsynt. Jönköping: Stadsskogen (ARVEN). Barkeryd: Boarp i fuktig barrskog vid Klintens torp och på en skuggad granrot vid Lillgölen (ARN.). Almesåkra: Storqvardsdalens (J. E. Z.). Hult: Skurugata vid klipprötter och Vestrallund m. fr. Ingatorp i prestegårds oxhage. Burseryd: flerstädes; m. fr. vid Mölneberg (SETH). Femsjö (EL. FR.)!! Ljunga i Stakagårds skog (STRANDM.)! Elmhult: Stolpastugan (BERGGR.).

102. *Pl. silvaticum* (HUDS.) BR. eur. I skogar, på berg eller stenar, stundom på jord h. o. d. synnerligast i östra Småland t. ex. Jönköpingstrakten flerstädes m. fr. (J. E. Z., ARN. och ARVEN). Barkeryd (ARN.). Ingarydsdal! Grenna (C. ALFR. ANDERSSON). Bredestad. Hult mångenstädes, synnerligen praktfull nära källan i Skurugata m. fr. Ingatorp. Lemnhult! Hultsjö: Sqvalregata! Tryserum. Asa i »Gastagropen»! Notteryd! Vexiö! Algutsboda! Sigfrids socken vid Stora Mölnebo (EKSTR.)!! Visingsö (J. E. Z.). — Vesterut endast uppgifven från Burseryd (SETH).

Tydliga öfvergångar till följande art har jag en och annan gång påträffat.

103. *Pl. denticulatum* (L.) BR. eur. På bergväggar, jord (*f. turgida*) — stundom på torfjord enl. ARN. —, ruttna stubbar och dylikt, allmän äfven m. fr.

var. β Roesei LINDB. Jönköping på branterna vid Piko (J. E. Z.)!!

var. γ myurum SCH. Ingatorp i bergspringor på Ufbergen, mycket vacker!

104. *Pl. lætum* BR. & SCH. = *Plagioth. denticul. var. lætum* *Musc. Scand. »Småland»* (M. Huss enl. KINDBERG i Bot. Not. 1882).

105. *Pl. piliferum* (Sw.) BR. eur. På skuggade klippväggar, sällsynt men alltid m. fr. Jönköping flerstädes, såsom

vid vattenledningen (J. E. Z.)!! Tokarp (J. E. Z.)!! Piko (J. E. Z.)!! Jersnäs: Trollbergen (SCHEUTZ)!! Tenhult: Tjurbergen m. fr. (ARN.). Barkeryd: ymnigt m. fr. på en nordlig klippvägg i Lilla Åskedalen samt på nordliga bergväggar af Krökesboberget copiose m. fr. (ARN.). Hult: Skurugata sparsamt m. fr. Ingatorp i Skrälechie m. fr. Hesselby: Stenkullabergen m. fr. Pelarne: Henneklef m. fr. Rumskulla: dalgången mellan Ventzelholm och Ramsefall praktfull och ymnigt m. fr. Tuna på bergen midtför skolhuset m. fr. Vestervik: »Lucernan» (J. PERS.). Burseryd: (SETH)!! Femsjö (SCHEUTZ)!!

106. *Entodon palatinus* (NECK.) = *Platygyrium repens* Br. & SCH. Trädstammar och gamla tak sällsynt och alltid steril. Jönköping: Ryhof (ARVÉN), Strömsberg på al och Skinnerstad på uthusvägg (ARN.). Hult: i prestgårdens äng på ekrötter (E. NYMAN). Ingatorp: Himmestorp på äppleträd sparsamt. Hesselby: Vadadalen sparsamt. Nydala: Jernudden på uthustak. Svinhult: Idhult på uthustak, ymnigt (ARN.).

107. *Acrocladium cuspidatum* (L.) = *Hypn. cuspidatum* L. Fuktiga ställen, diken och vattengrafvar, allmän. En synnerligen vacker helt och hället flytande form förekommer i en källa nära Ingatorps prestgård.

108. *Pterygophyllum lucens* (L.) BRID. = *Hookeria lucens* Sm. I klyftor nära vatten, mycket sällsynt. Femsjö: S om Yabergs sågvarn (EL. FR.). — Enligt meddelande af SCHEUTZ af honom återfunnen, ganska sparsamt.

109. *Porotrichum alopecurum* (L.) MITT = *Thamnium alopecurum* Br. & SCH. I bergsklyftor, vid klipprötter och hålor, sällsynt. Jönköping: Vattenledningen och Husqvarna (J. E. Z., ARN.), Korpberget och Skinnerstad (ARN.), Bondberget och Rosendala (ARVÉN). Grenna (C. ALFR. ANDERSSON). Barkeryd: i branter vid Karlstorpsjön. Forserum i hålor i Runseruds skog, sparsamt (ARN.). Adelöf! Marbäck vid Stalpet! Hult: Skurugata vid källan och Hessläddam vid klipprötter. Ingatorp: Skrälechie. Öfverum: Trollträdgården. Fröderyd: Årsets kalkbrott! Ökna: Djupskuran! Asa: »Gastagropen»! Femsjö (EL. FR.)!!

var. β *smolanicum* nov. var.

Tota planta multoties major, sat robusta et turgida, inferne brunneo-nigra, superne aureo-viridis, pulchre nitida.

Forma habitu valde peculiari, sed characteribus foliorum cellularumque a planta typica non diversa.

Supra saxa in rivulis crescens, sterilis. Hesselby: Vada-dalen. Ingatorp: Putteklef. Pelarne: Valklef.

110. **Homalia trichomanoides** (SCHREB.) BRID. Trädstammar, klippor och stenar gerna nära vatten i bäckdalar, temligen allmän, äfven m. fr.

111. **Neckera Besseri** (LOBARTZ.) JUR. Skuggade klippor, mycket sällsynt. Pelarne: Henneklef (*rar. β rotundijolia*).

112. **N. complanata** (L.) HÜBEN. Klippor, trädstammar, temligen allmän. — M. fr. vid Kronoberg (SCHEUTZ)!

113. **N. crispa** (L.) HEDW. Klippväggar och klyftor h. o. d. t. ex. Jönköping: Husqvarna m. fr. (J. E. Z.)!, Korpberget (ARVÉN). Barkeryd vid Karlstorpsjön och på Krökesboberget, der äfven en befruktad ♀ bl. observerats (ARN.). Hult: allmän i skurorna och der bildande massvegetation; m. fr. i Hessläs-dam. Ingatorp: Skrälechie. Hesselby: Vada och Fagerkullen. Ökna: Djupskuran och vid Lillån. Lemnhult: »Helveteshåla»! Fröderyd: Åsets kalkbrott! Vrigstad: Brudberget sparsamt. Vexiö på Solberget! Gårdsby: Notteryd! Oscars socken vid Anebo (EKSTR.). Burseryd flerest. (SETH). Vilstad: Sännsås! Färgeryd! Femsjö: Valshult! o. s. v.

114. **N. fontinaloides** (LAM.) = *N. pumila* HEDW. På bok-stammar, sällsynt och blott anmärkt i vestra delen af provinsen. Vexiö: Bäckaslöfs bokhult sparsamt! Stenbrohult: Elmhult! Ljunga (STRANDM.). Vilstad vid Kålåkerskog (OSEEN)! Femsjö i byns skog! Burseryds och Sandviks socknar flerestädes (SETH).

var. β Philippei (*Br. eur.*). På bokstammar sällsynt. Burseryd: Kåtabo (SETH).

115. **N. pennata** (L.) HEDW. På trädstammar, sällsynt. Ankarsrum i en aspdunge nära Hällsjön m. fr. Burseryd: Kåtabo (SETH). Femsjö (EL. FR.).

116. **Climacium dendroides** (L.) W. M. På sank mark, stenar i bäckar och dylikt, allmän. — M. fr. Jönköping i Ljungarumskärren (ARVÉN). Ingatorp vid färgeriet. Hesselby: på banvallen nära Sjögle.

117. **Dichelyma falcatum** (HEDW.) MYR. Periodiskt öfver-svämmade stenar och trädrötter vid bäckar och vatten, sällsynt. Barkeryd: Boarp sparsamt vid qvarndammen (ARN.). Almes-åkra flerestädes (J. E. Z.). Mellan Eksjö och Björka! Hult: Östraby! och Hessläs-dam. Ingatorp: »Skrälechie» ymnigt m. fr., Bruzaholm och Slammarp. Hesselby: Baggarpsdalens och Sjövik på båda ställen m. fr. Algutsboda: Gransjö (SCHEUTZ). Lemn-

hult: »Helveteshåla! Burseyd: Påbo (SETH). Femsjö! Ljunga prestgård (STEANDM.).

118. **D. capillaceum** (DICKS.) HARTM. På trädrötter och stenar vid vatten. Vexiö: Qvarnhagen (SCHEUTZ). Huseby bruk (CLEVE)!! Femsjö (EL. FR.)!!

119. **Fontinalis antipyretica** L. Stenar helst i rinnande vatten, steril allmän. M. fr. Jönköping (J. E. Z.), nedom »Korpberget» (ARVÉN). Barkeryd: Boarp (ARN.). Kärrda socken (C. ALFR. ANDERSSON). Burseyd: Mölneberg (SETH). Ljungby (EKSTR.)!! I en källa nära Ingatorps prestgård växer hanplantan särdeles vacker och ymnig, samt sätter årligen massor af blommor.

120. **F. gracilis** LINDB. Stenar i rinnande vatten, sällsynt. Ingatorp: Skrälechie ♂. Gamleby: Gursten.

121. **F. dalecarlica** Br. eur. Stenar i strida bäckar eller älvar, sällsynt. Almesåkra i dalen ofvan Storqvarn (J. E. Z.) samt i Ekesjöån nära dess utlopp i Fredriksdalssjön (J. E. Z.). Ingatorp: Skrälechie. Lofta: Gursten. Tjust i Vindåu. Algutsboda: Stekaremåla!

122. **Antitrichia curtipendula** (L.) BRID. På klippväggar, större block samt trädstammar, allmän och vanligtvis m. fr.

123. **Fissidens sciurooides** (L.) HEDW. = *Leucodon sciurooides* SCHWÆGR. Beklädande trädstammar ofta ganska högt, allmän, men alltid steril.

124. **Hedwigia albicans** (WEB.) = *Hedw. ciliata* H. Stenar, allmän och alltid m. fr.

Tillägg.

Jag tillåter mig slutligen anföra några mera anmärkningsvärda arter, hvilka fuunits hufvudsakligen i Jönköpingstrakten under den tid förestående uppsats tryckts.

25½. **Cephalozia bifida** (SCHREB.). På jord, sällsynt. Femsjö (EL. FRIES)!!

41. **Harpanthus scutatus** (W. M.) SPRUCE. Bankeryd ofvan Alafors på klippor vid Dummeåns strand m. fr. (ARVÉN & TOLF).

69. **Jungermania pumila** (WITH.). Bankeryd ofvan Alafors på stenar i Dummeå m. kalk.

73½. *J. lophocoleoides* LINDB. = *J. Hornschuchii* NEES. I kärrmark, sällsynt. Jönköping: kärr nära Strömsberg m. kalk, Juli 1891.

84. *J. socia* (NEES). Jönköping: Bondberget ymnigt m. kalk. Ingatorp: Putteklef.

86. *J. obtusa* LINDB. Jönköping: i dalgångar vid Husqvarna och Knäryd. Bankeryd ofvan Alafors. Hult: Skurugata (C. JENSEN).

107½. *Pallavicinia Flotowii* (NEES) B. GR. = *Mörckia hibernica* β *Flotowiana* NEES. Kärr, sällsynt. Jönköping: kärr nära Strömsberg, ej sparsamt m kalk, Juli 1891.

112. *Anthoceros laevis* L. Jönköping på väg till vattenledningen.

25. *Sphagnum riparium* ÅNGSTR. Jönköping i kärr nära Strömsberg.

28. *Cinclidium stygium* Sw. Jönköping i kärr nära Strömsberg m. fr.

35. *Astrophyllum Seligeri* (JUR.). Bankeryd i kärr nära Habo.

45½. *Meesea longiseta* HEDW. Jönköping: kärr nära Strömsberg m. fr. (ÅRVEN).

103½. *Tortula minutula* SCHWAGR. = *Tortula Starkei* β *Davallii* (SM.). På lerjord, sällsynt. Jönköping nära Ryhof m. fr. (ÅRVEN).

140. *Blindia acuta* (Huds.) BR. EUR. Barkeryd: på stenar i Dummeän.

205. *Grimmia affinis* (SCHLEICH.). Jönköping: Korpberget m. fr.

2. *Thyidium delicatulum* (L. HEDW.). Jönköping i en dalgång vid Husqvarna m. fr.

Sälunda utgör antalet af de till denna tid kända smålandsmossorne

Hepaticæ.....	116
Sphagna	26
Musci veri	350
Summa	492.